

Itisiliilluni ingerlat-
sinermik kukkuner-
siuineq

Ilaasunik angallas-
sinermi kiffartuus-
sinermik isu-
maqatigiissusianik
ingerlatsineq

Imarisai

1. Siulequt aamma inerniliussaq	3
1.1. Inerniliussaq aamma innersuussutit	4
1.1.1. Ingerlatsineq	4
1.1.2. Ilaasunik angallassinermi tapiissutinik allaffissorneq	5
1.1.3. Ilaasunik angallasineq pillugu kiffartuussinermik isumaqatigiissutit	7
1.2. Tunuliaqutaq	9
1.3. Kukkunersuineri tunngavissat, periutsit aamma killiliineq	12
2. Inatsisitigut tunngavissaq	15
2.1. Neqeroortitsineri malittarisassat	15
2.2. Aningaasanut Inatsimmi sinaakkutissat	16
2.3. Naalakkersuisut akisussaaffiat aamma piginnaasaat	19
3. Ilaasunik angallassinermut tapiissutinik allaffissorneq	20
3.1. Isumaqatigiinniarsinnaatitsissut	20
3.1.1. Naalakkersuisut isumaqatigiinniarnernik ingerlatsinissamut akuersissuteqaataat	21
3.1.2. Isumaqatigiinniarsinnaatitsissummik Aning. Akileraart. Ataats. suliarinninnera	23
3.1.3. Isumaqatigiinniarsinnaatitsissummik eqikkaaneq	28
3.1.4. Isumaqatigiinniarnernit nalaanni isumaqatigiinniarsinnaassutsimik alliliineq	28
3.1.5. Inerniliussap ilaa	29
3.2. Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliamik tusarniaaneq	32
3.2.2. Inerniliussap ilaa	40
3.3. Isumaqatigiinniarnernit naammassinerisa kingorna kiffartuusserup qaffasissusia pillugu oqallinneq	41
3.3.2. 2017-imut Aningaasanut Inatsit	45
3.3.3. Inerniliussap ilaa	46
4. Ilaasunik angallasineq pillugu kiffartuussinermik isumaqatigiisutit	47
4.1. Tuniniaavimmik oqaloqateqarneq	47
4.2. Ilaasunik angallasineq pillugu isumaqatigiisutit neqeroorutigineqarnerat	49
4.2.1. Inerniliussap ilaa	52
4.3. Isumaqatigiinniarnernit	52
4.3.2. Inerniliussap ilaa	57
4.4. Ilaasunik angallaas. pillugu kiffartuuss. Isumaqatigiis. pillugit ilassutitut isumaqatigiis.	59
4.4.2. Inerniliussap ilaa	61

1. Siulequt aamma inernilius-saq

Kiffartuussinermik isumaqatigiissusiornermut atatillugu suleriaatsimik misissuisitsineq Kukkunersiuinermut Ataatsimiititaliap innersuussuteqarneranik tunngaveqarpoq. Taamaattumik Deloittemit nalunaarusiaq Kukkunersiuinermut Ataatsimiititaliamut tunniunneqarpoq. Nalunaarusiami pineqarpoq Aningaasanut inatsimmi konto pingaarneq 72.20.05 Ilaasunik angallassinermut tapiissutit

Nalunaarusiap allaqqaarneqarnera Kommunimut, Nunaqarfinnut, Isorliunerusunut, Attaveqatigiinnermut Ineqarnermullu Naalakkersuisoqarfimmu saqqummiunneqaqqaarpoq, tassannga oqaaseqaatit nalunaarusiami ersersinneqarput.

Nalunaarusiap matuma imaraa, Kalaallit Nunaanni inunnik angallassinermi avataanit pisinniartarfinnik kiffartuussinermik isumaqatigiissutinik isumaqatigiinniarnermik ingerlatsineq. Misissuinerup imaraa isumaqatigiissutit atulersinneqartut suliarineqarneranni ingerlatseriaaseq, taakkununga ilanngullugit inatsisit aamma malittarisassat malinneqarsimanerat aamma ingerlatseriaatsip atorineqartup naleqquttuunera.

Piffissami misissuiffigineqartumi Naalakkersuisunut ilaasortat uku ilaasunik angallassinermut tapit pillugit akisussaasuupput:

- Knud Kristiansen: december 2014 - november 2016
- Martha Lund Olsen: november 2016 - januar 2017
- Mute B. Egede: januar 2017 - april 2017
- Erik Jensen: april 2017 -

Kiffartuussinermik isumaqatigiissutit aamma tassunga tapiissutit siunertaraat, innuttaasut, ingerlatsiviit angalasullu allat ilaasunik angallassisunik periarfissaqartinneqarnissaat. Tapiissutit sumiiffinnut tunniunneqartarput periutsit pingaarnerit pingasut tunngavigalugit: 1) angallassinermi allanik periarfissanngippat, 2) akigititaasussat pissutigalugit amerlanerit angalasinnaanannut periarfissaqassanngippat aamma 3) angalanissamut periarfissat akuerineqarsinnaanngitsumik appasissuseqassappata.

Kukkunersiuinermut Ataatsimiititaliap Deloitte qinnuigaa, Nunap Kukkunersiuisuattut inissisimanini tunngavigalugu, itisiliilluni ingerlatsinermik kukkunersiuinermik ingerlatseqqullugu ilaasunik angallassineq pillugu kiffartuussinermik isumaqatigiissutit suliarineqarneranni suliamik ingerlatsisimaneq pillugu.

Itisiliilluni ingerlatsinermik kukkunersiuinerup siunertaraa, suliamik ingerlatsisimanermik qulaajaaneq aamma neqeroortitsinermik malittarisassat aamma isumaqatigiinniarsinnaatitaassutisip

eqquutinneqarsimaneranik tunngavissalimmik naliineq, kiisalu suliniutissanik naapertuuttunik innersuussuteqarneq, taamaaliornikkut unioqqutitsinernik paasisaqartoqassagaluarpat taamaattunik pisoqaqqeqqunagu.

Taamaattoq misissuinermi siunertaasimangilaq akisussaasumik- aamma pisuusuteqartunik takunninniassalluni, aamma/imaluunniit ilaasunik angallassinert pillugit aaqqiissutaasut soqutigisallit assigiinngitsut pisariaqartitaat kissaataallu aallaavigalugit naleqquttuunnerannik naliliissalluni.

1.1. Inerniliusseq aamma innersuussutit

Deloittemit itisiliilluni ingerlatsinermik kukkunersuineq ingerlanneqarpoq, 2016-imi ilaasunik angallassineq pillugu kiffartuussinermik isumaqatigiissutinik suliamik ingerlatsisimaneq pillugu. Ingerlatsinermik kukkunersuinermi suliami piumasaqaatitigut annikitsumik kukkusoaqarsimaneq paasinarpoq, taamaattoq naliliisoqarpoq, tamanna ilaasunik angallassisussatut angalatitsisunik toqqaanermut sunniuteqanngitsaq.

Misissuinerup aamma paasinarsisippaa, angallassinermi suliassanik neqeroortitsinermi suliassat ilaat aamma ingerlatseriaatsit ilaat, taakkununga ilanngullugit isumaqatigiinniarsinnaatitsissut aamma isumaqatigiinniarnernup inerneranik tusarniaatitsineq, naapertuunnerusumik aaqqiissuunneqarsinnaasimagaluartoq passunneqarlunilu.

Itisiliilluni ingerlatsinermik kukkunersuineq tunuliaqutaralugu Deloittemit tamakkiisumik innersuussutigineqassaaq, siunissami ilaasunik angallassinermi kiffartuussinermik isumaqatigiissutinik nu-taanik suliaqarnermi, Naalakkersuisuni aamma Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsi-miititaliami isumaqatigiinniarsinnaatitsissummik politikkikkut suliarineqarnissaanut piffissamik naammaginarumik sivissusilimmik atugassaqaqtitsisarnissaq.

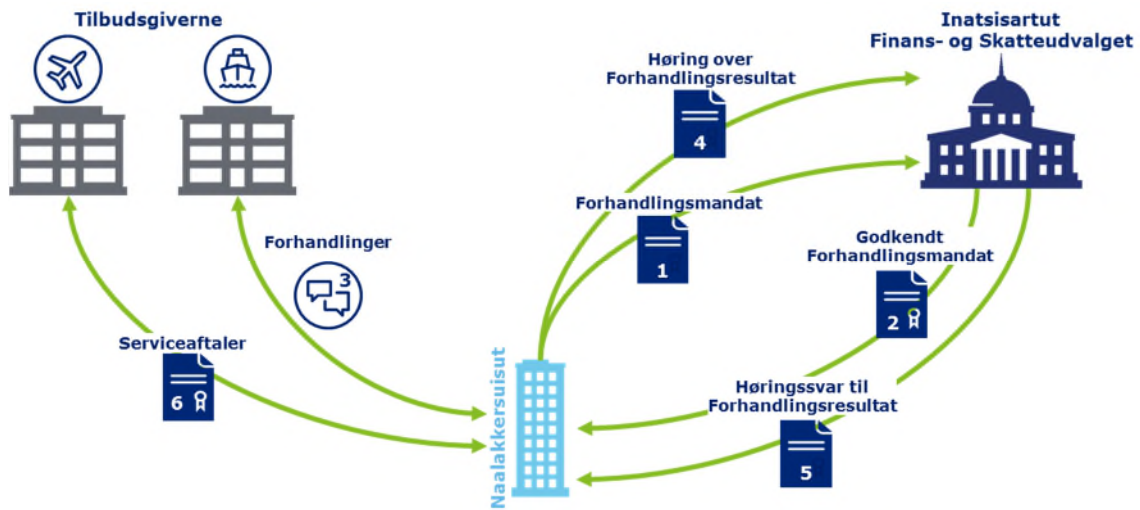
Isumaqatigiinniarsinnaatitsissutip imarisai annikissimapput, tamatuma kinguneranik isumaqatigiinniarnerni politikkikkut pingaarnersiukkat erseqqinngitsumik ukkatarineqarput - aamma taamaattumik angusat politikkikkut tapersersorneqarnerat amigaataallutik.

Piffissaliisoqartassaaq taamaaliornikkut Kommunimut, Nunaqarfinnut, Isorliunerusunut, Attaveqatigiinnermut Ineqarnermullu Naalakkersuisoq aamma taassuma naalakkersuisoqarfiata Naalakkersuisut aamma Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliamit akuersissutigineqartumik ingerlaavartumik isumaqatigiinniarsinnaatitsissummik naleqqussaasinaanerit qulakkeerneqartaqqullugu, taamatullu politikkikkut pingaarnersiukkat isumaqatigiinniarnerni atorneqarsinnaaqqullugit. Tamassuma kingunerisinnaammagu isumaqatigiinniarnerni angusaasup annermik politikkikkut akuersaarneqarsinnaanerannik qulakkeerinneq.

1.1.1. Ingerlatsineq

2016-imi angallassinermik kiffartuussinermik isumaqatigiissutit politikkikkut akuersissutigineqartarnerat ukiut siuliini peruserineqartartumit allannguuteqarpoq. Maanna isumaqatigiinniarsinnaatitsissut politikkikkut akuersissutigineqartussanngorpoq, sionatigut isumaqatigiinniarnerni angusaq akuersissutigineqartussaasartaq.

Periutsikkut nutaakkut qulakkeerneqassaaq, siusissukkut politikikkut sunniuteqarsinnaaneq aamma allaffissorneq eqaannerusumik periarfissinneqarnera, angalatitsisunik isumaqatigiinniarsinnaatitsissuttip iluani kiffartuussinerup isumaqatigiinniassutigineqarsinnaaneranut.

Figur 1 - 2016-imi ilaasunik angallassineq pillugu kiffartuussinermik isumaqatigiissusiornermi periuseq

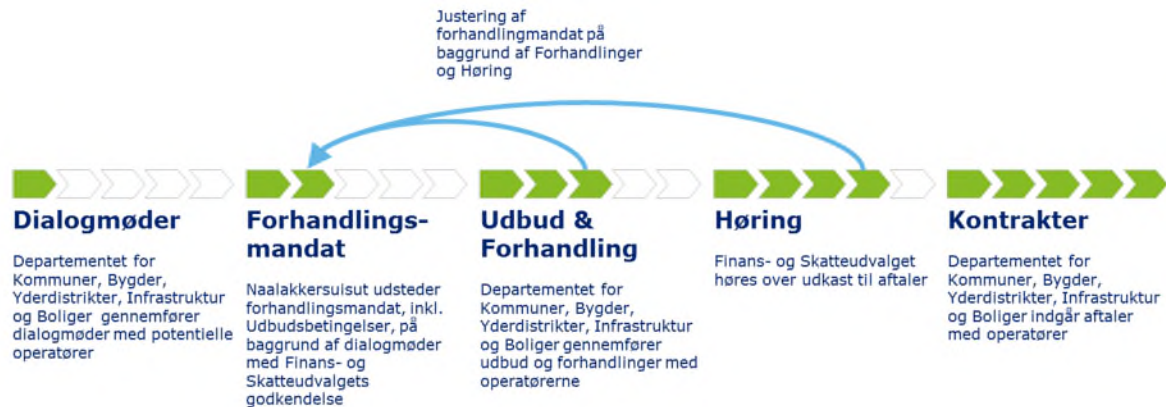
1.1.2. Ilaasunik angallassinermi tapiissutininik allaffissorneq

Periuseq nutaaq allaffissornermut taamatullu politikikkut sulineranut piumasaqaatinik annernik nasataqarpoq. Politikikkut sulineq siuariartillugu periusissiap piareersarnissaanut allaffissorneq akisussaaffeqalersarpoq, tassannga isumaqatigiinniarsinnaatitsissuttip imassavii qulakkeerneqassagamik.

Isumaqatigiinniarsinnaatitsissuttip imarisariaqarpai ilaasunik angallassinermi politikikkut pingaarnersiukkat, tassunga ilanngullugu kiffartuussinerup qaffasissusissaatut piumasaqaatit, pitsaasuseq, billitsit akissaat taamatullu tapiissutitut sinaakkusiussassat. Taamaattumik pingaaruteqarpoq, isumaqatigiinniarsinnaatitsissut atorlugu politikikkut uuttuutit pingaartinneqartut allaffissornermut erseqqissumik nalunaarutigineqarnissaat.

Suliami pineqartumi Ineqarnermut, Sanaartornermut, Attaveqatigiinnermullu Naalakkersuisup isumaqatigiinniarsinnaatitsissuttip imarisaanut naleqquttumik naammaattuuneranik qulakkeerinnessimangilaq, tassa politikikkut pingaarnersiukkanut aamma tuniniaavinnik oqaloqateqarnermit paassutissanut tarrarsuunnani. Angusat imaalillutik, isumaqatigiinniarsinnaatitsissuttip imarisamigut anikitsoq Naalakkersuisunit atuutinneqalerpoq aamma Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliamit akuersissutigineqartoq.

Taamaattoq isumaqatigiinniarsinnaatitsissuttip aqqutugalugu Ineqarnermut, Sanaartornermut, Attaveqatigiinnermullu Naalakkersuisoqarfik politikikkut pingaarnersiuinernik pisariaqartunik pisarsisimangilaq isumaqatigiinniarnernik naleqquttumik ingerlatsinermi atorineqartussanik.

Figur 2 - Kiffartuussinermik isumaqatigiissutit isumaqatigiinniarnermik ingerlatsiffigineqarneranni politikikkut pingaarnersiukkat qulakkeerneqarnissaannut eqaatsumik aal-laaveqarneq

Naleqqussimassagaluarpoq Naalakkersuinut ilaasortap isumaqatigiinniarsinnaatitsissut ingerlaavartumik naleqqussartarsimasuuppagu, politikikkut pingaarnersiukkat allannguuteqarnerannut ersiuteqartoqartillugu.

Tamanna ass. pivoq, meeqqanut- aamma soraarnerussutisialinnut akikillitaasartup atuutsinneqaanarnissaanik Naalakkersuisut kissaateqarlutik oqaaseqarmata. Tassani Naalakkersuisunut saqqummiussassaq suliarineqarpoq, isumaqatigiinniarsinnaatitsissutip allanngortinneqarnera aamma ilassutitut aningaasaliissutissanut qinnuteqaat. Naalakkersuisunit isumaqatigiinniarsinnaatitsissut allannguuteqartoq ilassutitut aningaasaliissutissamik ilallugu Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliamut akuerineqartussanngorlugit nassiunneqarput. Periuseq taanna atorlugu politikikkut pingaarnersiukkat nutaat eqqarsaatigineqarput taakkualu aallaavigalugit isumaqatigiinniarnernit naleqqussarneqarlutik.

Periuseq assingusoq atorneqarsimasinnaagaluarpoq, isumaqatigiinniarnerni angusaq pillugu Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliaq tusarniaaffigineqarmat.

Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliamit kiffartuussinermik isumaqatigiissutini kiffartuussinerup qaffasissusia ernumatigineqarpoq. Ataatsimiititaliamit ilaatigut akuerineqarsinnaanngilaq, kinguaattoortoqartillugu ilaasut apuuffissamut angallanneqarnissaannut qularnaveeqqutaasup annaaneqarnissaa. Taassuma saniatigut ataatsimiititamit ernumassutigineqarpoq angallassisut akornanni nassatanik passussineq kiisalu umiarsuakkut angalasussanngornerni kiffartuussinerup ajorseriateqarsinnaanera.

Ataatsimiititaliap oqaaseqaatai tunngavigalugit Naalakkersuisunut ilaasortaq allannguutit pillugit Naalakkersuisunut saqqummiussassamik nutaamik isumaqatigiinniarsinnaassutsimik nutartikkamik, ilassutitut aningaasaliissutissatut qinnuteqaammik ilalimmik suliaqarsimasinnaagaluarpoq, Naalakkersuisut Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliamut nassiussisimasinnaagaluarpoq, taamaaliornikkut politikikkut pingaarnersiukkat nutaat isumaqatigiinniarnerni ilanngunneqarsinnaasimagaluarlutik.

Taamaattoq angalatitsisoqatigiinnik isumaqatigiinniarnernit naammassineqarnissaat toqqarneqarpoq ataatsimiititaliap ernumassutai naammattumik annertussusillit ilanngunnagit. Inernera tassaavoq, kiffartuussinerup qaffasissusia pillugu politikikkut annertuumik naammagisimaarinninnginneq aamma kiffartuussinermik isumaqatigiissutit atorunnaarsineqarnissaat oqallisaavoq imaluunniit ilassutitut isumaqatigiissutinik taperlugit kiffartuussineq qaffaqquneqarluni.

Politikkikkut annertuumik naammagittaalliortoqarnera tunuliaqutaralugu, Kommunimut, Nunaqarfinnut, Isorliunerusunut, Attaveqatigiinnermut Ineqarnermullu Naalakkersuisoq Naalakkersuisunit akuerineqarpoq ilassutitut isumaqatigiissuteqarsinnaasoq. Ilassutitut isumaqatigiissutit soorunami taamaallaat angalatsitsisoqatigiit killilimmik amerlassusillit akornanni isumaqatigiissutigneqarsinnaapput, taamaattumik naalakkersuisoqarfik isumaqatigiinniarnerni pitsaannginnerusumik inissisimalluni.

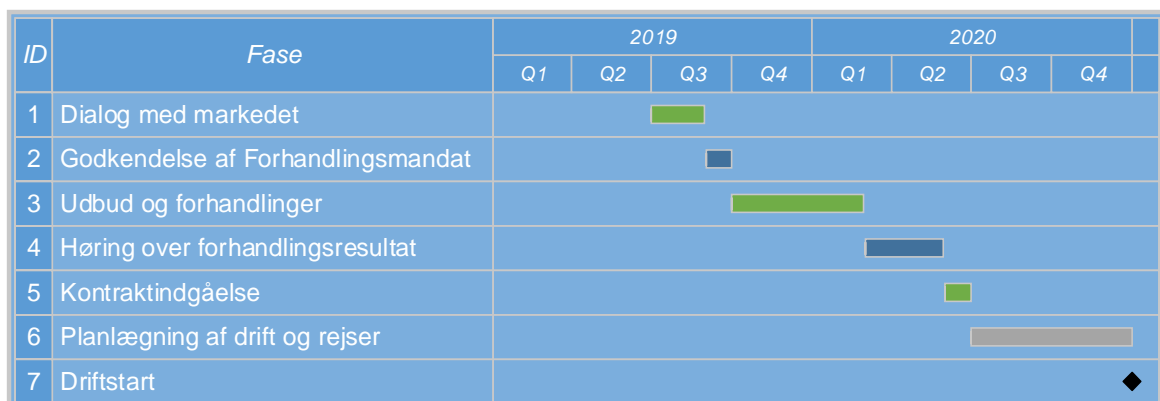
1.1.3. Ilaasunik angallasineq pillugu kiffartuussinermik isumaqatigiissutit

Ilaasunik angallassinermik kiffartuussinermik isumaqatigiissuteqarniarnermik ingerlatsinissamut piareersarnermi piffissamik naammattumik atugassaqartitsinissaq pingaaruteqarpoq, taamaaliornik-kut angalatitsisut angallannermik suliassamik pilersarusiorsinnaaqullugit ilaasussallu angalanissaminik pilersarusiorsinnaaqullugit. Taassuma saniatigut neqeroortitsinermut aamma isumaqatigiinniarnernut piffissaliisoqassaaq, kiisalu politikikkut pingaarnersiunermit aallaaveqartunik allannguutaasinnaasut ilanngunneqarlutik. Neqeroortitsineq aamma isumaqatigiinniarnernit sioqullugit, aallartinnginnermi pingaaruteqarpoq erseqqissumik ilisimassallugu, angallassinermik suliassat suut suliarineqassanersut aamma killiliussat suut naammassineqaaqqaartariaqarnersut suliassap naammaginatut ingerlanneqarsinnaanera pillugu nalunaaruteqarnissami.

Tamakkua tamaasa katillugit Deloittemit nalilerneqarpoq, kiffartuussinermik isumaqatigiissutinik nu-taanik pilersitsiniarnermi ukiut 1½-2 atorneqartariaqartut.

2016-imi kiffartuussinermik isumaqatigiissutit suliarineqarnerannut atatillugu, isumaqatigiinniarsinnaatitaassut sip politikikkut suliarineqarnissaanut imaluunniit Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliap tusarniaaffigineqarneranut, piffissamik naammattumik inissiisoqarsimangitsoq, tamatumaa nassataanik angalatitsisut ingerlatsinissaminut pilersarusiornerat aamma angalassat angalanissaminik pilersarusiorneqarsinnaanera periarfissaat annertuumik millisinneqarput.

Taamaattumik Deloittemit innersuussutigineqassaaq, siunissami kiffartuussinermik isumaqatigiissutinik neqeroortitsinerni ingerlatsinissamut pilersarusiorneq pitsaanerusoq qulakkeerneqassasoq, tassunga ilanngullugu, isumaqatigiinniarnissap immikkoortuini ataasiakkaani naammattumik piffissaliisoqartassasoq, aamma isumaqatigiinniarnernup immikkoortortai ima pilersarusiorneqartassasut, immikkoortuni sulinerup ilumut pissarsiffigineqarsinnaanera qulakkeerneqarluni, taassuma saniatigut isumaqatigiinniarsinnaatitaassut isumaqatigiinniarnernut atatillugu imaluunniit tusarniaaner-mut atatillugu aqqissuunneqarsinnaasaqullugu.

Figur 3 – Siunissami kiffartuussinermik isumaqatigiissutinik pilersitsinermi periusissiaq

Taamatuttaaq naleqquttuussaaq periutsimi immikkoortut pingasut pilersaarutigineqartut tuller-
iaaneqartarpata, immikkoortumut siusinnerusukkut ingerlanneqartumut ingerlatseqqinnissaq peri-
arfissaqarluni, ass. isumaqatigiinniarsinnaassutaasoq aaqqissuussiffigineqassagaluarpata.

Ineqarnermut, Sanaartornermut Attaveqatigiinnermullu Naalakkersuisoqarfik tuniniaavimmik
oqaloqateqarnermik, neqeroortitsineramik aamma neqerooruteqartitsineramik ingerlatsivoq aamma
isumaqatigiinniarnernik aallartitsivoq, Naalakkersuisunit suli isumaqatigiinniarsinnaatitsissut
tunniunneqanngitsoq aamma Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliap
isumaqatigiinniarsinnaatitsissummik akuersissuteqarnerat sioqqullugu. Qularnanngilaq
ingerlatsineq pitsaannerusoq qulakkeerneqarsinnaasimassagaluartoq, tuniniaavinnit
oqaloqateqarnermit paasisat ilaasunik angallassineq pillugu politikikkut takorluukkanut
ilanngullugit, annermik isumaqatigiinniarsinnaassutsimik ilusiliinermit atorineqarsimasuuppata,
taassuma ilaatigut imaralugu, neqerooruteqarneq aamma isumaqatigiinniarnernit aallartinnerat
sioqqullugu neqeroortitsinermit atortut.

Kommunimut, Nunaqarfinnut, Isorliunerusunut, Attaveqatigiinnermut Ineqarnermullu
Naalakkersuisoqarfiup angalatitsisut isumaqatigiissuteqarfikai kiffartuussineramik isumaqatigiissutit
sivitsorneqarsinnaanerannut periarfissaqarsinnaanera Aningaasanut inatsit naapertorlugu ukiumik
ataatsimik sivitsuisinnaaneq qaangerlugu. Taamaattoq naalakkersuisoqarfik taamaaliornermi isu-
maqatigiinniarsinnaassutsimik imaluunniit Aningaasanut inatsimmi sinaakkusiussamik qaangiisi-
manngilaq, ukioq ataaseq qaangerlugu sivitsuiniarneq Inatsisartunit imaluunniit Aningaasaqarner-
mut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliamit akuersissutigineqaaqqaartussaamat.

Isumaqatigiinniarnernit naammassineqarnerisa kingorna kiffartuussinerup qaffasissusia pillugu poli-
tikikkut kissaatigineqartunik piviusunngortitsiniarnermi, Kommunimut, Nunaqarfinnut,
Isorliunerusunut, Attaveqatigiinnermut Ineqarnermullu Naalakkersuisoqarfik ilassutitut isu-
maqatigiissutinik arlalinnik ilanngussaqarpoq. Naalakkersuisoqarfimmit eqqortumik nalilerneqarpoq
ilassutitut isumaqatigiissutit neqeroortussaataaneqarnermik pisussaaffiup iluaniinngitsut, kiffartuussiner-
mik isumaqatigiissutit assigalugit.

Maluginiarneqarportaaq, suliassiisoq isumaqatigiinniarnermi pitsaasumik inissinneqassanngitsoq,
tapiissutitut kiffartuussineq pillugu isumaqatigiissut neqeroortumit ataasiinnarmut neqeroorutigi-
neqarsinnaasoq neqeroorutitsineramik ingerlatsiffigineqassappat. Pissutsini taamaattuni iluanaaru-
tissaqarneruvoq angalatitsisumik suliassamik ingerlatsinissamat periarfissaqartumik isumaqatigiin-
niarnermik aallartitsinissaq.

Ilaasunik angallassinermi kiffartuussinerup qaffanneqarnissaanut ilassutitut isumaqatigiissutinut
atatillugu aningaasatigut atugassarititaasut, ukiumut 122,9 mio.kr.-init ukiumut 142,7 mio.kr.-inut
qaffanneqarput. Taamaaliornikkut angallassinermik suliassat neqeroortitsineramik ingerlatsiffiusima-
sut, maanna malunnaatilimmik allannguuteqarsimalerput.

Illassutitut isumaqatigiissutinik pilersitsineramik ingerlatsineq neqeroortitsinermit neqerooruteqartunut
erseqqissuusimanngilaq, manna eqqarsaatigalugu, neqeroortitsinermit atortussat pillugit sulias-
siisoq piumasaqaatinik allanngortitsisinnaamat, taamaaliornikkut neqerooruteqartut tamarmik pi-
umasaqaatinik nutaanik nassinneqarsinnaagatik, tamannalu tunngavigalugu neqeroortut allat
neqeroortitsinermik ingerlatsinermit aamma naalakkersuisoqarfimmut tunngavissalimmik isornar-
torsiusinnaallutik.

Pisumi pineqartumi isumaqatigiissutaareersut atorunnaarsinneqarnerat aamma isumaqatigiissutis-
sanik nutaanik neqeroortitsinissaq piviusunngorsimasinnaanngilaq. Naalakkersuisoqarfimmut anin-

gaasatigut annertuumik kinguneqarsinnaammat angallassisunit isumaqatigiissuteqarfigineqare-ersunit taarsiiffigineqarnissamik piumasaqaatitigut, kiisalu kiffartuussinermik isumaqatigiissutinut nutaanut ilaasunik angallassinermut tapiissutinut aningaasartuutaannik nutaanik. Tassunga ilanngullugu isumaqatigiissutit atorunnaarsinneqarnissaannut eqqarsaatersuuteqarnerup nalaani piffissaq eqqarsaatigigaanni, angallassisunik nutaanik januaarip aallaqqaataani 2017 ingerlatsinissamut piareersimasinnaasunik isumaqatigiissusiornissaq piviusunngorsimasinnaannaanaviangilaq.

Taamaakkaluortoq kiffartuussinermik isumaqatigiissutit allaqqaarneqarnerisa tusarniaatitsissutigineqarneranni Naalakkersuisunut ilaasorta q aamma naalakkersuisoqarfik politikikkut pisunik naleqqiussisimangereernerat aamma isumaqatigiinniarsinnaassutsimik allannguuteqarsimasumik suliamik saqqummiussinnginnerat naleqqutinnigilaq, taassuminnga Naalakkersuisunit Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliamit akuerineqarluni atulersinneqarsimassagaluarpoq. Aningaasanut Inatsimmi sinaakkutissat allanngortinneqartariaqarnerat pisariaqartinneqarnerannik isummertoqarsimappat, tassunga ilanngullugit aningaasaliissutit imaluunniit isumaqatigiissutit sivissususiisa allanngortariaqarnerat, ilassutit aningaasaliissutinik qinnuteqaammik suliaqartoqarsimassagaluarpoq taanna Naalakkersuisunut saqqummiunneqarluni kingorna Naalakkersuisunit Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliamut akuerineqartussanngorlugu nassiunneqassalluni.

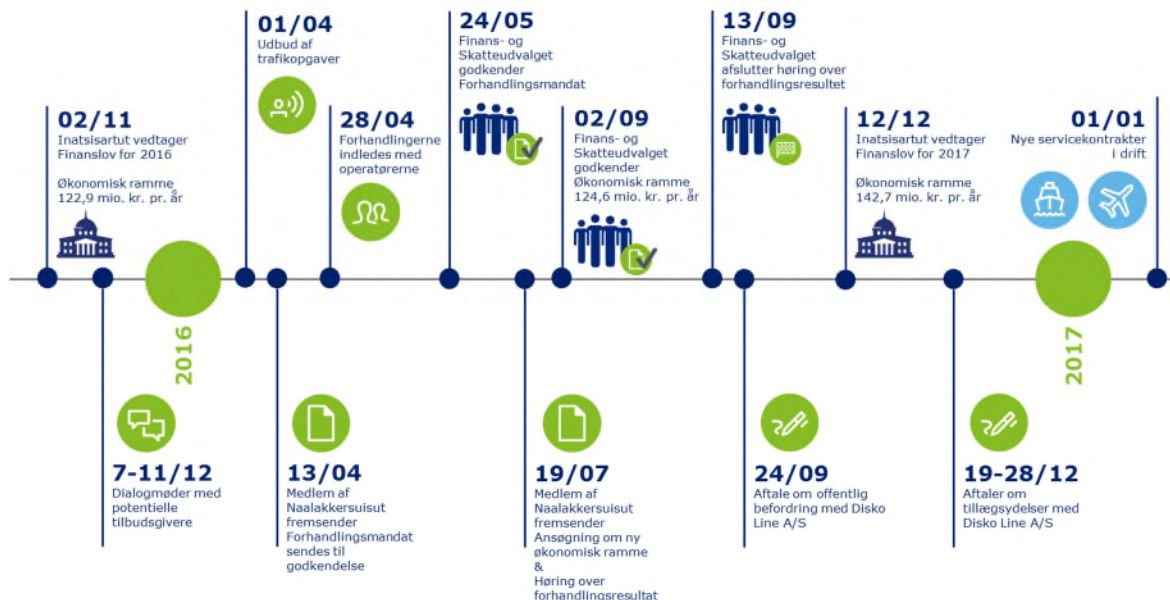
1.2. Tunuliaqutaq

2016-imi ilassutit aningaasaliissuteqarnissamut inatsisissat siunnersuummik suliaqarnermi, Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliamit Naalakkersuisut sakkortuumik isornartorsiorneqarput, ilaasunik angallassinermik kiffartuussinermik isumaqatigiissuteqarsimanerat pillugit.

Isornartorsiuinermi Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliap isumaqatigiissutinik Kommunimut, Nunaqarfinnut, Isorliunerusunut, Attaveqatigiinnermut Ineqarnermullu Naalakkersuisoqarfiup suliarisimasaanik misissuisimanagera tunuliaqutaavoq, isumaqatigiissuteqarfigineqartut tassaallutik angalatitsisut Air Greenland A/S, Disko Line A/S aamma Norlandair ehf.

Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliap kiffartuussinermik isumaqatigiissutinik misissuinermi kingorna nalilerpaa, kiffartuussinermut isumaqatigiissutinut piffissarititaasoq qaangerneqarsimasoq taamatullu isumaqatigiissutit sivitsorneqarnissaannut piffissarititamik qaangiisoqarsimasoq, taakkua Kommunimut, Nunaqarfinnut, Isorliunerusunut, Attaveqatigiinnermut Ineqarnermullu Naalakkersuisoqarfiup angalatitsisunik isumaqatigiissuteqarfigisimasaannut tunngasut.

Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliap aamma nalilerpaa, isumaqatigiinniarsinnaatitsissut qaangerneqarsimasoq, Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliap Naalakkersuisunit siunnersuinermit ingerlatseqqaaratik suliarisimasaat.

Figur 4 - Ilaasunik angallassineq pillugu kiffartuussinermik isumaqatigiissutit suliarineqarnerani piffissat pingaarnerit

Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliap isornartorsiunerata siorna, ukiakkut 2015 aallartittunik pisoqarpoq, Kommunimut, Nunaqarfinnut, Isorliunerusunut, Attaveqatigiinnermut Ineqarnermullu Naalakkersuisoqarfik ilaasunik angallassinermik suliasamik neqeroortitsinissaq siunertaralugu angalatitsisusinnaasunik oqaloqateqarnernik ingerlatsiffiulluni.

Tuniniaasunik oqaloqateqarneq tunuliaqutaralugu Kommunimut, Nunaqarfinnut, Isorliunerusunut, Attaveqatigiinnermut Ineqarnermullu Naalakkersuisoqarfik ilaasunik angallassinissamik suliasaq ulloq apriliip 1.-at 2016 neqeroorutigaa. Angalatitsisut neqeroorummik saqqummiussinerisa kingorna, angalatitsisunik isumaqatigiinniarnert aallartinneqarput Kalaallit Nunaannut aaqiissutissaq aningaasatigut iluanaarutissaqarfiunerpaaq nassaariumallugu.

Kommunimut, Nunaqarfinnut, Isorliunerusunut, Attaveqatigiinnermut Ineqarnermullu Naalakkersuisoqarfiup ukiakkut 2016, Kalaallit Nunaanni ilaasunik angallassinermik suliasat pillugit Air Greenland A/S, Disko Line A/S aamma Norlandair ehf, isumaqatigiissuteqarfigai.

Kingorna politikikkut oqallinneq pivoq, ilaasunik angallassinerni isumaqatigiissutini kiffartuussinerup qaffasissusiata qanoq naammattigineranut tunngasoq. Oqallinneq tamanna tunuliaqutaralugu aalajangiunneqarpoq, angalatitsisunik ilassutitut isumaqatigiissutit pilersinneqassasut kiffartuussineq qaffariaateqarsinnaaqqullugu. Ilassutitut isumaqatigiissutit taakkua decemberimi 2016 isumaqatigiissutigineqarput aamma januaarip 1.-anni 2017 kiffartuussinermik isumaqatigiissutit atuut-sinneqalernerannut atatillugu ilanngunneqarlutik.

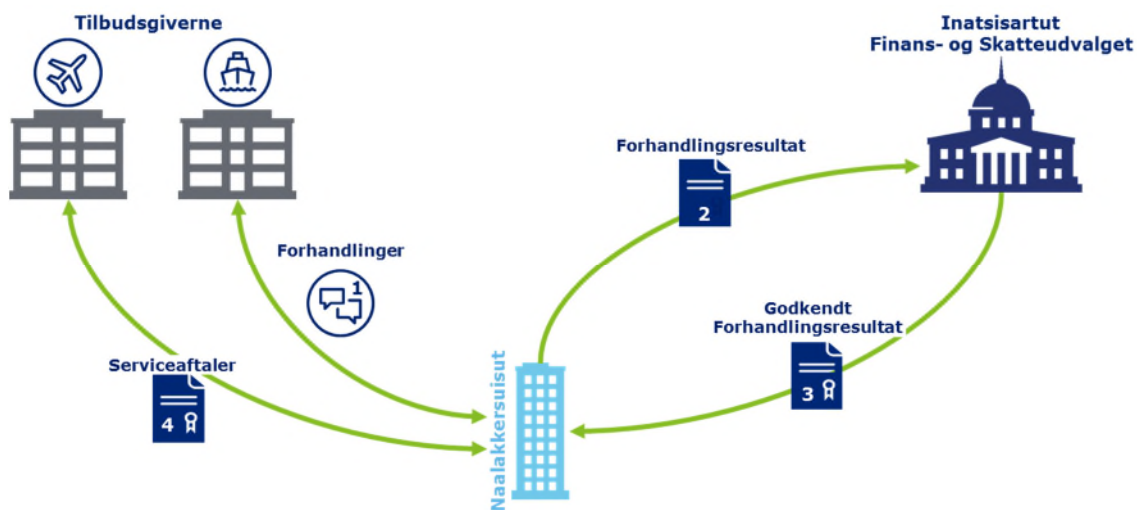
1.2.1.1. Siornatigut kiffartuussinermik isumaqatigiissutinik neqeroortitsineq

Siornatigut ilaasunik angallassinermik kiffartuussinermik isumaqatigiissutit atuuttut piffissami 2006-imit 2010-p tungaanut atuutsinneqarput. Isumaqatigiissutaasup piffissarititaata naajartornerani tassa 2010-p naanerani, isumaqatigiissutit nutaat pilersinneqarsimangillat. Piffissami 2010-p kingorna 2017 tikillugu isumaqatigiissutit atuuttut arlaleriartarlutik sivitsorneqartarsimapput, taamaaliornikkut ilassutitut tapiissummik pisariaqartitsinerup qaffakkiartorneranik nassataqarluni.

Kommunimut, Nunaqarfinnut, Isorliunerusunut, Attaveqatigiinnermut Ineqarnermullu Naalackersuisoqarfiup 2014-ip ingerlanerani ilaasunik angallassinermik kiffartuussinermik isumaqatigiissutit pillugit neqeroortitsinermik ingerlatsivoq. Isumaqatigiissutissat isumaqatigiinniarnermik ingerlatsiffiqineqarnerat naammassisimavoq aamma politikikkut akuersissutigineqarnissaat kisiat amigaataalluni, angalatitsisut peqatigalugit naggataarutaasumik isumaqatigiissutigivinneqarnissaannut.

2014-imi Aningaasanut Inatsimmi Inatsisartut periutsimik aalajangiipput ilaasunik angallassinermi kiffartuussinermik isumaqatigiissutinik atuutsitsilernerumut atatillugu malittarineqartussamik. Naalackersuisut angalatitsisunik isumaqatigiinniarnermik ingerlatsissapput, tamatuma kingorna inerniusoq Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliamit akuersissutigineqassaaq, naalackersuisut angalatitsisunut kiffartuussinermik isumaqatigiissutit atuutsitsilersinnaanerit sioqullugu.

Kiffartuussinermik isumaqatigiissutinut tapiissutit aningaasatigut sinaakkutissaat 1.229 mio.kr.-inut aalajangiinneqarput, ukiuni 2014-imit 2023-mut atuuttussat, tassa ukiuni qulini

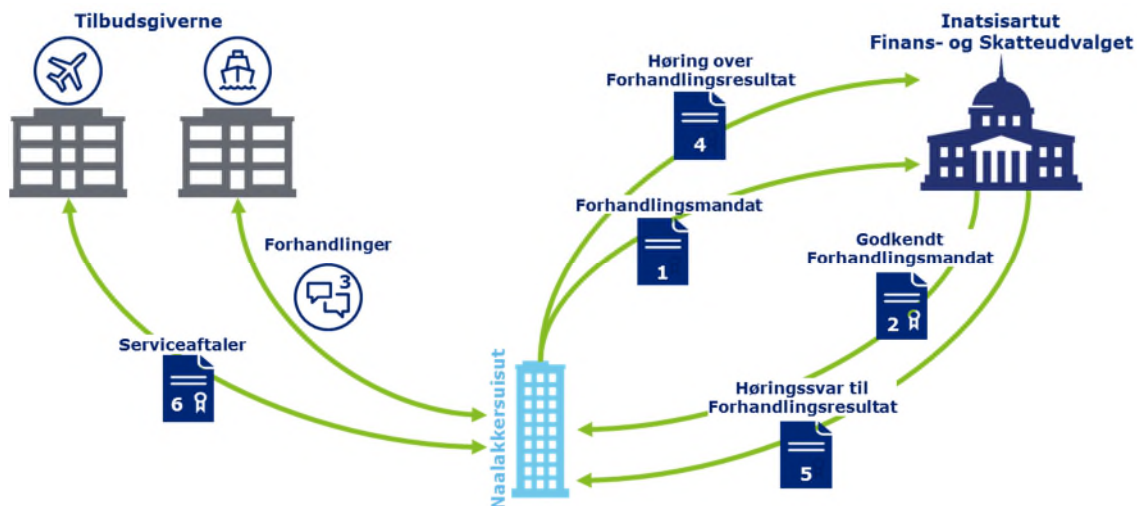

Figur 5 – 2014-imi ilaasunik angallassinermik kiffartuussinermik isumaqatigiissuteqarnermi periuserineqartoq

Angatitsisunik isumaqatigiinniarnernit septembarimi 2014 naammassineqarput, taamaattumillu Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliap akuersissutaa kisi amigaataalluni, isumaqatigiissutit atuutsinneqalernissaannut.

Oktoberip aallaqqaataa 2014, Naalackersuisunut Siulittaasuugallartup Inatsisartunut qinersinissaq ulloq novemberip 28-anni 2014 pisussanngorlugu suaarutigaa. Tamatuma kingorna Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliamit nalilerneqarpoq qinequsaarnerup nalaani isumaqatigiinniarnernit angusamik akuersissuteqarnissaminut piginnaatitaagatik. Taamaattumik suliamik ingerlatsinissaq Naalackersuisut nutaat inissitsitereernerannut kinguartinneqarpoq.

2014-imi kiffartuussinermik isumaqatigiissutit pillugit neqeroortitsinermik iluatsinngitsumik ingerlatsineq tunuliaqataralugu, Naalackersuisut kissaatigaat, kiffartuussinermik isumaqatigiissutinik ingerlatsisarnermik periuseq allanngortinneqassasoq, taamaaliornikkut suliamik politikikkut ingerlatsisarneq siusinnerujussuakkut pisalersinnaaqullugu. Taamaattumik 2015-imut Aningaasanut Inatsimmut atatillugu periusissaq nutaaq siunnersuutigineqarpoq. Naalackersuisut isumaqatigiinniarsinnaassutsimik tunniussissapput Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliamit akuersissutigineqartussamik.

Figur 6 - 2016-imi ilaasunik angallassinermi kiffartuussinermik isumaqatigiissusiornermi periuseq atorneqartoq

2016-imi Aningaasanut inatsimmik akuersissuteqarnermut atatillugu kontomut pingaarnermut oqaasertaliussaq nutaaq ilanngunneqarpoq, taanna ilutsimut 2015-imeersumut ilaalluni, Naalakkersuisut Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliamit akuerineqarluni isumaqatigiinniarsinnaassutsimik aalajangersaasinnaapput, ilaasunik angalassineq pillugu kiffartuussinermik isumaqatigiissutissatut siunnersuutit Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliamut tusarniaassutigineqassallutik nassiunneqarnissaannut Naalakkersuisut pisussaaffilerneqarlutik. Tassuma saniatigut kiffartuussinermik isumaqatigiissutit Naalakkersuisunit atuutsinneqartut piffissarititaat ukiunit qulinit ukiunut sisamanut sivikillineqarput, tamatuma nassataanik aningaasaliissutit katinnerat 614,5 mio.kr.-inngorpoq, assigalugu ukiumut 122,9 mio.kr.

1.3. Kukkuersiuiinermi tunngavissat, periutsit aamma killiliineq

Kukkuersiuiinermut Ataatsimiititaliap Deloitte qinnuigaa, Nunap Kukkuersiuisuattut inissisimanini tunngavigalugu, itisiliilluni ingerlatsinermik kukkuersiuiinermik ingerlatseqqullugu, 2016-imi ilaasunik angalassineq pillugu kiffartuussinermik isumaqatigiissutinik sulianik ingerlatsisimaneq pillugu.

Itisiliilluni ingerlatsinermik kukkuersiuiinerup siunertarisimavaa, suliamik ingerlatsisimanermik qulaajaanissaq aamma tassunga ilanngullugu neqeroortitsinermik malittarisassat aamma isumaqatigiinniarsinnaassutsip eqqutinneqarsimanerannik tunngavissalimmik naliineq. Taamatullu siunertaasimavoq, pisimasoq ilinniarfigalugu taamatullu suliniutissanik naapertuuttunik innersuussuteqarnissaq, taamaaliornikkut ingerlatsisimanermi naapertuutinningsitoqarsimassappat taamaattunik pisoqaqqissinnaanera pinngitsoortinniarlugu.

Ingerlatsinermik kukkuersiuiinermi suliap ingerlanneqarnerani piffissami pisut qulaajarniareqarsimapput, peqataasut ilanngutsinneqarlutik, ilanngullugu neqeroortitsinermik periuseq taamatullu Kommunimut, Nunaqarfinnut, Isorliunerusunut, Attaveqatigiinnermut Ineqarnermullu Naalakkersuisoq aamma naalakkersuisoqarfik ilaasunik angalassineq pillugu kiffartuussinermik isumaqatigiissusiornermut atatillugu, oqartussaanermik aamma pisinnaatitsissutinik eqquutitsisimanerat naliliiffigineqarlutik.

Piffissap ingerlanera

Ilaasunik angallassinert pillugit kiffartuussinermik isumaqatigiissutinik neqeroortitsinermi piffissap ingerlanera erseqqissarneqarpoq. Erseqqissaanermi ilaapput:

- Uppernarsaatini pingaarutilinnik suliaqarneq
- Suliat pingaarutillit (neqeroortitsineq, isumaqatigiinniarnert, isumaqatigiissusiornerit)
- Naalakkersuisunut taamatullu Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliamut saqqummiussinerit aamma akuersissutit

Peqataasunik ilanngutsitsineq

Ingerlatsinermik kukkunersuinermit qulaajarniarneqarpoq, Naalakkersuisut taamatullu Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliaq ingerlatsinermi qanoq annertutigisumik peqataasimanersut, soorlu Aningaasanut inatsimmi ilanngussani allaaserineqartut, tassunga ilanngullugit ilassutitut isumaqatigiissutinik pilersitsinerni aamma piffissap isumaqatigiissuteqarfiup sivitsorneqarsinnaaneranut tunngasuni.

Neqeroortitsinermik ingerlatsineq

Ingerlatsinermik kukkunersuinermit qulaajarniarneqarpoq, neqeroortitsinermi sulineq aamma isumaqatigiissutinik pilersitsineq, tassunga ilanngullugit agguaassinermi killissarititaasunut oqaasertaliussat taakkuninngalu eqquutsitsineq, pisinniartarfiit assigiimmik pineqarnerat aamma pisinniartarfinnik suleqateqarnermi aarlerinaataasinnaasunik eqqarsaatersorneq.

Misissuinermit ilaavoq naliliineq, isumaqatigiissummi tunngavissaq suliamik ingerlatsinermi ima allannguutinik malunnaateqartigisunik ingerlatsiffiusimanersoq, allaat suliaasaq agguaassinissamut piumasaqaatit aqqitat ilanngullugit neqeroortitsinermik nutaamik ingerlatsiffiusimasariaqaraluarneranut tunngasooq.

Isumaqatigiinniarsinnaassutsinik eqquutsitsineq

Ingerlatsinermik kukkunersuinermit qulaajarniarneqarpoq, Naalakkersuisut aamma Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliap peqataatinneqarnissaannut piumasaqaatit, soorlu 2016-imut Aningaasanut Inatsisissami ilanngussat allaaserisat naapertorlugit, peqaatinneqarsimanersut kiisalu Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliamit allakkatigut nalunaarutaasimasinnaasut suliamut ilanngutsinneqarsimanerat.

Taamatuttaaq misissuinermit qulaajarneqarpoq, Namminersorlutik Oqartussani sinniisuutitaqarnissaq pillugu malittarisassat nalinginnaasut eqquutinneqarsimanersut.

1.3.1.1. Periuseq

Ingerlatsinermik kukkunersuinerup tunngavigaa, ilaasunik angallassineq pillugu angalatitsisunik kiffartuussinermik isumaqatigiissutinik pilersitsinermik suliami allakkatigut atortut, taakkununga ilanngullugit malittarisassat- aamma isumaqatigiissutit tunngavissaa, Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliami, Naalakkersuisuni, Kommunimut, Nunaqarfinnut, Isorliunerusunut, Attaveqatigiinnermut Ineqarnermullu Naalakkersuisoqarfimmi kiisalu Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Naalakkersuisoqarfimmi suliamik ingerlatsinermi uppernarsaatit.

Kommunimut, Nunaqarfinnut, Isorliunerusunut, Attaveqatigiinnermut Ineqarnermullu Naalakkersuisoqarfimmit suliamit uppernarsaatit tamatigut tamaasa pissarsiarinissaat

ajornarsimavoq. Taamaattoq Deloitte naliliingilaq, uppersaatit amigaataasut misissuisitsinermut matumunnga sunniuteqartut, ajornartorsiuutit pineqartut pillugit paasissutissat atorineqarsinnaasut allat nassaarineqarsimammata.

Taakkua saniatigut Kommunimut, Nunaqarfinnut, Isorliunerusunut, Attaveqatigiinnermut Ineqarnermullu Naalakkersuisoqarfik ataatsimeeqatigineqartarsimavoq.

1.3.1.2. Killiliineq

Ingerlatsinermik misissuinermit ingerlatsinermi kukkuniusimasinnaasut aamma amigaataasimasinnaasut ima isummerfigineqanngillat, taakkua Ombudsmandimit isornartorsiorneqarnermik kinguneqarsimasinnaasut aamma/imaluunniit ingerlatsinermut tunngavissanik allanik kingunipiloqartitsinnaasut.

Ingerlatsinermik misissuinermit angalatitsisutut aaqqiissutitut toqqakkanik naliliinissaq pineqanngilaq, tassunga ilanngullugit aaqqiissutitut toqqakkat ataatsimut isiginnittaaseqarluni aningaasaqarnerat, kiffartuussinerat aamma/imaluunniit pitsaassusiisa nalilerneqarnerat.

Ingerlatsinermik misissuineq taamaallaat uppersaatini allattukkanik misissuinermit aamma maannamut Kommunimut, Nunaqarfinnut, Isorliunerusunut, Attaveqatigiinnermut Ineqarnermullu Naalakkersuisoqarfimmi aqutsisunik aamma sulisunik apersuinermit tunngaveqarpoq.

2. Inatsisitigut tunngavissaq

Naalackersuisut ilaasunik angallassineq pillugu kiffartuussinermik isumaqatigiissusiaat inatsisinik arlalinnik tunngavissaqarput, taakkununga ilanngullugit Aningaasanut Inatsimmi neqeroortitsinermi sinaakktissat aalajangersakkt aalajangersimasut kiisalu ingerlatsinermi malittarisassat nalinginnaasut.

2.1. Neqeroortitsinermi malittarisassat

Namminersorlutik Oqartussat inatsisiliorneq aqutigalugu sanaartornermi neqerooruteqartitsisarneq pillugu aalajangersimasunik malittarisassaqarpoq¹. Inatsimmi tassani malittarisassat kiisalu malittarisassat inatsit taanna aqutigalugu pilersinneqarsimasut Kommunimut, Nunaqarfinnut, Isorliunerusunut, Attaveqatigiinnermut Ineqarnermullu Naalackersuisoqarfiup Kalaallit Nunaanni ilaasunik angallassineq pillugu angalatitsisunik kiffartuussinermik isumaqatigiinniarnani toqqaanartumik atorineqanngillat, ilaasunik angallassineq kiffartuussinerummat, inatsisinik taakkununga atuutsitsinerup iluaniinnani.

Taamaattoq pisortat nioqqutissanik kiffartuussinernillu pisinniartarnerat qitiusoqarfimmi nioqqutissanik kiffartuussinernillu pisinniartarneq pillugu kaajallaasitaq² naapertorlugu ingerlanneqartussaavoq, taanna Siulittaasup Naalackersuisoqarfianit saqqummiunneqarpoq, tassunga Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Naalackersuisoqarfik akisussaasuulluni.

Kaajallaasitaq pisinniarnernik ingerlatsinermi pitsaasumik nassuiaatitaqartuni atorineqartarpoq. Kaajallaasitami ilaatigut aalajangersarneqarsimapput kiffartuussinernik pisinniartarnerit: aputaajaaneg, eqqiaaneq, siunnersortinit ikiorneqarneq aamma IT-mik aqqqissuussanik pisinniarnermut atillugu siunnersorneqarneq, IT-mik ingerlatsineq aamma ikiorserneqarneq, sulisussarsiorluni ussasaarinerit kaajallaasitami malittarisassat naapertorlugit ingerlanneqartassapput. Taakkua saniatigut kaajallaasitami nioqqutissanik pisinniarnermi atuupput: IT-mik atortunik, taakkununga ilanngullugit ilaatigut qarasaasiat taakkunungalu atortut, printerit aamma maskiinat assigiinngitsumik piginnaassusillit, allaffissornermi atortut, allaffinni pequtit atortuutillu.

¹ Sanaartornermi neqerooruteqartitsisarneq pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 11, 2.december 2009-meersoq

² Namminersorlutik Oqartussat qitiusumik allaffeqarfiani taassumalu ataani suliffeqarfinnut nioqqutissanik pisinniarnermi aamma sullinneqarnissamik neqerooruteqarnermi kaajallaasitaq 24.

Kaajallaassitaq pisiassat erseqqissumik suussusersisat saniatigut nalinginnaasumik pisortat neqeroortitsineranni, killilimmik neqeroortitsinerni aamma isumaqatigiinniareerluni isumaqatigiissutini atuuppoq, pisinniartoq qitiusumik allaffeqarfimmut ilaasimappat, pisinniarneq pillugu kaajallaassitami § 2 takuuk.

Kommunimut, Nunaqarfinnut, Isorliunerusunut, Attaveqatigiinnermut Ineqarnermullu Naalackersuisoqarfiup ilaasunik angallassinermi kiffartuussinermik suliassanik neqerooruteqartitsinera, pisortat neqeroortitsinerat kingorna angalatitsisunik isumaqatigiinniarnermik ingerlatsiffiusoq atorneqarpoq. Neqeroorutininik pissarsiniarneq taamaalilluni kaajallaassitami allassinimasut avataanniippoq.

2.2. Aningaasanut Inatsimmi sinaakktissat

2016-imi Aningaasanut Inatsimmi oqaasertaliussat marluk ilanngunneqarput, Kommunimut, Nunaqarfinnut, Isorliunerusunut, Attaveqatigiinnermut Ineqarnermullu Naalackersuisoq ilaasunik angallassinermut tapiissutaanut sinaakktissiisut.

Naalackersuisut piginnaatinneqarput ilaasunik angallassinermik suliassat suleqatinik avataaneersunik isumaqatigiissuteqarfiginissaannut. Aningaasanut Inatsimmi kiffartuussinermik isumaqatigiissutitut aningaasaliissutit ukiumut 122,9 mio.kr.-iupput. Ukiut tallimat iluanni aningaasaliissutit katinnerat 614,5 mio.kr.-iuvoq.

Ilanngullugu aalajangerneqarpoq Naalackersuisut isumaqatigiinniarsinnaatitaassumik ilanngussissasut taamatullu isumaqatigiinniarsinnaatitaassut Inatsisartut Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliaanit akuerineqassalluni.

Isumaqatigiinniarsinnaatitaassutit imarissavai aningaasatigut atugassarititaasut angallaviussallu ataasiakkaat qanoq akulikitsigisumik tikinneqartarnissaannikk imaqassaaq.

Kiffartuussinermik isumaqatigiissutit atuuffissaat piffissami 1. januar 2017-imiit 31. december 2020-mut inissisimassapput. Isumaqatigiissutit 31. december 2021 tikillugu annerpaamik sivitsorneqarsinnaapput. Kiffartuussinermik isumaqatigiissutit sivissusiannut killissarititaasoq taamalilluni ukiunik sisamanik sivissussuseqarpoq, ukiumik ataatsimik sivitsorneqarsinnaalluni.

Ilanngullugu nassuiarneqarpoq, ilaasunik angallassinermik suliassat pingaarnertut periutsit sorliit tunngavigalugit tapiissutininik tunineqartarnissaat. Sumiiffiit angallassinermik allanik periarfissaqanngitsut tapiiffiqineqartassapput, akit pissutigalugit inuit angalanissamut periarfissaqarfiginngisaat aamma qanoq akulikitsigisumik tikinneqartarneq pitsaanngitsuutillugu. Tapiissutit umiarsuakkut aamma timmisartukkut angallannermut tunniunneqartassapput.

Ilanngullugu allaaserineqarpoq, isumaqatigiinniarsinnaatitaassutit imarissagaa aningaasaqarnermut inatsimmi aningaasatigut sinaakkusiussa, angalasinnaanerup qulakkeerneqarnera, pitsaassuseq aamma Corporate Social Responsibility (CSR).

Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliap isumaqatigiinniarsinnaatitaassutisimik akuersissuteqarneratigut politikikkut siusissuklut sunniuteqarsinnaaneq qulakkeerneqassaaq, inunnik angallassinermik kiffartuussinermik isumaqatigiissusiornermut atatillugu.

Ilanngullugu aalajangerneqarpoq, Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliaq tusarniaaffiqineqassasoq Naalackersuisut ilaasunik angallassineq pillugu angalatitsisut kiffartuussinermik isumaqatigiissusiorfigineqarnerisa siorna. Taamaaliornikkut qulakkeerneqassaaq, Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliap kiffartuussinermik

isumaqatigiissutit pillugit oqaaseqarnissaanut, taakkua angalatitsisunik
isumaqatigiissutigineqarnerat sioqqullugit.

Oqaasertaliussaq nr. 1:

Naalackersuisut piginnaatinneqarput suliap suliarineqarnissaanut avataani suleqatigisartakkanit isumaqatigiissuteqarnissamut, kontomut pingaarnermut matumunnga piffissami 1. januar 2017 – 31. december 2020 siunertarinqartut iluaniittut tunngavigalugit. Isumaqatigiissutit tamatuma kingornatigut ukiut tallimat tikillugit sivisunerpaamillu 31. december 2021 tikillugu sivitsorneqarsinnaapput. Isumaqatigiissutit aningaasanut killiliussat 614,5 mio. kr.-inik annertussuseqartut ukiuni 5-ini atuuffini sinnerneqasannigillat, takkua ukiumut 122,9 mio. kr. naligaat.

Isumaqatigiissutissat isumaqatigiinniniutigineqarnissaat sioqqullugu Naalackersuisut isumaqatigiinni-aqataasussamik peqataatitaqassapput, Inatsisartut Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititalianit akuerineqartussamik. Isumaqatigiinniutissaq aningaasatigut atugassarititaasunik angallassiviususallu ataasiakkaat qanoq akulikitsigisumik tikinneqartarnissaannik imaqarpoq.

Oqaaseqaatit:

Tamanut timmisartumik angallassinerep umiarsuarmillu angallassinerep ingerlannissaannut isumaqatigiissuteqarnikkut sipaarniuteqarnikkut ukiuni arlalinni atuuttussamik isumaqatigiissuteqarnissamut Naalackersuisut tunngavissaqalernissaat oqaasertaliussatigut qulakkeerneqarpoq.

Kiffartuussinissamik isumaqatigiissutinut tapiissutit pingaarnertut tunngavilersuutaasut pingasut malilugit, ornigassanut:

- angallannikkut periarfissaqartussaangikkaluanut.
- akit pissutigalugit angalasinnaangikkaluanut amerlasuunut.
- akuttunerusumillu tikinneqartartussaagaluanut tapiissutaassapput.

Isumaqatigiinniniarnissamut angalssisartussanut Naalackersuisut pituttuisumik isumaqatigiissusiornissaannut atugassarititaasussat sinaakkusersorneqassapput. Atugassarititaasut taakkua aningaasanut inatsimmi aningaasatigut atugassarititaasut saniatigut, sullissinerep isumagineqarnissaanut qulakkeerinninissamik, pitsaassutsimik kiisalu CSR-imik piumasaqaateqarnissamik ilaqassapput.

Inatsisartut Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliaanut isumaqatigiinniniartitassap akuersitinneratigut, angalssinissamut isumaqatigiissutinut tunngaviusut suliap aallartinneqarneraniilli ilusilersorneqarneranut Inatsisartut siunniuteqaqataannissaat qulakkeerneqassaaq. Oqaasertaliussat 2015-imi AI-mit ingerlateqqitaapput.

Oqaasertaliussaq nr. 2:

Suliffeqarfiup avataani suleqatinik isumaqatigiissuteqarnissat sioqqullugit Naalackersuisut isumaqatigiissut Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliamut tusarniutigalugu nassiuttarppaa.

Oqaaseqaatit:

Inatsisartut Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliaanut isumaqatigiissutaasussamik tusarniaassutigineqartussamik nassiusseqaarnikkut, angallassinermik isumaqatigiissutissat imarisaasa Inatsisartunit oqaaseqarfigineqarsinnaanerat qulakkeerneqassaaq. Oqaasertaliussaq nutaajuvoq.

Boks 1 – 2016-imut Aningaasanut Inatsit, konto pingaarneq 72.20.05 Ilaasunik angallassinermut tapiissutit pillugit oqaasertaliussat

Ilaasunik angallassinermut kiffartuussinermik isumaqatigiissutinik ingerlatsineq allannguuteqarpoq, taamaalilluni 2014-imi isumaqatigiinniarnermi angusat Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliamit akuerineqartussaanerannit maanna isumaqatigiinniarsinnaatitsissut ataatsimiititaliamit akuerineqartussanngorluni kingornalu Kommunimut, Nunaqarfinnut, Isorliunerusunut, Attaveqatigiinnermut Ineqarnermullu Naalackersuisoqarfiup aamma angalatitsisut akornanni kiffartuussinermik isumaqatigiissutissatut allaqqaakkanik tusarniaaffigineqassalluni.

Allannguutikkut qulakkeerneqarpoq isumaqatigiinniarnerni politikikkut kissaatigisat pingaarnersiukkallu siusissukkut ilanngunneqartarnissaat, aamma ilaasunik angallassineq pillugu kiffartuussinermut isumaqatigiissutinik atulersitsineq politikikkut akuerineqaqqaartarnissaat pisariaarulluni.

2.3. Naalackersuisut akisussaaffiat aamma piginnaasaat

Naalackersuisut Siulittaasuata Naalackersuisunut ilaasortat akornanni suliassaqarfinnik agguaassineq isumagisaraa³.

Akisussaaffeqarfinnik agguaassinermit attaveqatigiinnermut suliassaqarfinnut akisussaaffik, taassuma iluani ilaasunik angallassineq pillugu kiffartuussinermik isumaqatigiissutit Kommunimut, Nunaqarfinnut, Isorliunerusunut, Attaveqatigiinnermut Ineqarnermullu Naalackersuisup ataani inissisimapput.

Aalajangiinerit Naalackersuisut ataatsimoorullugu suliassaraat Naalackersuisoq tassunga immikkut pinsinnaatitaaffilerneqarsimanngippat. Naalackersuisunut ilaasortaq aalajangiiffisassatut siunnersuummik piareersaanermit akisussaaffeqarpoq namminerlu akisussaaffeqarfigisami iluani politikkimik ineriartortitsinissamut qulakkeerinnittussaalluni.

Kommunimut, Nunaqarfinnut, Isorliunerusunut, Attaveqatigiinnermut Ineqarnermullu Naalackersuisup allatseqarfia Kommunimut, Nunaqarfinnut, Isorliunerusunut, Attaveqatigiinnermut Ineqarnermullu Naalackersuisoqarfinnit kiffartuunneqarpoq. Naalackersuisunut ilaasortaq naalackersuisoqarfinnut qullersaanerpaatut oqartussaaffeqarpoq naalackersuisoqarfinni qullersaq tullersortigalugu.

Nalunaarusiami taaguut Naalackersuisunut ilaasortaq atorneqarpoq, saqqummiussaq Naalackersuisunut nassiunneqartillugu imaluunniit Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliamit apeqqutit akineqarsimatillugit. Angalatitsisunik isumaqatigiinniarnerni naalackersuisoqarfik taaguutit atorneqarpoq, isumaqatigiinniarsinnaatitsissut Kommunimut, Nunaqarfinnut, Isorliunerusunut, Attaveqatigiinnermut Ineqarnermullu Naalackersuisoqarfinnit ingerlanneqarnera pissutigalugu. Taamaattoq Naalackersuisunut ilaasortaq pissutsini taasani marlunni akisussaasuvoq naalackersuisoqarfiup Naalackersuisunut ilaasortamut allattoqarfittut atuunna pissutigalugu.

³ Inatsisartut aamma Naalackersuisut pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 26, 18. November 2010-meersoq.

3. Ilaasunik angallassinermut tapiissutinik allaffissornerq

Kommunimut, Nunaqarfinnut, Isorliunerusunut, Attaveqatigiinnermut Ineqarnermullu Naalakkersuisoq ilaasunik angallassinermut tapiissutinik allaffissornermut akisussaasuvoq, tassunga ilanngullugit angalatitsisunik kiffartuussinermut isumaqatigiissutinik pilersitsinermik.

Naalakkersuisunut ilaasorta q ilaasunik angallassinermik kiffartuussinermut isumaqatigiissutinik atulersitsineq pillugu inatsisit malillugit ingerlatsisussatut pisussaaffeqarpoq. Inatsisit Aningaasanut Inatsimmi, Pisinniararneq pillugu kaajallaasitami aamma ingerlatsineq pillugu inatsisini nalinginaasuni allassimapput.

Nalunaarusiami immikkoortumi matumani suliap politikikkut suliarineqarnerata ingerlarnga allaserineqarpoq.

Aallaqqaasiullugu Naalakkersuisunut ilaasortap Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliamit akuerineqartumik Kommunimut, Nunaqarfinnut, Isorliunerusunut, Attaveqatigiinnermut Ineqarnermullu Naalakkersuisoqarfimmu isumaqatigiinniarsinnaatitsummik atulersitsinera sammineqassaaq, aamma tamatuma kingorna isumaqatigiinniarsinnaatitsissummik allannortitsineq, tassunga ilanngullugu aningaasatigut atugassarititaasunik annertusaaneq, soraarnerussutisialinnut meeqqanullu akikillisaataasartumik ilalik. Taava Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliamut tusarniaaneq aamma kiffartuussinermik isumaqatigiissutit politikikkut oqallisigineqarnerat, taakkua atulersinneqarnerisa kingorna pisut aamma aningaasatigut sinaakkutissaq nutaaq, taamatullu ingerlatsineq, 2017-imi Aningaasanut Inatsimmik akuersissuteqarnikkut ilaasunik angallassinermi tapiissutit allaffissornermit suliarineqarnerannut tunngasut.

3.1. Isumaqatigiinniarsinnaatitsissut

2016-imut Aningaasanut Inatsit tunuliaqutaralugu Naalakkersuisut isumaqatigiinniarsinnaatitsissummik atutsitilerput, Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliamit akuerineqartumik.

Apriliip aamma maajip qaammataanni 2016 isumaqatigiinniarsinnaatitaassut politikikkut suliarineqarpoq, Naalakkersuinit aamma Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliamit.

Apriliip 13-ianni 2016, isumaqatigiinniarsinnaatitaassut Naalakkersuisunit Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliamut nassiunneqarpoq, taakkua apriliip 20-anni 2016 pisinnaatitsissut apeqqutinik aamma piumasaatinik arlalinnik ilalik utertillugu nassiuppaat.

Kommunimut, Nunaqarfinnut, Isorliunerusunut, Attaveqatigiinnermut Ineqarnermullu Naalakkersuisoq ataatsimiititaliap apeqqutai pillugit ulloq maajip 6.-iat 2016 akissuteqaammik nassiussivoq, tamatuma kinguneranik Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliamit

isumaqatigiinniarsinnaatitaassut ulloq maajip 24-anni 2016 akuerineqarluni, tassunga apeqqutit nutaat arlallit ilanngunneqarlutik.

Naalakkersuisunut ilaasortap apeqqutigineqartut nutaat akissuteqaataannik juunip 23-anni 2016 nassiussivoq.

Figur 7 - Isumaqatigiinniarsinnaatitaasut politikikkut suliarineqarnerata takussutisiari-neqarnera

3.1.1. Naalakkersuisut isumaqatigiinniarnernik ingerlatsinissamut akuersissuteqaataat

Ineqarnermut, Sanaartornermut Attaveqatigiinnermullu Naalakkersuisup ulloq apriliip 13-at 2016, Naalakkersuisunut innersuussutigaa Ineqarnermut, Sanaartornermut Attaveqatigiinnermullu Naalakkersuisoqarfik pisinnaatinneqassasoq, ilaasunik angallassineq pillugu kiffartuussinermik isumaqatigiissutinik isumaqatigiinniarnernik ingerlatsinissaasoq.

Innersuussummi isumaqatigiinniarnerni periusissaq allaaserineqarpoq, isumaqatigiissutinik neqeroortitsineq aamma isumaqatigiissutit 2016-imi ukiup affaani siullermi ingerlanneqarlutik, isumaqatigiissutit atulersinneqarnerat kingusinnerpaamik juulip 1.-ani 2016 pissasut. Taakkua sania-tigut allaaserineqarpoq, neqeroortitsinermi piumasaqaatit tuniniaavimmik oqaloqateqarnek aqqu-tigalugu pitsannngorsarneqarsimasut.

Isumaqatigiinniarnerni aningaasatigut sinaakkutissaq 2016-imi Aningaasanut Inatsit aqqu-tigalugu aningaasaliiffigineqarpoq ukiut tamaasa 122,9 mio. kr.-inik.

Naalakkersuisut **inassutigaa**, Kalaallit Nunaanni ilaasunik angallassinermut isumaqatigiissutit pioreersut, AI2016-imi kontomut pingaarnermut 72.20.02 Ilaasunik angallassinermut tapiissutit, oqaaseqaat nr. 1-imi sinaakkusiussat iluanni isumaqatigiinniarnissamut sivitsuinnissamullu Naalakkersuisut Ineqarnermut, Sanaartornermut, Attaveqatigiinnermullu Naalakkersuisoqarfik piginnaatissagaat. Aningaasaqarnermut sinaakkusiussat kiffartuussinerullu qaffasissusissaa isummernissamut tunngavissiami matumani, kiisalu ”Isumaqatigiinniarnissamut piginnaatitsinissaq pillugu allakkiaq – Ilaasunik angallassinermut tapiissutit”-nut ilaliussami nassiunneqarput

Boks 2 - Naalakkersuisunut isumaqatigiinniarnissamut piginnaatitsissummik tunniussinissamut aalajangiinerat⁴

⁴ Paasissutissat: Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliap pingasunngornermi 11. maj 2016 aalajangernera pillugu Naalakkersuisunut ilisimatitsineq.

Innersuussummut ilanngunneqarpoq *Isumaqatigiinniarsinnaatitsissut pillugu allakkiaq – Ilaasunik angallassinermut tapissutit*, 7. april 2016-imeersoq naalakkersuisoqarfimmit suliarineqartoq. Allakkiaq isumaqatigiinniarsinnaatitaassutsimik ilalik Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliamit akuerineqartussanngorlugit nassiunneqarput.

Kommunimut, Nunaqarfinnut, Isorliunerusunut, Attaveqatigiinnermut Ineqarnermullu Naalakkersuisoqarfiup allakkiami 7. april 2016-imeersumi kiffartuussinermik isumaqatigiissutinut piffissaliussap allanngortinneqartariaqarsorineqarnera ilanngunneqarpoq, taamaaliornikkut taanna 1. januar 2017-imit 30. juni 2021 atuussinnaaqqullugit. Taamaaliornikkut kiffartuussinermik isumaqatigiissutit ukiuni 4½ atuutissallutik. Kiffartuussinermik isumaqatigiissutit sivitsorneqarnissaannut kissaatigineqartumut tunngavilersuutit, tuniniaavimmik oqaloqateqarnermik ingerlatsinermut paasissutissat saqqummersunit tunngaveqarput, tassani angalatitsisunit arlalinnit januaarimi angalatitsisut nikittarnerat naapertuussorineqanngilaq, silap pissusia ilungersornarsinnaasarmat.

Naalakkersuisoqarfik naliliivoq, kiffartuussinermik isumaqatigiissutit sivisussusianik allanngineq sinaakkutissat iluanniittoq, tassunga ilanngullugu isumaqatigiissutit ukiumik ataatsimik sivitsorneqarsinnaanerat, soorlu 2016-imut Aningaasanut Inatsimmi Naalakkersuisunit akuersissutigineqarsimasoq.

Taamatuttaaq angalatitsisut tuniniaavimmik oqaloqateqarnermut atatillugu oqaatigisimavaat, isumaqatigiissutit suli sivitsornerusinnaappata, isumaqatigiissutit ukiuni 8-10-ni atuullutik, angalatitsisut neqeroorutitik suliaqarnerminni annermik iluanaarutitaqartunik saqqummiussisinnaagaluartut, angalatitsisut atortunik nutaanik il.il. pisinniarsinnaassagamik. Naalakkersuisoqarfimmi tamanna tunuliaqutaralugu isumaqatigiissutit sivitsorneqarnissaannut akuersissummik pissarsiniarnissaq tunngavissaqarsorineqanngilaq.

Paarlattuanik isumaqatigiissutit iluanni isumaqatigiissutit sivitsorneqarnissaannut periarfissiisoqarnissaa anguniarneqarpoq. Taamaaliornikkut Namminersorlutik Oqartussanit isumaqatigiissutit ukiut arfinillit tikillugit assigiimmik sivitsuinissaannut periarfissinneqarsinnaanerat anguniarneqarpoq, taamaaliornikkut kiffartuussinermik isumaqatigiissutit sivisunerpaamik katillugit ukiuni 10½ sivisususeqalersinnaaqqullugit.

Isumaqatigiinniarsinnaatitaassutsip iluani, ukiuni siullerni tallimani tapissutit immikkoortukkaarlugit aaqpinneqarnissaannik imaqanngilaq, kisianni isumaqatigiissutit ukiut tallimat qaangiunneranni sivitsorneqassappata, tapiissutit atuisut amerlassusiat naapertorlugu aaqqissuunneqassaaq.

Isumaqatigiinniarsinnaatitaassutsimi ilanngullugu allaaserineqarpoq, isumaqatigiissutit taamarmik neqeroortigineqassasut siornatigut kiffartuussinermik isumaqatigiissutit angallassinermik suliasat, nunap immikkoortui, kiffartuussinerup qaffasissusii aamma tikinneqartarnerit akulikissusiat aallaavigalugit. Taamaattoq marlunnik allannguuteqarlutik:

1. Qeqertarsuup Tunuani angallassinermik suliasat ukiumut ilivitsumut ingerlanneqartussanngorlugit neqeroortitsinermik ingerlatsiffiussasut, siornatigut angallassinermik suliasat ukiukkut qulimiguulimmik aasakkullu umiarsuakkoornerusumik ingerlanneqartarput.
2. Ittoqqortoormiini angallassinermik suliasat ataatsimoortillugit neqeroortigineqassasut, taamaaliornikkut angalatitsisumit qulakkeerneqaaqullugu nunap immikkoortuata iluani timmisartuussineq aamma nunap immikkoortuanit immikkoortumut allamut kiisalu illoqarfimmut utikajaartumik angalatitsisinnaaneq. Taanna siornatigut angallassinermik suliaavoq marlunnik immikkoortortalik.

Isumaqatigiinniarsinnaatitsissut pillugu aamma aalajangersarneqarpoq, isumaqatigiissutinik agguassineq aningaasaliissutit iluanni ingerlanneqassasoq aamma tunniussisinaanermut qulakkeerinissutit immikkoortui pitsaasut aallaavigalugit, taamatullu pitsaassuseq kiisalu CSR eqqarsaatigineqassallutik. Erseqqinnerusumik tunniussisinaanermut aallaavittut qulakkeerinissutit pitsaasut, pitsaassuseq aamma CSR nassuiaaserneqarsimangillat.

Isumaqatigiinniarsinnaatitsissummik tunniussisoqarnissaanut innersuussut Naalakkersuisunit akuersissutigineqarpoq, taanna kingorna Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliamit akuersissanngorlugu nassiunneqarluni.

3.1.2. Isumaqatigiinniarsinnaatitsissummik Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliap suliarinninnera

Naalakkersuisut innersuussummik akuersissuteqarnerisa kingorna isumaqatigiinniarsinnaatitaassut Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliamit akuersissanngorlugu nassiunneqarpoq.

3.1.2.1. Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliap 28. april 2016 Naalakkersuisunut nassuiaataa

Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliap 28. april 2016 Aningaasaqarnermut Aatsitassanullu Naalakkersuisumut ilisimatitsissutigaa, Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliap isumaqatigiinniarsinnaatitaassutimik suliaqarneq kinguartinneqartoq. Ilisimatitsinnermut atatillugu ataatsimiititaliap suliaq pillugu Naalakkersuisoq piumasaqaatinik marlunnik apeqqutinillu arlalinnik saqqummiussiffigaa.

Siullertut piumasaqaatigineqarpoq innersuussummik nutaamik Aningaasanut Inatsimmit akuerneqarnissamut piginnaatitsissummik naammassinnittumik nassiussisoqassasoq. Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliamit Naalakkersuisunut malugeqquneqarpoq, Aningaasanut Inatsit aqputigalugu piginnaatitsissut kiffartuussinermik isumaqatigiissutinut piffissami 1. januar 2017-mit 31. december 2020-mut atuuttunut atuutissasoq, tamatumalu kingorna aatsaat kiffartuussinermik isumaqatigiissutit ukiumik ataatsimik sivitsorneqarsinnaallutik. Taassuma saniatigut ilisimatitsissutigineqarpoq, ataatsimiititaliamit aningaasaliussat oqallisigineqarnissaat tunngavissaqartinneqanngitsoq, taakkua Aningaasanut Inatsimmi aningaasaliissutissat aalajangersarneqareersimasut pillugit ataatsimiititaliap oqallinnissaq pissusissamisoorsorinngikkaa.

Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliamit aamma Naalakkersuisunit malugeqquneqarpoq, kiffartuussinermik isumaqatigiissutit atsiorneqarnerisa siorna ataatsimiititaliap ilisimatinneqaannarani tusarniaavigineqartarnissaa erseqqissaatigineqarpoq.

Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliamit piumasaqaatit aappaattut kiffartuussinermik isumaqatigiissutit atsiorneqarnerisa kingorna taassuma assilineqarneranik pissarsiumapput.

Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliamit kingorna isumaqatigiinniarsinnaatitaassut pillugu ilanngussaq oqaaseqarfigineqarpoq – Ilaasunik angallassineq pillugu tapiissutit 7. april 2016-imeersuni.

Isumaqatigiissutit piffissaq atuuffiat pillugu oqaatigineqarpoq: *Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliamit kiffartuussinermik isumaqatigiissutit piffissaq atuuffiat pillugu oqallinnissaq pisariaqarsorineqanngitsoq. Oqaasertaliussat aallaavigalugit Naalakkersuisut pisinnaatitaapput ukiuni arlalinni atuuttunik isumaqatigiissusiorsinnaallutik. Piumasaqaat kiffartuussinermik isu-*

*maqatigiissutit 1. januar 2017-imit 31. december 2020-mut atuutissapput. Ataatsimiititaliamit pi-
umasaqaat taanna attatiinnarniarneqarpoq Inatsisartut imaluunniit Aningaasaqarnermut Akileraart-
arnermullu Ataatsimiititaliap Inatsisartut sinnerlugit allamik aalajangiinissaasa tungaannut.
Tamanna aamma isumaqatigiissutit sivitsorneqarnissaannut atuuppoq.*

Aningaasatigut sinaakkutissat pillugit Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliaq oqaaseqarpoq: *Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliamit pissu-
tissaqarsorinangilaq suliami aningaasaliissutit oqallisigineqarnissaat, aningaasatigut sinaakkusi-
ussat innersuussutigineqarput, taakkua qulaani oqaasertaliussani taaneqartumi aalajangersagaam-
mata.* Taamaaliornikkut Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliaq oqarpoq, isu-
maqatigiissutinut aningaasatigut sinaakkusiussat taamaallaat amerlineqarsinnaasut, soorlutaaq
isumaqatigiissutit siviussusiat, ataatsimiititaliamut ilassutitut aningaasaliissutissanik qinnuteqarnik-
kut. Ataatsimiititaliamit isumaqatigiiniarsinnaatitsissut tunngavigalugu aningaasaliissutit ukiumut
122,9 mio.kr.-iunissaat aalajangiusimaneqarpoq, aamma sinaakkutissat taasap iluani isu-
maqatigiissusiortoqarsinnaanerani Naalakkersuisut nalunaarnerat naammagisimaarlugu.

Isumaqatigiissutit tamarmik, siornatigut angallannermi sulissanik agguataarinermi, nunap immik-
koortuinut, kiffartuussinerup qaffasissusianut aamma tikinneqartarnerit akulikissusianut kiffartuussi-
nermik isumaqatigiissutit aallaaveqarlutik neqeroorutigineqarnissaannik Naalakkersuisut
oqaaseqaataat tunuliaqutaralugit, Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliamit
kissaatigineqarpoq, kiffartuussinermik isumaqatigiissutit atuuttut kiisalu nunap immikkoortuini ataa-
siakkaani angallasserit amerlassusiannik nassuiaatit assilineqarnerannik pissarsinissaq.

Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliamit aamma kissaatigineqarpoq, Anin-
gaasanut Inatsimmi periutsit pingaarnerit pingasut pillugit Naalakkersuisut isumaannik tusarnissaq,
tassa nunap immikkoortuanut angallassinissamut periarfissaqanngitsunut, akit pissutaallutik amer-
lasuut angalannginnissamik toqqaaffigisartagaannut aamma tikittartut amerlassuiat akuerineqarsin-
naanngitsumik appasissuseqartunut tapiissutit tunniunneqartarnissaat pillugit.

Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliamit ilanngullugu kissaatigineqarpoq si-
naakkutissat pillugit piunasaqaatit itisilerneqarnissaat: aningaasatigut sinnaakkutissaq, pitsaas-
suseq, kiffartuussinissamik qularnaarinnineq aamma CSR-imut tunngasut.

3.1.2.2. Ineqarnermut, Sanaartornermut Attaveqatigiinnermullu Naalakkersuisup 6. maj 2016 akissuteqaataa

Ulloq 6. maj 2016 Ineqarnermut, Sanaartornermut Attaveqatigiinnermullu Naalakkersuisoq
Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliap 28. april 2016-imi ilisimatitsissutaanut
akissuteqarpoq.

Ataatsimiititaliamut akissuteqaammi aallaqqaasiutitut oqaatigineqarpoq,
isumaqatigiinniartitsissutaasusaaq amigaatinik aamma pissutinik suli erseqqinngitsunik imaqartoq,
isumaqatigiinniarnermi angusaasut erseqqissumik qulakkeerneqarnissaannut.

Akissuteqaammi tuniniaavimmik oqaloqateqarnermik ingerlatsisimaneq nassuiarneqarpoq, tassani
Naalakkersuisut naatsorsuutigisanik, piunasaqaatinik aamma kissaatinik arlalippassuarnik angala-
titsisunut saqqummiussisimapput – tassunga ilanngullugit kommuninit, naalakkersuisoqarfinit at-
tuumassuteqartunit allanit soorunalimi aamma Inatsisartunit aalajangersakkanik.

Naalakkersuisut ilanngullugu allaaseraat, neqeroorummik tunniussinissamut ullussarititaasoq kin-
gulleq tassaasoq 25. april 2016, nal. 18, taamatullu angalatitsisunit arfineq-pingasunit neqerooruti-

nik pissarsisoqarsimasoq. Neqeroorutit tunuliaqutaralugit angalatitsisut aallartisaatit oqaloqatigiinnissanut aggersarneqartut, oqaloqatigiinnerni Naalakkersuisut neqeroorutit pillugit naatsorsuutigisaminnik erseqqissaasinnaapput.

Oqaloqatigiinnerit tunngavigalugit Naalakkersuisunit naatsorsuutigineqarpoq, sapaatip-akunnerani 19-imi (9.-15. maj 2016) ingerlatsineq pillugu Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliamut ingerlatsineq pillugu naliliinermik saqqummiussaqaarsinnaallutik. Taakkua avataatigut ataatsimiititamut allanut oqaatigeqqusaanngitsumik ilisimatitsineq neqeroorutigineqarpoq, tassani tassunga aningaasanut inatsit aqutugalugu aalajangersakkat tunngavigalugit aqqissutissatut ilusiliat allaaserineqarnerannik imallit.

Isumaqatigiinniarnert suli naammassineqannginnerat pissutigalugu isertuussinissamik pisariaqartitsisoqarnera Naalakkersuisunit tunngavilersuutigineqarpoq, tamanna neqerooruteqartitsinermi mallittarisassanut periutsinullu naapertuussorineqarpoq, tamanna Namminersorlutik Oqartussat allanik neqerooruteqartitsisarnerannut aamma atuuppoq.

Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliap piumasaqaataa siulleq Naalakkersuisunit tusaatissatut tiguneqarpoq, naak isumaqatigiissutinik atuuttunik sivitsuinnissamik kissaat isumaqatigiinniarnernit angusat sapinngisamik Kalaallit Nunaannut iluaqqutaanerpaasussat tunngavilersuutaagaluartoq, neqeroortitsineq tunuliaqutaralugu isumaqatigiissummik pilersitsisoqarsinnaanngippat.

Naalakkersuisut Aningaasanut Inatsimmi oqaasertaliussanik paasinnineq eqqortuunerarpaat, tak. Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliap piumasaqaataasa aappaat, *aamma isumaqatigiissut allaqqaarneqarnerisa ataatsimiititamut tusarniaassutigineqarnissaat taakkuninnga isumaqatigiisutit atulersinneqarnerat sioqqullugu pinissaat qulakkeerneqassaaq.*

Kiffartuussinermik isumaqatigiissutit sivilissusissaat pillugit akissuteqartoqarpoq, isumaqatigiissutit sivilissusissaat pillugu aallaaviatigut *Naalakkersuisut ataatsimiititaliap paasinnittaasia isumaqatigiisat.* Tuniniaavimmik oqaloqateqarnermut atatillugu naalakkersuisoqarfiup ilungersunartissimavaa angalatitsisunik januaarip aallaqqaataani aallartittussanik soqutinnilersitsinissaq. *Tamanna tunuliaqutaralugu Naalakkersuisut kissaatigaat isumaqatigiissutit ukiuni 4,5 sivilissuseqartunik atulersitsinissaq, taamaaliornikkut ajornartorsiut assingusoq pinngitsoortinneqarsinnaaqqullugu, isumaqatigiissutissat nutaassat taamanikkussaru atulersinneqarnissaanni... taamaattumik Naalakkersuisunit kissaatigineqarpoq tuniniaavimmut imaattumik kalerriusserusunneq, isumaqatigiissutit ukiunik 4,5 sivilissuseqartut neqeroorutigiumaneqarput, taamaakkaluartoq politikikkut tassunga aalajangiussineq tunngavigalugu sivitsorneqarsinnaasut.*

Aningaasatigut sinaakkutissaq pillugu *Naalakkersuisut oqaaseqarput, aningaasatigut sinaakkusiusaq attatiinneqassappat, aamma ilaasut namminneq akiliutissaasa qaffarianninnissaat aalajangiisimaneqarpat, Namminersorlutik Oqartussat pitsaassutsip, ilorrisimaarnerup imaluunniit inuiaqatigiinnut pingaartinneqartut allat appariarnissaanik ingerlatsisinnaapput.*

Periutsinut pingaarnernut pingasunut tunngatillugu Naalakkersuisut akissuteqarput, kiffartuussinermik isumaqatigiissutit nutaat ima atuutsinniarneqartut, angallanermik aqqissuussineq ataqtigiissinnaaqqullugu aamma akinik aqqissuussineq ersarissuqqullugu, taamatullu ilaasunik timmisartuussinermi akit atuuttut qaangerlugit akeqartitsiniaasoqassalluni. Tamatuma saniatigut kiffartuussinermik isumaqatigiissutit atuutsinniarneqarput Nunap Karsianut minnerpaamik nanertuutaatinngit. Angallassinermik suliaasat neqeroorutaasut assigiissutigaat, angallaviit atuutsinniarlugit aningaasarsiorneq eqqarsaatigalugu tunngavissaqannginneq, taamatutaaq akuerineqarsinnaanngitsumik tikittarnerit akuttussuseqarlutik nunanap immikkoortuinik kiffartuussisoqassappat.

Taakkua saniatigut Naalakkersuisunit ilisimaneqarpoq kiffartuussinermik isumaqatigiissutit angalaarfinni aningaasarsiornissamut tunngavissaqanngitsuni taamaallaat neqeroorutigineqartut.

Angalatitsisunik naliliinermi pingaartinneqarpoq pitsaassuseq, tunniussisinnaanerullu qularnaanera. Naliliinermi tassani atortussat suliasamut naleqquttuunerat aamma pingaartinneqarput.

Angalatitsisut ilanngullugu neqeroorutininik tunniussinermut atatillugu suliffeqarfiup CSR-imik politikianik nassuiaassapput. Tassani angalatitsisut najukkani assersuutigalugu najukkami peqataavineq aamma sulisussanik nunaqavissunik atorfinitsisarnerat, ilinniartunik/ilinniarnermut atatillugu sungiusartunik sulisoqartarnerat neqeroornermi pitsaasumik sunniuteqassapput.

3.1.2.3. Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliap Naalakkersuisunut ilisimatitsinera 24. maj 2016

Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliaq ulloq 24. maj 2016 Aningaasaqarnermut Aatsitassaqarnermullu Naalakkersuisumut ilisimatitsivoq, Naalakkersuisup isumaqatigiinniartitaassutsimik atulersitsinerat ataatsimiititaliap akuersissuteqarnera pillugu.

Aalajangiineq pillugu ilisimatitsinermi ataatsimiititaliaq Naalakkersuisunut apeqqutinik arlalinnik saqqummiusseqqippoq aamma piumasaaqatigalugu, Naalakkersuisut kiffartuussinermik isumaqatigiissutit assingannik nassiussissasut taamatullu nunap immikkoortuinut ataasiakkaanut tikitarnertit akulikissusiannut nassuiaateqaqqusilluni.

Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliamit ilaatigut kissaatigineqarpoq ilisimatineqassalluni, agguassinermi killiliussat assingusut atorneqartarnerisut soorlu Naalakkersuisut 12. juni 2015 qinnuteqaataanit ilisimatitsissutigineqartutut, tassani neqeroortitsinermi oqimaaqatigiissitsinermi pingaartinneqartut ilisimatitsissutigineqartutut ima inissisimassammata Akit 60 %, Angallasinermik qulakkeerinninneq 20 %, Pitsaassuseq 15 % aamma CSR 5 %.

Ilanngullugu Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliamit kissaatigineqarpoq ilisimatitsissutigineqassasoq, angallassinermik aaqqissuussaananerup imminut ataqatigiinnera qanoq Naalakkersuisunit qulakkeerniarneqarnerisooq aamma akinik aaqqissuussinermi ersarissuseq qanoq ittoq Naalakkersuisunit kissaatigineqarnerisooq, taamatullu Naalakkersuisut qanoq ilillutik qulakkiissaaneraat angalasut akit qaffariarnerannik misigisaqannginnissaat.

Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliaq ilisimatinneqarusuppoq agguassinermi pingaarnersiukkat kiisalu siornatigut neqeroortitsinerni pingaartinneqartartut pillugit. Tamatuma saniatigut kissaatigineqarpoq Namminersorlutik Oqartussanit neqeroortitsinermi periuserineqartut mallittarisassallu ataatsimiititaliamut nassuinneqarnissaat.

Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliap isumaqatigiinniartitaassutsimik akuersaarput.

3.1.2.4. Ineqarnermut, Sanaartornermut Attaveqaqatigiinnermullu Naalakkersuisup akissuteqaataa 23. maj 2016

Allakkakut ulloq 23. maj 2016 ullulerneqartumi, Ineqarnermut, Sanaartornermut Attaveqaqatigiinnermullu Naalakkersuisooq Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliap ulloq 24. maj. 2016 ullulerneqartumi ilisimatitsissutaanut akissuteqarpoq.

Aallaqqaasiullugu Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliaq ilisimatinneqarpoq, ataatsimiititaliap akuersineratigut angalatitsisunik taakkuninnga piviusunngortitsisinnaasunik isumaqatigiinniarnert aallartinneqartut, tuniniaavimmik oqaloqateqarnermik ingerlanneqareersumik aamma neqeroorutitsinerimi ingerlanneqartumi suliassat neqeroorutigineqartut pillugit neqerooruteqartunik, aamma taamaaliornikkut angallassinermi suliassatut neqeroorutigineqartunik soqutiginninnermik ersersitsisimasunik, aamma suliassamik ingerlatsinissamut allaaserisaat aamma akit neqeroortitsinerimi aningaaliissutinut annermik naapertuuttutut isigineqarsinnaasut.

Kiffartuussinermik isumaqatigiissutit assilineqarnerat Naalakkersuisunit Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliamut ilisimatitsissutitut ilanngunneqarpoq.

Aamma ilisimatitsissutigineqarpoq, neqeroorutitsinerimi oqimaaqatigiissitsineq ima isikkulik pingaartinneqartoq Aningaasaqarneq 50 %, Angallassinermik qularnaarinnineq 20 %, Pitsaassuseq 20 % aamma CSR 10 %. Oqimaaqatigiissitsinerimi allannguutit 2014-imi neqeroortitsinerimut tunngasuteqarput pissutigalugu Naalakkersuisunit immikkoortut Pitsaassuseq aamma CSR immikkut isigiarneqarnissaannik kissaatigineqarmat.

Naalakkersuisunit tunniussinermi pingaartinneqartoq CSR itisilerpaat, taanna pitsaassumik angusaqarfiusinnaasoq angalatitsisup piginnaasanik ineriartortitseqqinnissamik tapersiippat aamma kalaallinik nunaqavissunik sulisussarsiornermik ingerlatsippat kiisalu suliffeqarfimmi timikkut tarnikkullu sulinerimi atugassarititaasut pingaartippagit.

Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliap apeqqutaanut, Naalakkersuisut qanoq iliorlutik angallannermik aqqissuussinerup ataqatigiitinneqarnissaanut qulakkeerinnissaat pillugu, akisoqarpoq, neqeroortitsinerimi atortussani angalatitsisut piginnaasaannut piunasaqateqartoqartoq, taakkua kiffartuussinermik isumaqatigiissutit aqqissuunneqarnerisa iluanni sumiiffimmi ataqatigiinnermik qulakkeerinninnissaannut aamma angallannermi aqqutissanut avataaniit-tunut.

Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliap akinik aqqissuussinermi ersarissuunissaq pillug apeqquummut, akisoqarpoq Naalakkersuisunit erseqqissuunissaq akinik aqqissuussinermit paasisaqarnissamik annermik kissaatigineqartoq, taamaaliornikkut erseqqinnerusumik billitsit akiisa issusiat paasineqarsinnaaqqullugu. Angallassinermik aqqissuussinerup erseqqissuunissaa pissarsiarineqassaaq nunap karsianit aningaasaliissutit amerlassusissaasa angallassinermik suliassanut tunngasuteqarneri erseqqissaatigineqarpata, soorlu angalasumut ataatsimut kiisalu angalasup ataatsip nammineq akiliuteqarneranut attuumassuteqartinnissaat pingaartinneqarnerusooq.

Taakkua saniatigut Naalakkersuisut akissuteqarput, naatsorsuutigineqartoq isumaqatigiinniarnermi angujuminaassasoq akinut tunngatillugu kissaatigineqartunik tamanik naammassinnittumik, billitsit akiannut soorluttaaq kiffartuussinermik isumaqatigiissutinut tapiissutit, pitsaassutsimut, tikittarnerit akulikissusiannut, illorrisimaanermut il.il. tungasuni. Naalakkersuisut suliassamik tunniussinermi piunasaqatit atorlugit aqqiissummik Kalaallit Nunaannut aningaasatigut iluanaarutaanerpaasussamik toqqaassaaq, taanna aningaasatigut, inuiaqatigiinnut, ingerlatsisinnaanerup isumannaatsuu-neranik aamma pitsaassutimut tunngasunik tunniussisinnaasoq ataatsimut naliliinermi pitsaaner- sumik inissinneqassaaq.

Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliap Namminersorlutik Oqartussani neqeroortitsinermik periutsi aamma malittarisassanik nassinneqarnissamut kissaataannut Naalakkersuisut akissuteqarput, neqeroortitsineq aamma isumaqatigiinniarnert neqeroortitsinerimut malittarisasat ataanniingitsut. Taamaattoq Naalakkersuisunit kissaatigineqarpoq neqeroortitsineq aamma

isumaqatigiinniarnert tunngaviusumik neqeroortitsinermit malittarisassat naapertorlugit ingerlanneqassasut, soorlu EU-mi neqeroortitsinermit piumasaqaatit aamma nunatsinni neqeroortitsineq pillugu inatsit aamma neqeroortitsineq pillugu kaajallaasitami allaaserisat naapertorlugit. Ersarissuunissamik periutsit aamma assigiimmik pineqarnissamut periutsit malinneqarput malittarisassat immikkut ittut pinnagit.

3.1.3. Isumaqatigiinniarsinnaatitsissummik eqikkaaneq

Politikkikkut suliaq tunngavigalugu Ineqarnermut, Sanaartornermut Attaveqatigiinnermullu Naalackersuisoqarfiup isumaqatigiinniarsinnaatitsut imaattunik sinaakutissaqalerpoq:

Naalackersuisoqarfik isumaqatigiissutinik aallartitsinnaavoq ukiut tamaasa aningaasatigut sinaakutissat 122,9 mio.kr.-inik aamma ukiut tallimat ingerlaneranni 614,5 mio.kr.-inik nalilimmik. Sinaakutissat nunap immikkoortortaanut assigiinngitsunut erseqqissarneqarsimangillat.

Isumaqatigiissutit aallartinneqarsinnaapput 1. januar 2017-mit 31. december 2020-mut (ukiut 4) aamma ukiumik ataatsimik sivitsorneqarsinnaallutik, taamaaliornikkut isumaqatigiissutit sivitsuinermik ilallit 31. december 2021 tikillugu atuussinnaallutik.

Isumaqatigiissutit neqeroortigineqassapput siornatigut angallassinermik kiffartuussinermik isumaqatigiissutit agguataarnerat, nunap immikkoortui, kiffartuussinerup qaffasissusia aamma tikinneqartarnerit akulikissusiat naapertorlugit, marlunnik allannguuteqarlutik:

1. Qeqertarsuup Tunuani angallassinermik suliassat ukiumut ilitsumut katersuullugit neqeroortigineqassapput, siornatigut ukiuunerani qulimiguulimmik aasaanerani angallassinert annermik angallatit atorlugit ingerlanneqartarsimagaluartut.
2. Ittoqqortoormiini angallassinermik suliassat ataatsimoortillugit neqeroortigineqassapput, taamaaliornikkut angalatitsisup nunap immikkoortuata iluani aamma nunap immikkoortuinut allanut illoqarfinnut unittaqattaarluni angallassinermik suliqaarsinnaaqqullugu.

Kiffartuussinermik isumaqatigiissutinut tapiissutit tikitanut pingasunut immikkoortut pingasut aallavigalugit tunniunneqassapput, taakkunani:

- angallassinermik allanik periarfissaqanngitsuni.
- angalanermi akit pissutigalugit amerlanert angalanissaannut periarfissiinngitsuni.
- tikittartut akulikissusiat akuerineqarsinnaanngitsumik appasissuseqartuni.

Neqeroortitsinermit immikkoortut sisamat saqqummiunneqarput: Aningaasaqarneq (50 %), Tuniusinissap qularnaarneqarnera (20 %), Pitsaassuseq (20 %) aamma CSR (10 %).

Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliaq ilaasunik angallassineq pillugu kiffartuussinermik isumaqatigiissutit allaqqaarneqarnerat pillugu tusarniaaffigineqassaaq kingornalu isumaqatigiissutaavittut assilineqarnerannik pissarsilluni.

3.1.4. Isumaqatigiinniarnert nalaanni isumaqatigiinniarsinnaasutsimik alliliineq

Neqeroortit pissarsiarineqartut aamma isumaqatigiinniarnert tunuliaqutaralugit Ineqarnermut, Sanaartornermut Attaveqatigiinnermullu Naalackersuisoqarfik neqeroortuutaasunik nalilivoq aamma

neqeroorutit naleqqutut tunuliaqutaralugit piviusunngorsinnaasunik tallimanik katiterivoq. Piviusunngorsinnaasutut ajugaatinneqartoq 30. juni 2016, taanna tassaalluni angallammik angallanneqarneq, qulimiguulimmik- aamma timmisartumik suluusalimmik angallassinermik katitikkamik imalik. Piviusunngorsinnaasumi angalatitsisuussallutik Air Greenland A/S, Disko Line A/S aamma Norlandair ehf.

Angalatitsisut piviusunngorsinnaasumi ajugaatinneqartumik Naalakkersuisoqarfimmit isumaqatigiinniarnert naammassineqarput aamma angallannermi aaqquussinermi piviusunngorsinnaasutut nalilikkat Naalakkersuisunit akuersissutigineqassallutik saqqummiunneqarput. Naalakkersuisut suli kissaatigaat meeqqanut soraarnerussutisialinnullu akikillissaataasartut kiffartuussinermik isumaqatigiissutit ataanniitinnarnissaat, taakkuali Aningaasanut Inatsimmi aningaasaliissutitit sinaakkuussamik aseruisinnaapput.

Taamaattumik Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliamut ilassutitit aningaasaliissummik qinnuteqaat suliarineqarpoq, isumaqatigiinniarnerni aningaasatigut sinaakkutisat amerliniarneqarlutik. Saniatigut Naalakkersuisut isumaqatigiinniarnert naammassinerannut aalajangiinissamut tunngavissaat kiisalu kiffartuussinermik isumaqatigiissutit allaqqaarneqarnerat Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliamut tusarniaassutigineqarput.

Ulloq 19. juli 2016 Naalakkersuisut isumaqatigiinniarsinnaatitsissutit qaffarneqarnissaanut ilassutitit aningaasaliissutissatut qinnuteqaammik, kiffartuussinermik isumaqatigiissutit atulersinneqarnerannut aningaasatigut sinaakkutissaq pillugu Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliamut nassiussipput. Isumaqatigiissutinut aningaasaliissutissat ukiut tamaasa 122,9-nit 124,6 mio.kr.-inut qaffakkumaneqarput. Taamaaliornikkut kiffartuussinermik isumaqatigiissutit iluanni meeqqanut soraarnerussutisialinnullu akikillissaatit isumaqatigiissutigineqarsinaaqullugit.

Ulloq 1. august 2016 Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliaq Ineqarnermut, Sanaartornermut Attaveqaqatigiinnermullu Naalakkersuisumut allappoq, tassani oqaatigineqarluni, ataatsimiititaliamut ilassutitit aningaasaliissutissamik qinnuteqaat nassiussaq tapersorsoneqartoq. Ataatsimiititaliali qinnuteqaat imaasiiallaannarluni akuersissutigingilaa, kisianni kiffartuussinermik isumaqatigiissutit allaqqaarneqarnerinut tusarniaatitsineq pillugu apeqqutinik arlalinnik saqqummiussilluni.

Ulloq 2. septemperi 2016 Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliaq aalajangiivoq, Naalakkersuisut aningaasaliissutit ilassutissaattut qinnuteqaammik akuersissuteqarniarluni, kontomi pingaarnermi 72.20.05 Ilaasunik angallassinermut tapiissutit, oqaasertaliussanik allannngortitsinikkut, tassani kiffartuussinermik isumaqatigiissutinut aningaasaliissutit ukiut tamaasa 124,6 mio.kr.-inut amerlaneqassasut, taamaaliornikkut aningaasaliissutit aqqutigalugit meeqqanut soraarnerussutisiaqartunullu akikilliliissutaasartunik atulersitsinnaanermik isumaqatigiissutit imaqsinnaanerat tunngavissaqqaqullugit.

3.1.5. Inerniliussap ilaa

Naleqqunnerusimassagaluarpoq, ilaasunik angallasineq pillugu kiffartuussinermik isumaqatigiissutinik atuutsitsinermut atatillugu, politikikkut aalajangiinermik ingerlatsinerup allannngortinneqarneranik soqutiginnittut pitsaanerusumik paasinnissimasuuppata. Deloittemit arlaannik pasitsaannartunik nassaanngilagut, Ineqarnermut, Sanaartornermut Attaveqaqatigiinnermullu Naalakkersuisup, naalakkersuisoqarfiup, Naalakkersuisut imaluunniit Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliap suliamut tunngasumik naammaginartumik inissisimanermik, piginnaasamik aamma akisussaaffimmik allannngortoqarnerannik ilisimannissimanerannut.

Ingerlatsinermik allangortitsineq isumaqatigiinniarnermi angusaq Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliamit akuerineqartinnagu, pingaaruteqarpoq politikikkut suliamik peqqissaartumik ingerlatsinissap qulakkeerneqarsimanissaa, aamma isumaqatigiinniarsinnaatitsisutip aalajangiussimanissaa kiisalu isumaqatigiinniarsinnaatitsissut Naalakkersuisut taamatullu Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliap politikikkut kissaataannut suliasaqqarfimmullu pingaarnersuineranut naapertuunnissaat. Isumaqatigiinniarsinnaatitsissut tamakkiisumik suliarineqartoq, kiffartuussinerup qaffasissusissaanut, billitsinut akigititassatut aamma tapiissutinut kissaatigisat naammaginatsumik immikkuualuttulersorlugit suliarineqarsimanerisigut, Naalakkersuisunit aamma Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliamit isumaqatigiinniarnermi angusanut aalajangiussimaneqarneranik annermik politikikkut qulakkeernissimassagaluarpoq.

2014-imi neqeroortitsinermi periuseq ima aaqquissuunneqarsimavoq, Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliap isumaqatigiinniarnernup inerneranik akuersisuulluni. 2016-imi periuseq allangortinneqarpoq, imaalillugu Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliap inerneramik akuersisinnaajunnaarsillugu, paarlattuanilli isumaqatigiinniarsinnaassutsimik akuersisuteqarsinnaalluni, taanna Ineqarnermut, Sanaartornermut Attaveqatigiinnermullu Naalakkersuisoqarfiup ilaasunik angallassinermi kiffartuussineq pillugu isumaqatigiinniarnerni aamma isumaqatigiissutinik suliaqarnerani politikikkut sinaakkusiinerulluni.

Taamaaliornikkut politikikkut suliaqarnerq suliap ingerlanneqarneranut annertuumik siuartinneqarpoq, angalatitsisunik isumaqatigiinniarnerni politikikkut pingaarnersuinerit qulakkeerneqaaqqullugit. Periuseq nutaaq isumaqatigiinniarsinnaassutsimik suliaqarnermik annertuumik piumasaqaatitaqarpoq.

Taamaakkaluartoq oqartoqarsinnaangilaq Ineqarnermut, Sanaartornermut Attaveqatigiinnermullu Naalakkersuisup isumaqatigiinniarsinnaatitsissummik Naalakkersuisunut saqqummiussassamik suliaqarnermini taassuma imarisaanik naammattumik qulakkeernissimanagera. Isumaqatigiinniarsinnaatitsisutip imarisimassagaluarpa politikikkut pingaarnersiukkat kiisalu angalatitsisusinnaasunik oqaloqateqarnermi paasissutissat katersat.

Naleqqussimassagaluarpoq isumaqatigiinniarsinnaatitsissut ima suliarineqarsimasuuppat, taamaaliornikkut politikikkut pingaarnersiukkat ingerlatsinermi siusissukkat ilanngunneqarlutik. Saniatigut neqeroortitsinermi killissat, tassunga ilanngullugit isumaqatigiissutinut piffissaliussat isumaqatigiinniarsinnaatitsissummi ilanngullugit ilaasimassagaluarput, taakkua isumaqatigiinniarnerni tunngavissanut ilaammata, angalatitsisut neqeroorusiornerminni ilanngussaata kingusinnerusukkullu kiffartuussinermik isumaqatigiissusiorfigineqartut.

Naalakkersuisut Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliamit isumaqatigiinniarsinnaatitsissut ukiuni 4½ sivissuseqartoq akuersissutigineqartussanngorlugi saqqummiuppaat. Naalakkersuisut pinnaatitsippot kiffartuussinermik isumaqatigiissutinik atulersitsinernik aallartitsisinnaallutik, Aningaasanut inatsimmi ukiunik 4 sivissuseqartussat aalajangiikkanik, ukiumik ataatsimik sivitsorneqarsinnaallutik. Isumaqatigiinniarsinnaatitsissumik suliaqarnermut atatillugu Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliap, aningaasaliissutinut sinaakkusiussat isumaqatigiissutillu sivissusissaannut aalajangiussat innersuussutigalugit innersuussutigaa, Naalakkersuisut qinnuteqaammik nutaamik nassiussinissaat. Taamaattoq Naalakkersuisut qinnuteqaammik nutaamik nassiussinngillat, kisianni isumaqatigiinniarsinnaatitsissut pillugu Naalakkersuisut aamma Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliap akornanni attaveqatigiinnermi isumaqatigiinniarsinnaatitsissut itisilerlugu naak ukiunik 4½ sivissuseqarnera nassuiannikkaluarlugu. Naleqqussimassagaluarpoq Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliap innersuussutaa naapertorlugi Naalakkersuisut isumaqatigiinniarsinnaatitsissumik

aaqqissuussimasuuppata aamma ilassutitut aningaasaliissutissatut qinnuteqaammik nassiussillu-
tik, Naalakkersuisut nalilersimasuuppasuk Aningaasanut Inatsit aqputigalugu aningaasaliissutit
allanngortinneqartariaqartut, isumaqatigiinniarnermi angusaq naammaginartoq pissarsiarisinnaa-
jumallugu.

Isumaqatigiinniarsinnaatitsissut, Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliamit
akuersissutigineqartoq, Naalakkersuisut Ukiumut Aningaasanut Inatsaat aqputigalugu
sinaakkutissatut pissarsiarisaannut pingaarnersuinerimik annermik ilassutissiingilaq.

Isumaqatigiinniarsinnaatitsissutip imarisai politikikkut suliarineqarnermik kingorna ima eqin-
neqarsinnaapput: Aningaasanut Inatsit aqputigalugu sinaakkusiussat 122,9 mio. kr.-it, kiffartuussi-
nermik isumaqatigiissutit ukiuni sisamani atuunnerat ukiumik ataatsimik sivitsorneqarsinnaasoq,
aamma Aningaasanut Inatsimmi killissarititaasut aallaavigalugit tapiissutinik tunniussisoqarsinnaan-
lluni. Taakkua saniatigut isumaqatigiissutinut aallaaviusariaqarput angallassinermik immikkoortorta-
nik agguataarineq, kiffartuussinerup qaffasissusia aamma tikittarnerit akulikissusiat aamma neqer-
oorutinik naliliinerit tunniussinissamut killissaasut Aningaasaqarneq, tunniussinissap qularnaar-
neqarnera, Pitsaasuseq aamma CSR aallaavigalugit.

Isumaqatigiinniarsinnaatitsissut kiffartuussinissap qaffasissusianik, akinik uuttuutinilluunniit allanik
erseqqissakkanik imaqaangilaq, taamaattumik Naalakkersuisut aamma Aningaasaqarnermut
Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliap aalajangiiffigissallugit kissaatigisinnaasaattut
takorloorneqarsinnaasunik imaqaangilaq. Isumaqatigiinniarsinnaatitsissut akuerineqartoq
tunuliaqutaralugu isumaqatigiinniarnernit inernera, isumaqatigiinniarnernit inerneraat politikikkut
naammattumik akuerineqaangitsoq, tamatuma kingorna isumaqatigiissutini kiffartuussinissap
qaffasissusia annertuumik oqallisaavoq kiisalu Namminersorlutik Oqartussat isumaqatigiissutinut
pituttorsimapput imaluunniit taakkua atorunnaarsinneqarsinnaagatik. Inerniulersoq imaalerpoq,
kiffartuussinermik isumaqatigiissutit atuutsilersinneqartut pillugit kiffartuussinerup qaffasissusia
pillugu ilassutitut isumaqatigiissutinik atuutsitsisoqartariaqalernera.

**Figur 8 - Ilaasunik angallassineq pillugu kiffartuussinermik isumaqatigiissutinik neqerooru-
titsinermi aamma isumaqatigiinniarnerni politikikkut sunniuteqarnissamut ingerlatseri-
aaseq pitsaanersusoq**

Angalatitsisunik isumaqatigiinniarnernit ingerlanerani isumaqatigiinniarsinnaatitaassutsip aaqqin-
neqarnissaa pisariaqalersinnaavoq, ass. Naalakkersuisut meeqqanut soraarnerussutisialinnullu
akikillisaatinik eqqusumappata, tassunga isumaqatigiinniarsinnaatitsissutip nutaap akuerineqar-
nissaa pisariaqarpoq, tassunga ilanngullugu Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiiti-
tialiamit ilassutitut aningaasaliissut.

Isumaqatigiinniarnert siuariartortillugit isumaqatigiinniarsinnaassutsimik erseqqissaaneq imaluunniit allanngortitsineq, politikkikkut suliami pingaarnersiukkat qulakkeerneqassapput, taamaaliornikkullu isumaqatigiinniarnermi angusaq Naalakkersuisuni aamma Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliami inissisimassaaq.

Taamaattumik isumaqatigiinniarsinnaatitaassutsimi aamma Naalakkersuisoqarfiup angalatitsisunik isumaqatigiinniarneq pillugu periuseq, periutsit narlorissumik ilusilittut isigineqassanngilaq, periutsitulli ingerlaavartumik periarfissiisoq isumaqatigiinniarsinnaatitaassutsimik aamma isumaqatigiinniarnertit politikkikkut akuerineqarsinnaanerannut uteqattaarsinnaasoq, taamaaliornikkullu isumaqatigiinniarnertit inernerannik kiffartuussinermillu isumaqatigiissutaalersunik akuersinerussalluni.

Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliap isumaqatigiinniarsinnaatitsissummik akuersisimapput taamaaliornikkut aamma isumaqatigiinniarnermi sinaakutissaq siammasissoq, taanna Ineqarnermut, Sanaartornermut Attaveqaqatigiinnermullu Naalakkersuisumit tunniunneqartoq.

Ineqarnermut, Sanaartornermut Attaveqaqatigiinnermullu Naalakkersuisup isumaqatigiinniarnertit naammassineranni isumaqatigiinniarsinnaassutsip annertussisap annertusineqarnera Naalakkersuisunut saqqummiutissavaa, tassunga ilanngullugu aningaasatigut sinaakutissaq, taamaaliornikkullu meeqqanut soraarnerusutisialinnut akikillisaatinik ilanngussisoqaaqqullugu. Saqqummiussa q aamma ilassutitut aningaasaliissutissatut qinnuteqaat Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliamit akuerineqartussanngorlugu nassiullugu.

Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliap isumaqatigiinniarsinnaatitaaneq allannguuteqartoq akuerissutigissavaa, ilanngullugu ilassutitut aningaasaliissutit.

Isumaqatigiinniarsinnaatitaassutsimik annertusisamik suliaqarneq meeqqanut soraarnerusutisialinnullu akikillisaatinik atuutsitsilernerneq tunngasoq naleqquttumik ingerlanneqarsimavoq. Isumaqatigiinniarsinnaatitaassutisilli annertusineqarnissaanik qinnuteqaammik suliaqarnermi oqilisaataasimasinnaagaluarpoq, tassunga ilanngullugu ilassutitut aningaasaliissummik – qinnuteqaatit immikkoortillugit nassiunneqarsimasuuppata.

3.2. Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliamik tusarniaaneq

Neqeroorutit pissarsiarneqartut tunuliaqutaralugit Ineqarnermut, Sanaartornermut Attaveqaqatigiinnermullu Naalakkersuisoqarfik aqqiissutissatut neqeroorutaasut nalilerneqarallarnernannik ingerlatsivoq aamma piviusunngorsinnaasunik tallimanik katiterivoq neqeroorutit naleqquttut tunuliaqutaralugit. Neqeroorutit taakkua isumaqatigiinniarnertit nanginnerannut tunngavigineqarput.

30. juni 2016 piviusunngortinneqarsinnaalluni ajugaasoq saqqummiunneqarpoq angallammik, qulimiguulimmik- aamma suluusalimmik angallassinertit katitikkat. Piviusunngortinneqarsinnaasuni angalatitsisut tassaapput Air Greenland A/S, Disko Line A/S aamma Norlandair ehf. Neqerooruteqartut sinneri ulloq 1. juli 2016 piviusunngortinneqarsinnaasunik naliliinerugallartoq pillugu ilisimatinneqarput, aamma neqeroorutit tunniussa q piviusunngortinneqarsinnaasunut ilaanngitsut, suliaqqissallugit kissaatigineqartut.

Naalakkersuisoqarfimmit angalatitsisut piviusunnorsinnaasutut ajugaasunik isumaqatigiinniarnertit naammassineqarput aamma kiffartuussinermik isumaqatigiissutit Naalakkersuisunit akuersissutigineqartussanngorlugit saqqummiunneqarput. Naalakkersuisulli sulikissaatigaat meeqqanut so-raarnerusutisialinnullu akikillisaatit atuutsinneqarnissaat.

Figur 9 - Tusarniaatitsineq aamma aningaasatigut sinaakktissat qaffanneqarnerannik suleriaatsip ersersinneqarnera

Naalakkersuisut tusarniaanermik allaaserisaq ataatsimoortoq aamma ilassutissatut aningaasaliisutissamik qinnuteqaat ulloq 19. juli 2016, Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliamut nassiuppaat. Isumaqatigiinniarsinnaatitaassuseq annertusisaq aamma ilassutitut aningaasaliissut qulaani suliarineqarpoq, immikkoortumi tassani Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliap kiffartuussinermik isumaqatigiissutit allaqqaarneqarnera pillugu tusarniaaffigineqarnera pingaartinneqarluni.

3.2.1.1. Naalakkersuisut kiffartuussinermik isumaqatigiissutit 19. juli 2016 allaqqaakkanik Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliamik tusarniaanera

Ulloq 19. juli 2016 Naalakkersuisut aalajangiiffigisassatut siunnersuummik nassiussippat angalatitsisut Air Greenland A/S, Disko Line A/S aamma Norlandair ehf atorlugit piviusunnorsinnaasumik toqqakkamik Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliap tusarniaaffigineqarneranik. Aalajangiiffigisassatut siunnersuummut angalatitsisunik kiffartuussinermik isumaqatigiissutisatut allaqqaakkat kakkiunneqarsimapput.

Naalakkersuisut suliamik ingerlatsinermi atortut tamaasa Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliamut nassiuppaat. Atortut tassaapput:

- Naalakkersuisunut saqqummiussaq – Ilaasunik angallassineq – kiffartuussinermik isumaqatigiissutinik nutaanik pilersitsinermi isumaqatigiinniarnermi ingerlatseriaaseq, piviusunnorsinnaasutut ajugaasunik innersuussut 27. juni 2016
 - Kiffartuussinermik isumaqatigiissutit nalunaarsuiffik
 - Qulimiguullit suussusaannut kisitsisit pingaarnertit

- Isumaqatigiissutit
- Aningaasaqarnermut Naalackersuisoqarfimmit tusarniaanermi akissut
- Naalackersuisunut saqqummiussamut ilassut 27. juni 2016-imeersoq – Ilaasunik angallassineq – ilaasunik angallassineq pillugu kiffartuussinermik isumaqatigiissutinik isumaqatigiinniarnermik periuseq, piviusunngorsinnaasutut ajugaatinneqartumik innersuussineq 28. juni 2016-imeersoq
 - Bristow Group Inc-imit allagaq 26. juni 2016-imeersoq
- Naalackersuisunut saqqummiussineq – Ilaasunik angallassineq pillugu kiffartuussinermik isumaqatigiissutit 13-07-2016-imeersut
 - Kujataani angallassinermut pilersaarut
 - Bristow Groupsip allagaa 4. juli 2016-imeersoq
 - Nalunaarsuiffik 5. juli 2016-imeersoq
 - Isumaqatigiissutit
 - Oqaasertaliussat kiisalu Kontomut pingaarnermut 72.20.05 Ilaasunik angallassinermut tapiissutit, oqaaseqaatit

3.2.1.2. Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliap allagaa 1. august 2016

Ulloq 1. august 2016 Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliap Ineqarnermut, Sanaartornermut Attaveqatigiinnermullu Naalackersuisumut allappoq, tassani oqaatigineqarluni Naalackersuisut isumaqatigiinniarsinnaatitsissumik alliliiniarluni qinnuteqaatit ataatsimiititaliamit ajunngitsumik tiguneqartoq, tassunga ilanngullugu aningaasatigut sinaakkutissap qaffanneqarnissaanut qinnuteqaat, taamaaliornikkut soraarnerusutisiallit aamma meeqqat akikilliliiffigineqarsinnaaqqullugit. Taassuma saniatigut suliap tusarniaassutigineqarneranik tigusaqarsimaneq uppersarsarneqarpoq.

Tusarniaanermi atortussat tunuliaqutaralugit Naalackersuisut arlalinnik apeqqtissaqarput.

Apeqqtit immikkoortunut pingaarnernut pingasunut agguarneqarput, kiffartuussinermik isumaqatigiissutinut pingaaruteqartut. Apeqqtigineqartut tassaapput:

- Suliassaqarfimmi sipaarniarfigineqartut
- Angallassinermi suliassat qulimiguulimmik angallassinermi umiarsuarmik angallassinermut allannortinneqarneratigut kiffartuussinerup ajorsariaatai, tassunga ilanngullugit nassatanik sullissineq aamma
- Kinguaattoortoqartillugu angalanerup nanginneqarnissaannut aqutissamik annaasaqarsinnaaneq.

Taakkua saniatigut apeqqtigineqarpoq kiffartuussinermut isumaqatigiissutinut nutaanut tunngatilugu sulisussanik pisariaqartitsineq aamma angalatitsisunit kisitsisinik katersat. Taamatutaaq

apeqqutigineqarpoq Air Greenland A/S-imik piginnittuunermut tunngasut, aamma ingerlatseqatigiif-fiup iluanaarutaanik akiliuteqartarneq aamma mittarfinnik nutaanik sanaartortoqarsinnaaneranut tunngasut.

3.2.1.3. Ineqarnermut, Sanaartornermut Attaveqatigiinnermullu Naalackersuisup 5. august 2016 akissuteqaataa

Ulloq 5. august 2016 Ineqarnermut, Sanaartornermut Attaveqatigiinnermullu Naalackersuisoq Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliap ulloq 1. august 2016 ilisimatitsissutaanut akissuteqaammik nassiussivoq.

Naalackersuisunut ilaasortaq akissuteqaammi allappoq, suliassaqaarfimmi sipaarniutissanik nalunaartoqarsimanngitsaq, kisianni aningaasatigut sinaakkusiussa, 2016-imut Aningaasanut inatsit aqputigalugu Naalackersuisunut tunniunneqarsimasoq kiisalu isumaqatigiinniarsinnaatitaassuseq isumaqatigiinniarnermik ingerlatsinermit annertuumik piumasaqaateqartut.

Naalackersuisut oqimaaqatigiinnermik pilersitsisariaqarsimapput angallannermik aqqissuussamut naatsorsuutigisat qaffasissut, akit appasissut aamma kiffartuussinermik isumaqatigiissutinut aningaasatigut tapiissutit ikilineqarsimasut akornanni.

Naalackersuisunut ilaasortaq naliliivoq isumaqatigiinniarnermi angusat isumatusaarnikkut oqimaaqatigiissitsinermit tassanga pilersitsisimasut, naak kissaatigineqartut tamarmik piviusunngortinneqarsinnaasimanngikkaluartut.

Naalackersuisoq akissutini nangillugit allappoq kiffartuussinermik qaffasissusianut tunngatillugu, Kujataani kiffartuussineq allannortiterneqartoq, taamaaliornikkut nunap immikkoortuani kiffartuussineq Qeqertarsuup Tunuani kiffartuussinermut assingusunngorsinnaaqqullugu. Naalackersuisunut ilaasortaq isumaqarpoq, tamanna aqputigalugu ilaasut umiarsuarmik aamma qulimiguulimmik angallassinerit arlaat toqqarnissaanut kiffaanngissuseqarnerulissasut.

Kiffartuussinermik isumaqatigiissutini angalanerup nangingneqarnissaanut qulakkeerinnittoqarsimanngilaq, ass. akilersinnaasumik angalaarfiit neqeroorutaat angumerinngitsoorisimagaanni kiffartuussinermik isumaqatigiissutit iluanni aqputissaritaasunut kinguaattoornermi.

Taamaattoq kiffartuussinermik isumaqatigiissutit iluanni angalatitsisut pisussaaffeqarput angalanisamik pilersaarutit ima aqqissuussimassagaat, piffissaq naammattoq ilanngunneqarsimassalluni, kiffartuussinermik isumaqatigiissutillit angalatitsineri allat aqputigalugit, ilaasut angalaqqinnissaminut angumeqqussinnaallutik imaluunniit akilersinnaasumik angalaarfiit neqeroorutaat atorlugit ingerlaqqissinnaallutik. Kommunimut, Nunaqarfinnut, Isorliunerusunut, Attaveqatigiinnermut Ineqarnermullu Naalackersuisoqarfimmit paasiniarneqarpoq, sillimmasiinermit aqqissuisoqarsinnaanersoq, taamaaliornikkut kiffartuussinermik isumaqatigiissuteqartut angalaarfissatut neqeroorutaanni ilaasut sillimmasersimaqqullugit.

Sulisinnaasunik pisariaqartitsineq pillugu Naalackersuisoq akivoq, angalatitsisut sinnerlugit siunissami sulisinnaasunik pisariaqartitsineq pillugu oqaaseqarsinnaagani. Angalatitsisunik isumaqatigiinniarnerni Naalackersuisunit angalatitsisut CSR-imut politikkiat pingaartissimavaat, tassunga ilanngullugit angalatitsisut nunaqavissunik sulisinnaasunut naatsorsuutigisaat.

Kisitsisunik katersineq pillugu Naalackersuisunut ilaasortaq akivoq, nalunaarusiornissamut tunngavissaq suliarineqartoq, angalatitsisut silamik il.il. pissuteqartumik taamaatitsiinnarnerannut nalunaarsuinermit atorineqartussamik.

Piginnittuuneq, iluanaarutit aamma mittarfinnik pilersitsinermut apeqqutit kiffartuussinermik isumaqatigiissutinut atuumassuteqanngillat.

3.2.1.4. Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliap 22. august 2016 allagaa

Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliaq ulloq 22. august 2016 Aningaasanut Aatsitassanullu Naalakkersuisumut allapput, aningaasaliissutit amerlineqarnissaannut Naalakkersuisut innersuussinerat pillugu isummernissaq aamma tusarniaanermut akissut kinguartinneqartut, apeqquteqaatigineqaqqittut arlallit akineqarnissaat anguniarlugu.

Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliamit ernummatigineqarpoq billitsinut annaasanut qularnaveeqqusiinnaanerup amigaataanera, silap pissusianik aallalaveqartumik ilaasup akilersinnaasumik aqqusitissat tulliiunut inortuineranut tunngasumik. Ataatsimiititaq isumaqarpoq, ilaasut aningaasatigut annaasaqarsinnaanerut suliap iluaniittoq akuerineqarsinnaanngitsoq.

Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliap Naalakkersuisunut innersuussutigaa, sillimasiissummik pilersitsiniarluni suliniartoqaqqullugu, kiffartuussinermik isumaqatigiissuteqarfigineqartut pillugit isumaqatigiissutit iluanni kinguaattoornerit pissutigalugit annaasaqaataasinnaasut pitsaaliorneqarsinnaanngippata. Ataatsimiititaliamit aarlerinaataasinnaasumik tassannga matusinis-saq billitsit akiannit matussuserneqarumangilaq, ilassutitulli aningaasaliissut aqquutigineqarumallu-tik.

Taamaaliornikkut ataatsimiititamit pasitsaatsitsineqarpoq, Naalakkersuisut ilassutit aningaasaliis-sutinik qinnuteqarnissaat, aningaasatigut sinaakkusiussat iluanni isumaqatigiinniarsinnaassutaas-sutsumik allannguinnissaq pisariaqartinneqassappat.

Taamatuttaaq Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliamit annertuumik isornartoqarsorineqarpoq, sila pissutigalugu kinguaattoornerit aamma unnuisitsisariaqarnerit pillugit kisitsisit pigineqannginnerat, kisitsisit taamaattut pissarsiarineqarsinnaasariaqarmata kiffartuussi-nermik isumaqatigiissutit suliarineranni.

Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliamit apeqqutigineqarpoq, kiffartuussiner-mik isumaqatigiissutinut atuuttunut tunngatillugu sutigut pitsanngorsaasoqassanersoq aamma ajorseriaateqartoqassanersoq, kiisalu qanoq akeqassanersut imaluunniit sipaarutissat qanoq amer-latiginersut, sullissinermi allannguuit ingerlanneqassanngippata.

Taakkua saniatigut Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliamit kissaatigineqar-poq akissuteqartoqaqqullugu, qanoq akeqassanersoq Qeqertarsuup Tunuani kiffartuussinerup qaf-fasissusianut assingusumik Kujataani kiffartuussinermik isumaqatigiissutit atuuttut qaffasis-suseqalerpata, tamaani angallassinermik suliassat taamaallaat qulimiguulimmit ingerlammata.

Ataatsimiititamit aamma akissuteqarfigeqquneqarpoq Kujataani kiffartuussinerup ajorseriarneranut qulimiguulimmik piginnaasap annikinneranut tunngassuteqarneris, naggataatigullu ataatsimiitita-mit akineqaqqulluni, billitsit akii sumerpiaq qaffariaateqassanersut.

3.2.1.5. Ineqarnermut, Sanaartornermut Attaveqatigiinnermullu Naalakkersuisup 26. august 2016 akissuteqaataa

Ineqarnermut, Sanaartornermut Attaveqatigiinnermullu Naalakkersuisup Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliaq ulloq 26. august 2016 akissuteqarpoq, tassani ataatsimiititaliamit malugeqquneqarluni, Naalakkersuisut kiffartuussinermik isumaqatigiissutinik

isumaqatigiinniarnerni aalajangiisumik sunniuteqarsimasoq, ataatsimiititaliap 28. april 2016, isumaqatigiinniarsinnaatitaassutsimik akuersineranut atatillugu, akuersinermini aningaasaqarnermi sinaakkutissamik oqaluuserinninnissaq pissutissaqanngissorimmagu. Tamanna tunngavigalugu isumaqatigiinniarneq aningaasatigut amerlanngitsunik atugassaqartitaalluni ingerlanneqarsimavoq.

Billitsit annaasat qularnaveeqquserneqarnerannut akissutigineqarpoq, isumaqatigiinniarnerni una pingaartinneqarsimasoq, angalatitsisut neqeroorutaat tunniussisinnaassutsimik qulakkeerinninnermik aamma pitsaassutsimik sapinngisamik qaffasinnerpaamik aallaaveqarlutik ersersinneqarsimenerat. Tamanna tunuliaqutaralugu Naalakkersuisunut ilaasortaq kiffartuussinermik isumaqatigiissutit pillugit isumaqarpoq, kiffartuussinermik isumaqatigiissutit atuuttut assigalugit pitsaassuseq aamma tunniussinissamut qulakkeerinnineq assigiilluinaqqissaartut. Tunngaviatigut Naalakkersuisut naliliipput, Kujataani kiffartuussinermik isumaqatigiissutit tunniussinissamut qulakkeerinissutaat aamma pitsaassusiat kiffartuussinermik isumaqatigiissutinit atuuttunit pitsaanerusoq. Tamanna pissuteqarluni naatsorsuutigisatut eqquutsitsinissaq pitsannguuteqartoq, umiarsuarmik aamma qulimiguulimmik akuliussilluni angallassinissat neqeroorutigineqarnerat aqputigalugu.

Naalakkersuisunut ilaasortamit akilersinnaasumik aqputissanut billitsissanik annaasaqarsinnaanerut qularnaveeqqummik atorunnaarsitsinikkut kingunipiluusinnaasut misissorneqarnissaannut ataatsimiititaliap kissaataa taperserneqarpoq. Naalakkersuisunut ilaasortamit ilisimatitsissutigineqarpoq, angalatitsisunit akigitaasussat pillugit paasissutissanik pissarsinissaq ajornarsimasoq, tuniniaavimmilli oqaloqateqarnermit tagginneqartoq, Kujataani aningaasaliinissamut ukiumut 10-15 mio. kr.-it missaat pisariaqartinneqassasut. Sillimmasiineramik aqqqissuussineq politikikkut immikkut oqaluuserineqarnissamik aningaasaliiffiqineqarnissamillu pisariaqartitsissaaq.

Naalakkersuisunut ilaasortaq ilisimatitsivoq, qaammatini aggersuni sillimmasiineramik aqqqissuussinerup allaaserineqarneranik siunertaqarluni suliamik ingerlatsisoqassasoq, taamaaliornikkut aningaasartuutit ikilisinneqaqqullugit. Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliaq ingerlatsineq taanna pillugu Naalakkersuisunit ilisimatinneqassapput.

Naalakkersuisunut ilaasortap ilaatigut kissaatigaa, sillimmasiineramik aqqqissuussinermi ilaasut tamavimmik pineqassanersut erseqqissarneqaqqullugu, aamma sillimmasiisarfik, angalatitsisut imaluunniit Namminersorlutik Oqartussat namminneq sillimmasiinerat sorleq arlaat aqputigalugu sillimmatinik suliaqartoqassanersoq.

Naalakkersuisunut ilaasortaq akissuteqarpoq, Kujataani kiffartuussineq appariaateqassasoq kinguaattoortoqartillugu qularnaveeqqusiissutit atorunnaarsinneqarneranni aamma kiffartuussinermik isumaqatigiissuteqartut akilersinnaasumillu angalatitsisut akornanni nassatanik passussinermi. Kiffartuussinerup appariaatai taakkua pillugit nalinik inissiisoqarsimangilaq, naak tuniniaavinnik oqaloqateqarnermi kiffartuussinermi pitsanngoriaatit ukiut tamaasa 10-15 mio.kr.-inut akeqartusatsut neqeroorutigineqaraluartut.

Naalakkersuisut akissuteqarput, piffissaliussat pitsanngoriaateqarnerat tunngavigalugu kiffaartuussineq pitsanngoriaateqassasoq aamma Kujataani ilaaffissatut toqqagassat amerlineqarnerat kiffaanngissuseqarnerulersitsissasoq taamatullu akit assigiinngisitalutik.

Taakkua saniatigut Naalakkersuisunit naatsorsuutigineqarpoq Nerlerit Inaannut timmisartumik sulusalimmik angallassineq kiffartuussinermut pitsanngoriartitsissasoq. Kiffartuussinermi pitsanngoriaatit tamakkua ataasiakkaarlutik nalingin inissinneqarsimangillat, kisianni isumaqatigiinniarnernup inernerani katersami takuneqarsinnaapput.

Naalakkersuisut akissuteqarput, Qeqertarsuup Tunuani kiffartuussinerup qaffasissusiaata allanngor-sinnaanera pillugu nalimik inissiisoqarsimangitsiq, taamaattumik nunap immikkoortua qulimigu- ulimmit sullinneqartoq, Naalakkersuisut naliiippat tamaani kiffartuussinerup qaffasissusia ilaasut kissaatigisaannut, pisariaqartitsinerannut naatsorsuutigisaannullu naapertuuttut.

Naalakkersuisut akissuteqarput, qulimiguullit pisinnaasaasa amigaataanerat pissutigalugu, Kujaa- tani kiffartuussineq umiarsuit aamma qulimiguullit atorlugit akuleruutsinneqarpoq.

3.2.1.6. Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliamik 12. september 2016 isumasioqateqarneq

Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliaq ulloq 9. september 2016, Ineqarnermut, Sanaartornermut Attaveqatigiinnermullu Naalakkersuisumik ataasingornermi 12. september 2016 isumasioqatigiinnissamut aggersaavoq. Aggeqqusissummi ataatsimiititaliamit oqaatigineqarpoq, ataatsimiititaliap apeqquteqaatai pillugit Naalakkersuisut akissuteqaataat paasineqartut, ataatsimiititaliap apeqquteqaatai tunngavigalugit kiffartuussinerumik isumaqatigiissutit allaqqaarneqarnerat allannguuteqangitsut. Taakkua saniatigut ataatsimiititamit oqaatigineqarpoq, erseqqinngitsiq suliniutit sorliit atorneqassanersut, kinguaattoortoqartillugu ilaasut angallassinernut akilersinnaassunut ingerlaqqinnissaannut qularnaveeqqusiissutit atorunnaartinneqarnerannut ajornartorsiutinik qaangiinissamut.

Tamanna tunuliaqutaralugu Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliaq Naalakkersuisunut sisamanik apeqqutissaqarpoq, ataatsimiititaliamit isumasioqatigiinnermi akineqallaqqusunik. Ataatsimiititaliamit paaserusunneqarpoq,

- Qularnaveeqqut atorunnaartuq pillugu ajornartorsiummik aaqqiinialuni Naalakkersuisut sunik angusaqarpat?
- Qularnaveeqqutip atorunnaarneranut Naalakkersuisut ajornartorsiutit isiginninnginnerannut suna tunuliaqutaava?
- Suut periarfissaappat qularnaveeqqutip atuutsiinnarneqarnissaannut aamma taassuma atuutsiinnarneqarnera pillugu aningaasaliissutinut qanoq kinguneqassava?
- Suna tunngavigineqarpa kiffartuussinerumik isumaqatigiissutinut 2017-imi aningaasaliissutitit sinaakkusiussap 123 mio.kr.-iunera aamma ataatsikkortillugu kontomi pingarnermi aningaasaliissutit 130,4 mio. kr.-iunerat, suna tunuliaqutaralugu 2016-imi aningaasaliissutitit si- naakutissat 146,8 mio.kr.-iuppat, aamma 2015-imi angusat 150,6 mio.kr.-iunerannut?

3.2.1.6.1. 11. september 2016, Ineqarnermut, Sanaartornermut Attaveqatigiinnermullu Naalakkersuisoq akissuteqarpoq

Ineqarnermut, Sanaartornermut Attaveqatigiinnermullu Naalakkersuisumit uppersarnerneqarpoq, ataatsimiititaliap akissuteqaatai tunuliaqutaralugit allaqqaakkanik allannguisoqarsimangitsiq. Qu- larnaveeqqusiussaq pillugu apeqquteqaatit angalatitsisoq peqatigalugu oqaloqatigiissutigi- neqarsimapput, atugassarititaasut akuerineqarsinnaasut naapertorlugit qularnaveeqqusiissut pis- sarsiarineqarsinnaasimangilaq. Tamanna tunuliaqutaralugu isumaqatigiissutit Naalakkersuisunit akuersissutigineqarsimapput, isumaqatigiinniarnerni angusat iluanaarutaanerpaasussatut naliler- neqarsimanerat aallaavigalugu. Naalakkersuisunit qularnaveeqqusiissutit sillimmasiinernik atuutsi- silernissamut periarfissanik misissuinerumik ingerlattanik nangitsiumapput, taakkua kiffartuussiner- mik isumaqatigiissutinik nutaanik atuutsisilernerumik nalornissutaasinnaasut.

Naalakkersuisunit akuersissutigineqarpoq, angalatitsisut assigiinngitsut akornanni ilaasut kiffartuusinerup appariaateqarneranik misigisaqarsinnaanerat, tamatuma saniatigut Naalakkersuisunit qanimit malinnaaffigineqassaaq qularnaveeqqusiissutit imaluunniit sillimmasiinermik aqqissuussinerut periarfissaasinnaasunik ujaasinerup ineriartornera, pisariaqartitsineq ersarissarneqariapat. Naalakkersuisut isumaqanngillat, qularnaveeqqut amigaataasoq ajornartorsiutinik kinguneqasasoq, Qeqertarsuup Tunuani ilaasunik angallassineq pillugu kiffartuussinermik isumaqatigiissutit atuuttup iluani qularnaveeqqusiussaq taamaattoq atuutsinneqarsimangimmat.

Naalakkersuisut aalajangiussisinnaanngillat qularnaveeqqusiussamik eqqusisoqarneratigut aningaasaliissutinit sunniutaasinnaasup annertussusia. Angatitsisunik oqaloqateqarnek tunngavigalugu Naalakkersuisunit naatsorsuutigineqarpoq, aningaasaliissutissat ukiut tamaasa 10-15 mio.kr.-it naatsorsuutigineqartariaqartut. Naalakkersuisut piffissaq sukkangaatsiartup iluani aqqiisutissamik nassaartoqarnissaa ilimagaat, taamaaliornikkut qularnaveeqqusiissut imaluunniit sillimmasiinerit atuutsinneqarsinnaallutik.

Naalakkersuisunit maluginiarneqarpoq, kontomi pingaarnermi aningaasaliissutit sinaakkusiussaq kiffartuussinermik isumaqatigiissutit saniatigut Arctic Umiaq Linep amigartooruteqarsinnaaneranut matussusiinermik qularnaveeqquteqartoq. Tamatuma saniatigut kiffartuussinermik isumaqatigiissutit ukiumik ataatsimik sivitsorneqartarnerisigut Namminersorlutik Oqartussat isumaqatigiinniarnermi pitsaanngitsumik inissisimapput, tamatumalu nassataanik tapiissutit qaffakkiartornerannik kinguneqarsimasoq.

3.2.1.7. 13. september 2016, Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliap tusarniaanermi akissuteqaataa

Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliamit siusinnerusukkut suliamik ingerlatsisimaneq innersuussutigneqarpoq aamma assut ajuusaarnartinneqarpoq, periutsimik pilersaarusionerq piffissamik pitsaanerusumik periarfissaqartitsisimanginnera angalatitsisut ilaasullu angalanissamut pilersaarusioneramik ingerlatsisinnaanerannut.

Taamattaq Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliamit isummiussaq saqqummiunneqarpoq; kiffartuussinermik isumaqatigiissutit unammillissutigineqarnerat anguniarlugu ilungersornerusumik sulisoqartariaqartoq, taamatullu ataatsimiititaliamit kissaatigineqarluni kiffartuussinermik isumaqatigiissusiorfigineqartut erseqqinnerusumik saqqummiunneqarnissaat taamatullu akilersinnaasumik angallaffiit immikkoorutaat, taamaaliornikkut ataatsimiititaliaq Kalaallit Nunaanni ilaasunik angallassinerep ataqatigiinneranut ersiummik takusaqarsinnaaqqullugu.

Tamanna tunuliaqutaralugu ataatsimiititaliami amerlanerussuteqartut tusarniaaneq naammasineqartut nalilerpaat.

3.2.1.8. Ilaasunik angallassinermut kiffartuussinermik isumaqatigiissusi-orneq pillugu Naalakkersuisut tusagassiorfinnut nalunaarutaat

Ulloq 13. september 2016 Naalakkersuisut tusagassiorfinnut nalunaaruteqarput ilaasunik angallassineq pillugu kiffartuussinermik isumaqatigiissutit naammasineqartut aamma Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliaq tusarniaanermi akuersissuteqarsimasoq.

Air Greenland A/S, Disko Line A/S aamma Norlandair ehf isumaqatigiinniarinnaassutsip aamma aningaasaliissutit sinaakkutissat iluini isumaqatigiissusiorfigineqarsimapput, aningaasaliissutit amerlineqarnerisigut meeqqat soraarnerusutialinnullu akikillisaatit matussuserneqarlutik, ukiumut 123,3 mio.kr.it.

3.2.2. Inerniliussap ilaa

Aningaasanut Inatsit naapertorlugu ilaasunik angallassineq pillugu kiffartuussinermik isumaqatigiisutit pillugit allaqqaagaq Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliamut tusarniaasutigineqassaaq, angalatitsisunik kiffartuussinermik isumaqatigiissuteqarneq sioqqullugu.

Ineqarnermut, Sanaartornermut Attaveqatigiinnermullu Naalakkersuisup innersuussut, isumaqatigiinniarnert naammassineqarnerat kiisalu kiffartuussinermik isumaqatigiissutissatut siunnersuutit Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliamut tusarniaassutigineqarnerat Naalakkersuisunut nassiutissavai. Tusarniaanermi atortussat Naalakkersuisunit aalajangiiffigisassatut siunnersuutit pingasunik imaqarput, ilanngullugit ilanngussat arlallit, taakkununga ilaallutik angalatitsisunik kiffartuussinermik isumaqatigiissutit allaqqaarneqarnerat.

Taamaaliornikkut Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliaq soorlu Aningaasanut Inatsimmi piumasarineqartut, kiffartuussinermik isumaqatigiissutit allaqqaarneqarnerat pillugu tusarniaaffigineqassaaq aamma taakkua pillugit 13. september 2016 akissuteqarluni.

Naalakkersuisut Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliap tusarniaaffigineqarnerani Aningaasamut Inatsimmi isumaqatigiissutit allaqqaarneqarnerisa tusarniaassutigineqarnissaannut piumasaqaammik naammassinnipput.

Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliap tusarniaaffigineqarnera aallaavigalugu Ineqarnermut, Sanaartornermut Attaveqatigiinnermullu Naalakkersuisoq eqqarsaatersorsimasinnaagaluarpoq, isumaqatigiinniarnert isornartorsuutit ilallit naammassineqarnissaat naapertuutissanersoq, tassunga ilanngullugit ataatsimiititami tusarniaanerup nalaanni isornartorsuutit saqqummiunneqarmata aamma.

Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliaq kiffartuussinermik isumaqatigiissutit allaqqaarneqarneranni ernumassutit arlalinnik saqqummiussivoq. Tusarniaanermut atatillugu ataatsimiititaliaq akissuteqarpoq, ataatsimiititami akuerineqarsinnaanngitsoq, kinguaattoortoqartillugu ilaasut angalanermik nanginnissaannut qularnaveeqqusiussamik annaasaqarnissaat, taamatullu qularnaveeqqusiussamut aningaasartuutit aningaasaliissut aallaavigalugit qulakkeerneqartariaqarnerannut pillugit. Taakkua saniatigut ataatsimiititami ernumassutigineqarpoq nassatanik passussinerup aamma kiffartuussinerup appariaateqarnissaat umiarsuarmik angallanneqarnissamut nikinermi.

Naleqqussimassagaluarpoq Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliap tusarniaatitsinermi oqaaseqaatai tunngavigalugit Ineqarnermut, Sanaartornermut Attaveqatigiinnermullu Naalakkersuisoq isumaqatigiinniarsinnaatitsissummut uteqqilluni pissutissarsorsimasuuppat, aamma tassunga aaqqiissutissamik Naalakkersuisut atulersitaanik Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliamut akuerineqartumik suliaqarsimalluni. Periarfissamik atorluaasinnaasimassagaluarpoq, isumaqatigiinniarsinnaatitsissutit allannguuteqarneranik ataatsimiititaliap akuersissuteqarnissaanik qinnuteqaammik nassiussilluni, aamma immaqqa ilanngullugu kiffartuussinerup qaffasissusiata pitsanngortinneqarnissaannut aningaasartuutit amerlissutissaannut matussuttissamik ilassutit aningaasaliiffigineqarnissamik qinnuteqarluni.

Paarlattuanik angalatitsisunik isumaqatigiinniarnert naammassineqarnissaat toqqarneqarpoq. Tamanna naleqquttuosorineqanngilaq, isumaqatigiissutit ataatsimoortunik angusaqarsinnaaneq, politikikkut kissaatigineqartunik pingaarnersiorneqartunillu naammassinnissinnaaneq killilerneqaromat.

3.3. Isumaqatigiinniarnit naammassinerisa kingorna kiffartuussinerup qaffasissusia pillugu oqallinneq

3.3.1.1. Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliami 29. september 2016 isumasioqatigiinneq

Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliap Ineqarnermut, Sanaartornermut Attaveqatigiinnermullu Naalakkersuisoq sisamangorneq 29. september 2016, isumasioqatigiinnarlugu aggersarpaa. Kingorna isumasioqatigiinnissaq tallimangornermi 30. september 2016, pisusangorlugu nuutinneqarpoq.

Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliap Naalakkersuisoq isumasioqatigiinnarlugu aggersarpaa, kiffartuussinerup isumaqatigiissutit atulersitsineq pillugu killiffissiornerlugu taamatullu apeqqutit arfineq-marlunnik akissuteqaqqullugu:

- Silaannakkut timmisartuussinerup aaqqiissutissanik Naalakkersuisut sunik peqarpat?
- Imaatigut silaannakkullu ilaasunik angallassinermi billitsit akiisa qaffariaatissaat qanoq angitigippat?
- Soraarsitsinissamik eqqarsaatersuutit attatiinneqarpat?
- Silaannakkut angallassineq pilersaarutit nalinginnaasut atorlugit ingerlanneqassava?
- Akit taamaaginnassappat?
- Qanoq iliorluni aningaasat nunatsinnit anianginnissaat qulakkeerneqarpat?
- Inuiaqatigiinnut aningaasatigut kiffartuussinikkullu suut pitsanngoriaataassappat?

Taakkua saniatigut isumasioqatigiinnerup kingorna ataatsimiititaliaq Naalakkersuisumut apeqqutit akineqaqqusanik arlalinnik saqqummiussivoq.

Aningaasanut inatsimmi ilaasunik angallassinermut tapiisutit pillugit pingaarnersiukkat pingasut innersuussutigalugit naliliisoqarnissaa kissaatigineqarpoq, kiffartuussinermik isumaqatigiissutit peritsit pingaarnit pingasut sorliit matussuserneqarnerat pillugu.

Kiffartuussinermik isumaqatigiissutit atsiorneqarsimanerannik naliliineq aamma neqeroortitsinermi atortussat piumasaqatitallit neqeroorutit allangortinneqarsinnaangitsunik Namminersorlutik Oqartussanut aamma neqerooruteqartunik pituttuipput.

Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliamit, Disko Linemik aamma Air Greenlandimik oqaloqateqartarnerup atatillugu angallassinermi ataqatigiissaarnerup piumasaatit suut oqaluuserineqarsimanersut paaserusunneqarpoq.

Ilanngullugu ataatsimiititaliamit kissaatigineqarpoq, silap ajornera pissutigalugu angalanerit unitsinneqarallarnerni imaluunniit kinguaattoornermik eqqorneqarnermi angalasut billitsiminnik anaasaqarsinnaanerit aamma unnuinissat, angalasut nammineerlutik akiliuteqarnissaannik pinngitsoortitsinissaq qanoq akeqassanersoq.

Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliap taakkua saniatigut piumasaraat ataatsimiititaliap ajuusaarnartitaanut Naalakkersuisut oqaaseqarnissaat, kiffartuussinermi isumaqatigiissutini nutaanik pilersitsineq ima aaqqissuunneqarsimangimmat, suliaq upernaakkut naammassinneqarsinnaagaluarluni.

Ataatsimiititaliamit ilanngullugu piumasarineqarpoq, ataatsimiititaliap isummiussaa pillugu Naalakkersuisut oqaaseqarnissaat, siunissami kiffartuussinermik isumaqatigiissusiornerni unammilleqatigiinnermik ingerlatsinissaq ilungersuullugu anguniarneqartassasoq aamma kiffartuussinermik isumaqatigiissuteqarfiussat aamma angallaviit aningaasarsiutaasut killeqarfiisa erseqqinnerusumik saqqummiunneqartarnissaannik qulakkeerinnineq, taamaaliornikkut Kalaallit Nunaanni ilaasunik angallassineq pillugu ataatsimiititaliaq erseqqinnerusumik ilisimasaqarsinnaaqullugu.

3.3.1.1.1. 1. oktober 2016, Ineqarnermut, Sanaartornermut Attaveqatigiinnermullu Naalakkersuis Naalakkersuisup akissuteqaataa

Ataatsimiititaliap isumaqatigiissutit atuutilersut pillugit naliliineranut kiisalu isumaqatigiissutit Namminersorlutik Oqartussanut neqerooruteqartullu akornanni allangortinneqarsinnaanngitsut pillugit Naalakkersuisunut ilaasortaq akissuteqarpoq, angalatitsisut neqeroorutaasa inernerat junip naanerani 2016 saqqummiunneqartut, aamma taakkua politikikkut 13. september 2016 akuersissutigineqartut. Disko Line A/S-imik isumaqatigiissut illuatungeriinnit 21. september 2016 atsiorneqarpoq. Norlandair ehr aamma Air Greenland A/S-ip neqeroorutaat Ineqarnermut, Sanaartornermut Attaveqatigiinnermullu Naalakkersuisoqarfimmit akuersissutigineqarput, taamaattumik taakkua illuatungeriinnik pituttuullutik. Isumaqatigiissutit suli atsiorneqarsimangillat, angalatitsisunit qinnutigineqarsimammat isumaqatigiissutit uppersaataasa immikkoortuisa ilaat aqqinneqaaqartariaqartut neqeroorutinit eqqortumik naleqqussuseqarnissaat anguneqaaqullugu, aamma periutsimi sinaakkutissat eqqoqqissaartut erseqqissullu qulakkeerneqarsinnaaqullugit.

Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliap silaannakkut angallassineq pillugu apeqquteqaataanut aamma Disko Linep aamma Air Greenlandillu akornanni piumasaqaatit pillugit akisoqarpoq, Disko Linep Kujataani qulimiguulimmik angallassinera ukioq kaajallaallugu neqeroortigineqartoq aamma qulimiguulimmik piginnaasat neqeroortigineqassasut sila umiarsuarmik angallaffiutinnagu. Ingerlatsiviup tamakkuninnga sullissinerup ilaannik ingerlatsiumalluni Air Greenlandimit qulimiguulimmik attartorsimavoq. Norlandair Nerlerit Inaannik Islandimiit sullissivoq taamatullu Air Greenland Kalaallit Nunaata sinnerani timmisartuussinermik ingerlatsilluni. Angalatitsisut pissussaaffigaat kiffartuussinermik isumaqatigiissuteqarfigisat angalatitsisut allat aamma aqqutisani akilersinnaasunik ingerlatsisunik allanik suleqateqassallutik.

Naalakkersuisunut ilaasortap billitsit akiisa qaffannissaannut ataatsimiititaliap apeqqutaannut akissuteqaatigaa, umiarsuarmik angalanermi aamma silaannakkut angallanneqarnermi billitsit akitsornaviannngitsut, taamaattoq Qaqortup Narsarsuullu akornanni qulimiguulimmik angallanneqarneq 1.040 kr.-init 1.400 kr.-inut akitsussasoq. Angallavissami tassani kiffartuussinermik isumaqatigiissut aqqutigalugu umiarsuakkut angallanneqarnermi akikinnerusumik periarfissaqarpoq.

Soraarsitsisoqartariaqarneranik tusarliussineq pillugu, Naalakkersuisut akissuteqarput namminneq angalatitsisut soraarsitsisinnaanerannut aamma atorfinitsitsisinnaanerannut sunniuteqarsinnaagatik. Taamaattoq angalatitsisumik toqqaanermi taakkua CSR-imik politikkiat pingaartinneqarpoq, taakkununga ilanngullugit nunaqavissunik sulisussarsiortarneq.

Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliap angalanissamut pilersaarutit pillugit apeqquteqaataat Naalakkersuisunut ilaasortamit akineqarpoq, Disko Linep angalanissamut pilersaarussiaa 2016-imi oktoberip aallartinnerani piariissangatinneqartoq.

3.3.1.2. Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliami isumasioqatigiinneq ulloq 18. november 2016

Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliaq ulloq 18. november 2016 isumasioqatigiinnissamat aggersaavoq. Ataatsimititamit isumasioqatigiinnermi kissaatigineqarpoq Kommunimut, Nunaqarfinnut, Isorliunerusunut, Attaveqatigiinnermut Ineqarnermullu Naalakkersuisoq Kommune Kujallermi angallanermik suliassat aqqissuunneqarnerannut ernumassutigineqartut isummerfigeqqullugit.

Kujataani kiffartuussinermik isumaqatigiissut pillugu ataatsimiititamit paaserusunneqarpoq:

- Innarluutilinnut, napparsimasunut pitsorluttunullu illersorneqarsinnaasumik angallassineq qulakkeerneqarsimanersoq?
- Kujataani timmisartuussinermut akit Qeqertarsuup Tunuani akinut naleqqiullugit qanoq inissisimanersut?
- Naalakkersuisut Kujataani kiffartuussinermik isumaqatigiissummik atorunnaarsitsinissamik pilersaaruteqarnersut aamma atorunnaarsitsineq qanoq akeqassanersoq?
- Isumaqatigiissutit tamarmik atorunnaarsinneqarlutik nutaanik isumaqatigiissusiortoqarpat qanoq akeqassanersoq?
- Naalakkersuisut qanoq isumaqarfigaat, kommunit sinnerisa siunissami kiffartuussinermik isumaqatigiissutit kommuniminnut atuuttut allangortinneqarnissaannik piumasaqaatinik saqqummiussissagaluarpata?

3.3.1.2.1. Kommunimut, Nunaqarfinnut, Isorliunerusunut, Attaveqatigiinnermut Ineqarnermullu Naalakkersuisup 16. november 2016 akissuteqaataa

Kommunimut, Nunaqarfinnut, Isorliunerusunut, Attaveqatigiinnermut Ineqarnermullu Naalakkersuisup ulloq 16. november 2016 Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliamut akissuteqaammik nassiussivoq. Akissuteqaammi ataatsimiititaliap apeqquteqaatai akineqarput.

Naalaakkersuisunut ilaasortaq akissuteqarpoq, Kujataani angalatitsisoq innarluutilinnik, napparsimasunik pitsorluttunillu angallassinermik isumaginnissinnaasoq. Saniatigut ilisimatitsissutigineqarpoq, napparsimasunik/peruluttunik angallassinerpiaq kiffartuussinermi isumaqatigiissutit siunertaata ilaanniingitsoq.

Ataatsimiititaliap billisit akiinut apeqquteqaataanut akissutigineqarpoq, 2017-imut Aningaasanut Inatsisissatut siunnersuutip aappassaanneerneqarnerani Naalakkersuisut siunnersuummik saqqummiussaqtut, aningaasatigut sinaakkutissaq 18,1 mio. kr.-inik qaffanneqassasoq. Aningaasanut Inatsisissatut siunnersuutip pingajussaanneerneqarnerani Naalakkersuisut aningaasanut sinaakkutissap qaffaqqinneqarnissaanut allannguutissamik allamik siunnersuuteqarumapput. Sinaakkutissamik qaffaanikkut angalatitsisunik ilassutit isumaqatigiissutit atuutsinneqalissapput, Kujataani aamma Qeqertarsuup Tunuani pissutsinik pitsanngorsaaneermut atugassanik, anguniarlugu, Qeqertarsuup Tunuani ilaatigut billisit akiisa 30 %-imik, taakkununga ilanngullugit mittarfinnut akitsuutit ilanngarneqarnissaat anguniarlugu.

Naalakkersuisunit kiffartuussinermik isumaqatigiissutinik atorunnaarsitsiniarneq ilumuunnginnerarneqarpoq aamma nassuiarneqarpoq, piffissaanngitsukkut isumaqatigiissummik atorunnaarsitsineq 30-45 mio. kr.-it missaannik taarsiiffiginninnermut aningaasartuutinik nassataqarsinnaasoq.

Taassumalu saniatigut, kiffartuussinermik isumaqatigiissutit nutaat 33-34 mio. kr.-inik immikkut aningaasartuutit nassataqassasut naatsorsuutigineqarluni.

Naalakkersuisunut ilaasorta q akissuteqarpoq, Kommune Kujallermik aamma Qaasuitsup Kommunanianik pitsaasumik ingerlaavartumillu oqaloqatigiinnerit ingerlanneqartut, aamma atorfilltat Kommuneqarfik Sermersuumik oqaloqatiginnissimasut kiisalu Qeqqata Kommunianit utertitsiffigitinnerit pit-saasut pissarsiarineqarsimasut.

3.3.1.3. Naalakkersuisut aalajangiussa 17. november 2016-imeersoq

Naalakkersuisut ulloq 17. november 2016 ataatsimiinnermini Kommunimut, Nunaqarfinnut, Isorliunerusunut, Attaveqatigiinnermut Ineqarnermullu Naalakkersuisumut Ilaasunik angallassineq pillugu aamma Qeqertarsuup Tunuani Kujataanilu kiffartuussinermik isumaqatigiissutit pillugit, ilassutit isumaqatigiissutit atuutsinneqalersut pillugit nassuiaammik saqqummiussivoq.

Ulloq 17. november 2016 ataatsimiinnermi sammisaq assingusoq pillugu oqaluuserineqarput, ulluni 9., 11. aamma 14. november 2016 sammineqartut nanginneraat.

Ataatsimiinnermi Naalakkersuisut aalajangerput Disko Linemik ilassutit isumaqatigiissut atuutsinneqalissasoq Kujataani aamma Qeqertarsuup Tunuani angallannermi aqqissuussinernik pitsanngorsaannermut atugassaq. Ilassutit isumaqatigiissummi pineqarput kinguaattoortoqartillugu billitsit annaasat pillugit qularnaveeqqutit taamatullu angalanerup nalaani kinguaattoortoqartillugu unnuiffissanut nerisaqarnermullu aqqissuussinerit. Taakkua saniatigut aalajangerneqarpoq Disko Linemik ilassutit isumaqatigiissuteqartoqassasoq Qeqertarsuup Tunuani aamma Kujataani qulimigullit ilaneqarnissaannut tunngasumik.

Naalakkersuisut aalajangerput 2017-imut Aningaasanut Inatsimmut allannguutissatut siunnersuummik saqqummiussisoqassasoq, taamaaliornikkut ilassutit pisiariniakkat aningaasalerneqarnissaat qulakkeerneqaqullugu.

3.3.1.4. Naalakkersuisut aalajangiussa 22. december 2016-imeersoq

Ulloq 22. december 2016, Naalakkersuisut ataatsimiinnerminni aalajangerpaat, Kommunimut, Nunaqarfinnut, Isorliunerusunut, Attaveqatigiinnermut Ineqarnermullu Naalakkersuisoqarfik pisussaaffilerneqassasoq ilaasunik angallassinermi isumaqatigiisutit ilassutit isumaqatigiissusioqqullugu unnuinissamut nerisaqartinneqarnissamullu taamatullu naammassisamik isumaqatigiissusioqqullugu aamma ilassutit isumaqatigiissusioqqullugu, billitsit annaasaq atuutsinneqaaq qulernissaannut angallassisunik koruunimit koruunimut akiliuteqartarnissaq pillugu.

Naalakkersuisut aalajangiinerat, aalajangiussassatut siunnersuutaat kiisalu ilanngussat Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliamut ilisimatitsissutit ulloq 13. januar 2017 nassiunneqarput.

3.3.1.5. Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliami ulloq 23. december 2016 isumasioqatigiinneq

Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliaq Kommunimut, Nunaqarfinnut, Isorliunerusunut, Attaveqatigiinnermut Ineqarnermullu Naalakkersuisumik isumasioqatigiinnissamut ulloq 23. december 2016 aggersaavoq. Isumasioqatigiinnermi ataatsimiititaliamit Naalakkersuisut sulianut pingasunut, tusagassiivinnit sammineqarsimasunut oqaaseqarnissaat, kiisalu apeqqutit arlallit pillugit akissuteqarnissaat kissaatigineqarpoq, taakkunanga kiffartuussinermik

isumaqatigiissutit iluanni angalatitsisut isumannaallisaanerisa nakkutillivigineqarnerat kiffartuussinermik isumaqatigiissutinut attuumassuteqarnerat pineqarluni.

Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliamit pingaartumik kissaatigineqarpoq, Naalakkersuisut oqaaseqaateqarnissaat, kiffartuussinermik isumaqatigiissutit pillugit ingerlatsinerup arlaannaannulluunniit pituttorsimanngitsumit misissuiffigineqarnissaanut eqqarsaatersuut, aamma pisoq aalajangersimasoq tunuliaqutaralugu akissut kissaatigineqarpoq, qanoq iliorluni isumannaallisaanerimik nakkutillisoqartarnersoq, aamma angalatitsisut pisussaaffeqarnerisut angalanerit tamaasa nalunaarusiorfiginissaannut, tamaattoqarsimappallu nalunaarutiginninneq taanna qanoq iluseqartarnersoq.

3.3.1.5.1. Kommunimut, Nunaqarfinnut, Isorliunerusunut, Attaveqatigiinnermut Ineqarnermullu Naalakkersuisup ulloq 23. december 2016, akissuteqaataa

Kommunimut, Nunaqarfinnut, Isorliunerusunut, Attaveqatigiinnermut Ineqarnermullu Naalakkersuisumit pissutissaqartinneqanngilaq arlaannaannulluunniit pituttugaanngitsumik kiffartuussinermik isumaqatigiissutit pillugit ingerlatsinerup misissuiffigineqarnissaannut aallartitsinissaq, Kommunimut, Nunaqarfinnut, Isorliunerusunut, Attaveqatigiinnermut Ineqarnermullu Naalakkersuisoqarfik ilaasunik angallassineq pillugu neqeroorutitsinerimik aamma isumaqatigiissusiornerimik inatsisit pillugit immikkut ilisimasalinnit aamma timmisartuussinerimik teknikkikkut immikkut ilisimasalinnit isumaqatigiissusiornerimik ingerlatsinerimik ikiorteqarsimanerat pissutigalugu.

Kiffartuussinermik isumaqatigiissutit iluanni angalatitsisuni isumannaallisaaneq pillugu apeqqutinut immikkut ittunut, Naalakkersuisusunut ilaasorta qakivoq, angalatitsisut tamarmik qaqugukkulluunniit malittarisassanik inatsisinillu atuuttunik naammassinnittussaasut.

Angalatitsisup pisoq aalajangersimasoq pillugu Den Maritime Havarikommisionimut nalunaaruteqarsimavoq, umiarsuarmi assiaqutaq aserorsimasoq pillugu, taamaattullu nalunaarutigineqartussaapput. Imarsiornerimik Aqutsisoqarfik piffissakkuutaartumik angallatinik inuttanillu nakkutillisarput.

3.3.2. 2017-imut Aningaasanut Inatsit

Kiffartuussinermik isumaqatigiissutit qanoq pitsanngorsarneqarsinnaanerit politikikkut oqallisigineqaremat, taamaallilluni politikikkut kissaatigineqartut pingaarnersiukkallu innuttaasunut neqeroorutigineqartut kiffartuussinerup qaffasissusiatigut ersiutissaqalermata, ilaasunik angallassinermut aningaasanut sinaakkutissaq 12. december 2016, 2017-imi Aningaasanut Inatsimmik akuersisuteqarnermut atatillugu, tapiissuteqarfineqarpoq, ukiut tamaasa tunniunneqartussa q 142,7 mio.kr.-inut qaffanneqarpoq.

Taassuma saniatigut oqaasertaliussaq nutaaq ikkunneqarpoq, Naalakkersuisut ilassutit isumaqatigiissutinik aamma isumaqatigiissutinik ilassutit kiffartuussinernut pitsanngorsaatilik atuutsit-silersinnaanerit pillugu.

Nr. 1. Naalakkersuisut piginnaatinneqarput suliap suliarineqarnissaanut avataani suleqatigisartakkanit isumaqatigiissuteqarnissamut, kontomut pingaarnermut matumunnga piffissami 1. januar 2017 - 31. december 2020 siunertarigineqartut iluanniittut tunngavigalugit. Isumaqatigiissutit tamatuma kingornatigut ukiut tallimat tikillugit sivisunerpaamillu 31. december 2021 tikillugu sivitsorneqarsinnaapput. Isumaqatigiissutit aningaasanut killiliussat 713,5 mio. kr.-inik annertussuseqartut ukiuni 5-imi atuuffini sinnerneqas-sannigillat, taakku ukiumut 142,7 mio. kr. naligaat.

...

Nr. 3.

Kotomut pingaarnermut aningaasaliissutit ataatsimoortut iluanni, ilassutit isumaqatigiissuteqarnissamut imaluunniit isumaqatigiissutigineqareersuni ilassutit tapiissutit pillugit isumaqatigiissummik talliliinissamut kiisalu pisariaqarpat tamanna naapertorlugu isumaqatigiissutigineqareersunik aqqissuussinissamut Naalakkersuisut pisinnaatinneqarput.

Boks 3 – 2017-imut Aningaasanut Inatsit, konto pingarneq 72.20.05 Ilaasunik angallassineq pillugu tapiissutinut oqaasertaliussat (tigulaagaq)

Naalakkersuisut isumaqatigiinniarnernik aallartitsinerannit aningaasaliissutit pisariaqartitat ukiut tamaasa 122,9 mio. kr.-init, 2016-imi aasaanerani 124,6 mio. kr.-inut qaffariarsimapput, meeqqanut soraarnerussutisialinnullu akikillisaatit atuutsiinnarneqarnissaannik Naalakkersuisut kissaataannut atatillugu, naggataatigullu ukiut tamaasa 142,7 mio.kr.-inngorlutik ilassutit pisinissamut isumaqatigiissuteqarnissamut atatillugu.

Aningaasaliissutit sinaakktissaq nutaaq atorlugu Kommunimut, Nunaqarfinnut, Isorliunerusunut, Attaveqatigiinnermut Ineqarnermullu Naalakkersuisoqarfik kiffartuussinermik isumaqatigiissutinut atuuttunut ilassutit pisiassanik isumaqatigiissusiorpoq, Qaqortup aamma Narsarsuup akornanni qulimiguulimmik angallassinermi billitsit akissaat 1.061 kr.-inut appartinneqarnissaanut tunngasumik, Qeqertarsuup Tunuani qulimiguulimmik angallassinermi billitsit 30 %-imik akikillineqarnerannut, Qeqertarsuup Tunuani qaammammi ataatsimi qulimiguulimmik ilassummik ataatsimik attartornermut, Kujataani qaammata sisamani qulimiguulimmik ataatsimik ilassutit attartornermut, umiarsualiviit, qulimiguullit mittarfiisa imaluunniit mittarfiit akornanni angallasserup kinguaattorfiunerani unnuisarfinni nerisaqartitsinermilu pisinernut, kiisalu kinguaattoortoqartillugu ilaasut billitsiisa annaasat matussuserneqarnissaannut pisinermut atugassanik.

3.3.3. Inerniliussap ilaa

Ilaasunik angallassinermi kiffartuussinermik isumaqatigiissutit atuutsinneqalersut pillugit politikikkikut oqallinnerup ersersippaa, Ineqarnermut, Sanaartornermut Attaveqatigiinnermullu Naalakkersuisoqarfiup angalatitsisunik isumaqatigiinniarnernit angusai pillugit politikikkikut akueriuminaatsinneqarsimasut.

Oqallinneq aamma kiffartuussinermi qaffasissusiatut politikikkikut pingaarnersiukkanik naleqqussaaniarneq anguniarlugu ilassutit pisiat, tamarmik kiffartuussinermik isumaqatigiissutit allaqqaarneqarnerisa Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliamut tusarniaasutigineqarneranni isornartorsiutinut qaqinneqartunut assingupput.

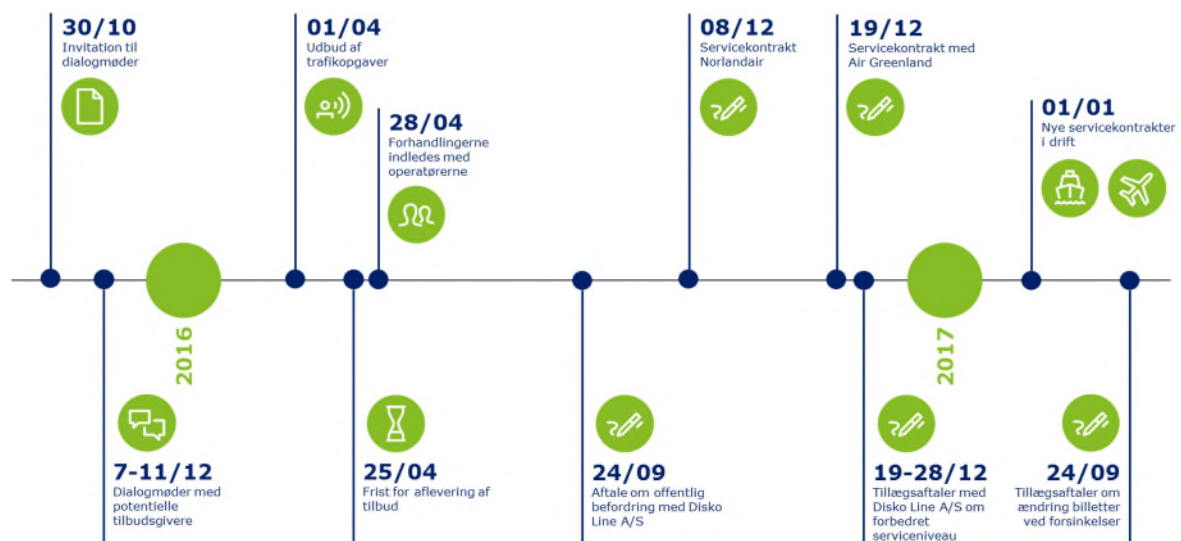
Ilassutit isumaqatigiissutinut aningaasartuutit, 2017-imi Aningaasanut Inatsimmi takuneqarsinnaasut aallaqqaammut ukiut tamaasa 122,9 mio. kr.-iniit 142,7 mio.kr.-inut qaffariaateqarput, assigalugu ilaasunik angallassinermut tapiissutit 16 %-imik qaffariaateqarnerat.

Taamaattumik naleqqussimassagaluarpoq Ineqarnermut, Sanaartornermut Attaveqatigiinnermullu Naalakkersuisup isumaqatigiinniarsinnaatitaassutisimik allannguuteqartumik saqqummiussassaq suliarisimasuuppagu aamma taanna Naalakkersuisunit aamma Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliamit akuersissutigineqartissimasuuppagu, taamaaliornikkut ilassutit isumaqatigiissutit angallassinermik suliassanik neqeroortitsinerup iluani suliarineqarlutik. Taamaaliornikkut isumaqatigiinniartutut pitsaaneruseqarpoq inissisimanissaq qulakkeerneqarsinnaasimassagaluarpoq.

4. Ilaasunik angallassineq pillugu kiffartuussinermik isumaqatigiisutit

Ineqarnermut, Sanaartornermut Attaveqatigiinnermullu Naalackersuisoqarfik neqerooruteqartitsisarneq pillugu nalunaarut 1. april 2016-imeersoq naapertorlugu, ilaasunik angalassisarnermut neqeroortitsinermik aallartitsivoq angalatitsisut namminersortut 1. januar 2017 aallarnerfigalugu kiffartuussinermik isumaqatigiissuteqarfiginissaat siunertaralugu.

Angallassinermik suliasaq tassaavoq timmisartukkut, umiarsuakkut aamma/imaluunniit qulimigulimmik ilaasunik angallassineq. Naalackersuisumit kissaatigineqarpoq kiffartuussinermik isumaqatigiissuteqartoqarsinnaanera, 2016-imut Aningaasanik Inatsimmi angalaasaliissutissat aamma isumaqatigiinniarsinnaatitsissut Naalackersuisunit tunniunneqartoq Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliamit akuerineqartoq tunuliaqutaralugu.

Figur 10 - Ilaasunik angallassineq pillugu kiffartuussinermik isumaqatigiissutinik aamma ilassutitut isumaqatigiissutinik pilersitsinerup takussutissiarineqarnera

4.1. Tuniniaavimmik oqaloqateqarneq

Ineqarnermut, Sanaartornermut Attaveqatigiinnermullu Naalackersuisoqarfik ukiakkut 2015 siunnersortitit peqatigalugit tuniniaavimmik oqaloqatiginnippot, angalatitsisuusinnaasut namminneq suliffeqarfiutiminnik angalatitsinermillu suliasat qanoq aqqissuunneqarsinnaanerannut siunnersuutit saqqummiussinissamut periarfissinneqarlutik. Tuniniaavinnik oqaloqatiginninneq

EU-tidendemi ulloq 12. oktober 2015 tuluttut saqqummiunneqarpoq, EU-mi pisortatigoortumik oqaatsinut tamaginnut imaqarniliaasoq nutserneqarluni. Ussassaarutikkut takuneqarsinnaavoq tuniniaavinnik oqaloqatiginninneq ingerlatsisoqassasoq, kingorna 1. januar 2017 aallarnerfigalugu kiffartuussinermik isumaqatigiissutit ukiunillu arlalinnik sivisussusillit neqeroortitsinneqarnerannik ingerlatsisoqassalluni. Tuniniaavinnut ussassaarinnermut atatillugu angalatitsisut tamarmik 2014-imi neqeroortitsinermi soqutiginnissimasut aggersarneqarput. Ussassaarineq qallunaatut oqaasertalerlugu www.udbud.gl aqqutigalugu saqqummiunneqarpoq.

5. november 2015 suliffeqarfiit qaaqquneqarsimasut tamarmik nalunaarfigineqarput, suliffeqarfiit Kalaallit Nunaanni angerlarsimaffeqartut tamarmik inuit marluk tikillugit Kangerlussuarmit Københavni uterlugulu timmisartumik billitsit nalinginnaasut akingannik tunineqassasut, tuniniaavinnik oqaloqatiginninnerit Københavni ingerlanneqarnissaat pissutigalugu. Suliffeqarfiit tamarmik tuniniaasut oqaloqatigineqarnerannik peqataanissamut soqutiginnittut ataatsimiinnerni saqqummiunneqartussanik pissarsipput, taanna sapaatip-akunnerisa 50-ianni (7.-13. december 2015) ingerlanneqarpoq.

Naalackersuisoqarfik oqaloqatigiilluni ataatsimiinnerit sioqqullugit, angallannermik suliassat pillugit atugassarititaasut tunngavissaasutullu takorluukkat aamma eqqarsaatersuutininik nassiussisimavoq. Ilaasunik angallassinermik suliassami timmisartut, umiarsuit aamma qulimiguullit ator-neqassapput ilanngullugit ilaasut nassataat 20 kg., allakkat usillu. Suliassaq tassaavoq nunap immikkoortuisa akornanni angallassineq Avannaani, Tunumi kiisalu nunap immikkoortuisa iluini angallassineq makkunani; Qaanaaq, Upernavik, Uummannaq, Qeqertarsuup Tunua, Qeqqa, Kujataa, Tasiilaq aamma Ittoqqortoormiit.

Angalasseriaaseq akilersinnaanerpaaq pingaartinneqarpoq. Naalackersuisoqarfimmit pingaartinneqarpoq angalasseriaatsinik arlalinnik akuleriissunik nassaartoqarnissaa, ataatsikkut ator-neqartunik, naleqqunnerpaamik eqaannerpaamillu aaqqiissutaasinnaasut.

Naalackersuisoqarfimmit angalatitsisoq kiffartuussinermik pitsaasumik tunniussisinnaasoq, ullutsinnut naleqquttumik angalasseriaaseqartoq atortoqartorlu isumaqatigiinniarfigerusunneqarpoq. Kiffartuussineq ingerlaavartumik ineriartortinneqarsinnaasoq kissaatigineqarpoq, akunnaatsumik billitsilereriaaseqartoq kiisalu angalasseriaatsinut pisinniarfarfinnullu assigiinngitsunut pitsaanerpaamik atassuteqarsinnaasoq.

Ilaasunik angallassinermut tapiissutitigit aningaasaliissutit ilaatigut innuttaasunik angallassineq illoqarfinnut imaluunniit nunaqarfinnut aalajangersimasunut qulakkeerneqassaaq, taamatullu billitsit akiisa appariarnissaannut ilapittuutaalluni. Qanorluunniit tapiissutit siunertaqaraluarpata angalatitsisut kiffartuussinermik isumaqatigiissutinik naammassinninnissaminnut aningaasartuutaasa erseqqissuunissaat naalackersuisoqarfimmut aalajangiisuusaaq. Taamaattumik naalackersuisoqarfimmit kissaatigineqarpoq, akit aningaasartuutivinnut attuumassuteqarluinnarnissaat, naak akit aningaasartuutinik taakkuninnga tamakkiisumik matussusiinngikkaluartut. Angalatitsisut isumaqatigiissutinik taakkuninnga akinik inissiinerannut atatillugu aningaasartuutit agguataarsimanagerat pingaartinneqassaaq, piginnaasat pillugit aningaasartuutit, aningaasartuutit nikerartut kiisalu angallassinermik aningaasarsionermut piginnaasamik atuineq.

Naalackersuisoqarfimmit kiffartuussinermik isumaqatigiissutit pissarsiariusamatut kissaatigisat tassaapput, illuatungeriit akisussaaffimmik oqimaqqatigiissumik ingerlataat, taakkuninnga ilanngullugit angalatitsisut aningaasartuutaasa aamma tapiissutitut pissarsiat naleqquttumik ator-neqartut.

Naalackersuisoqarfimmut pingaaruteqarpoq, angalatitsisut angallassinermik suliassatut pissarsiaminnik ingerlatsinissamut piginnaasamik takutitsinissaat, taamaattumik angalatitsisut piginnaasaat pingaartinneqassapput, taakkununga ilanngullugit aningaasaqarneq teknikkilu. Atortunut atukkanut tunngatillugu angaltitsisut aserfallatsaaliinermut perusiat kiisalu kingoraartissaanik uninngasuutaat isiginiarneqassapput. Ilangullugu naalackersuisoqarfimmit kissaatigineqarpoq angalatitsisut angalatitsisunik allanik suleqateqarsinnaanerannut tunngassutillit.

Pingaartinneqassaaq angalatitsisut niuernermik ilutsimik malitaqarnersut, sulisoqarnermi sulisullu akornanni piginnaangorsarnermik tapertaasumik. Taamatuttaaq pingaartinneqarpoq avatangiisinik eqqarsaatersorneq soorlu CO2-mik aniatitsinermik annikillisaanermut ullutsinnut naleqqutunik atortoqarneq.

Kiffartuussinermik isumaqatigiissutit tikitassanik tamaginnik imaqarnissaat naatsorsuutigineqarmat, tikitassanut ornikkuminaatsunut perusissiamik aalajangersimasumik malinneqartussamik pilersitsinissaq, taassuma iluani timmisartuussinerit pisariaqartut ingerlannissaannut qulakkeerinninermik ilalik.

Oqaloqatigiilluni ataatsimiinnerni angalatitsisut tamarmik kaammattorneqarput angallassinermik suliassap qanoq aaqqissuunneqarnissaanut naammassineqarnissannulu siunnersuutininik, isumasarsianik aamma eqqarsaatersuutininik naleqqutuninik saqqummiusseqqullugit. Angalatitsisut qinnuigineqarput erseqqinnerusumik nassuiaaqullugit, angalatitsisut aaqqissuussinerat aamma piginnaasatut neqeroorutaasup kiisalu kiffartuussinerup qaffasissusia Naalackersuisut neqeroortigineqartutut takorluukkami atugassarititaasunut tapertaasinnaanersut, taakkununga ilanngullugu aningaasat pissarsiarineqartut aallavigalugit angalatitsinertut annerpaatut takorloorneqartoq. Taamatuttaaq angalatitsisut qinnuigineqarput suliassamut naammassinninnermut periarfissat unammilligassallu suut aqqusaarneqassanersut nalinginnaasumik allatorneqaaqqullugit.

Oqaloqatigiinnerni peqataasut paasissutissatut ilanngussanik aamma oqaloqatigiinnerit kingorna eqqarsaatersuutigineqarsimasut pillugit nutartikkamik ulloq 19. februar 2016 tuluttut qallunaatullu oqaasertalimmik tigusaqarput, tassunga ilanngullugu misissuisitsinermut periarfissaqarnera taamatullu aallalernermi milernermilu akitsuutit pillugit Namminersorlutik Oqartussanit utertitsiffigineqarnissamut periarfissanik misissuisitsisoqarsinnaanera, kiisalu ilanngussatut oqaaseqaatinik allanik peqartoqarsinnaaneranut aamma ingerlariaqqinnissamut nalunaarsuutaasinnaasut.

Naalackersuisoqarfik siunnersortini peqatigalugit tuniniaavinnik oqaloqateqarnermi paasissutissat katersorneqartut tunuliaqutaralugit 1. april 2016 neqeroortitsinermi atortussamik saqqummiussipput.

4.2. Ilaasunik angallassineq pillugu isumaqatigiissutit neqeroortigineqarnerat

Neqeroortinik pissarsiniarneq ingerlanneqarpoq kajumissuilinnut tamanut neqeroortitsinikkut, kalaallit, qallunaat aamma nunanit allaneersut timmisartumik, umiarsuarmik, qulimiguulimmillu angalatitsisut angallannermi suliassat erseqqissakkat ilaannik ataatsimik arlalinnilluunniit neqeroorteqarnissaminut periarfissinneqarput. Neqeroortitsineq ingerlanneqarpoq Ineqarnermut, Sanaartornermut Attaveqatigiinnermullu Naalackersuisoqarfimmik isumaqatigiinniarsinnaaneq aqqutigalugu.

Neqeroortitsineq 1. april 2016 aallartinneqarpoq, tuluttut EU-Tidende aqqutigalugu aamma pisortat neqeroortitsinermik nittartagaat www.udbud.gl atorlugu qallunaatut. Kingorna tuniniaavimmi oqaloqatigineqartut peqataasut ussassaarummut linki pillugu nalunaarfigineqarput.

Naalackersuisoqarfiup neqeroortitsinermit piumasaqaatini malugeqquaa, pisinniartarneq pillugu kaajalaassitap atuuttup avataani neqeroorutitnik pissarsiniarneq ingerlanneqartoq. Neqeroortitsineq 1. april 2016 aallartinneqarpoq, neqeroorutitnik tunniussivissaq kingulleq ulloq 25. april 2016.

Naalackersuisoqarfik neqeroortitsinermit siunnersortini suleqatigalugit neqeroortitsinermit piumasaqaatitnik suliaqarsimapput, niuerfimmik oqaloqateqarnermik aallaaveqartumik, taanna angalatitsisinnaasunik oqaloqateqarnermik decemberimi 2015 ingerlanneqarluni.

Neqeroorutitsinermit piumasaqaatit aamma neqeroortitsinermit atortut qallunaatut suliarineqarput tuluttut nutserneqarsimallutik. Oqaatsit marluk akornanni assigiinngittoqarsimassappat qallunaatut allagaq siulliusussaatinneqarpoq. Neqeroorutit qallunaatut imaluunniit tuluttut tunniunneqassapput.

Angallassinermik suliassaq tassaavoq timmisartumik, umiarsuakkut aamma/imaluunniit qulimigulimmik ilaasunik, nassatanik ilalimmik kiisalu allakkanik ingerlassineq. Namminersorlutik Oqartusatsat namminerisamik usinik angallassineq pillugu kiffartuussinermik isumaqatigiissummik peqarput, taamaattumik kiffartuussinermik isumaqatigiissutit neqeroorutigineqartut aallaaviatigut usinik nasataqarnissamik pisariaqartitsinissaat annikitsoralannguvoq.

Angallassinermik suliassat neqeroorutigineqartut tassaapput nunap immikkoortuisa akornanni Avannaani Tunumilu kiisalu nunap immikkoortuini Qaanaaq, Upernavik, Uummannaq, Qeqertarsuup Tunua, Qeqqa, Kujataa, Tasiilaq aamma Ittoqqortoormiit angallassinerepput.

Angallassinermik suliassanik ataasiakkaanik pissarsisut suliassamik tunniussinissamat tunngavissusaq "neqeroorut aningaasaqarnikkut annerpaamik iluanaarutaasinnaasoq" aallaavigalugu tunneqarput, aamma naliliinermit immikkoortut sisamat pingaartinneqarput:

Tunniussinermi tunngavik	Tunngavissaq	Oqi-maalut
Aningaasaqarneq	Aningaasaqarnermit tunniussinermi tunngaviit marluk pineqarput: 1. Ukiut tamaasa tapiissutit pisariaqartinneqartut katinnerat (80 %). 2. Akikillisaaneq timmisartuussinermik kilometerimut / ingerlassinermit sømilimut ataatsimut tapiissutit ilanngarneqarnerat (20 %).	50 %
Tunniussinissap isumannaassusia	Tunniussinissaq tunniussinermi tunngaviit iluanni sisamanik immikkoortoqarpoq: 1. Atortut neqeroorutigineqartut. Atortut suliamut, piginnaasamat aamma taartissatut naleqqussusiannik naliliineq, tunniussinissamat isumannassutsimik aamma akulikissutsimik qulakkeerinnittut 2. Attaveqatigiinnermut aqqissuussinerit pitsanngorsarnissaannut pisariaqartitsineq. Attaveqatigiinnerup pitsanngorsarnissaanut pisariaqartitsinermit naliliisinnaneq ingerlatsinissamat qulakkeerinninnermut tapertavoq. 3. Hangarinik atorfissaqartitsineq. Angalatitsisup hangarinik aamma sannavinnik pisariaqartitsinermit eqqarsaatersuutaanik naliliineq. 4. Angalatitsisup piffissamat pilersaarutaa. Angalatitsisup aallartisarnermit piffissamat sulianullu pilersaarutaanik naliliineq.	20 %

Pitsaassuseq	Pitsaassuseq 8-nik tunngaveqarpoq: <ol style="list-style-type: none"> 1. Angalatitsisup suliffeqarfiutaa. Suliffeqarfimmik naliliineq, pingaartumik sulisut pingaarutillit sulianit assingusunit misilittagaat. 2. Angallasinnermut pilersaarut. Piginnaasamik pisariaqartitsineq aallaavigalugu angallassinermut pilersaarummik naliliineq, kiffartuussinermik isumaqatigiissutinik atuuttunik sullissinermi. 3. Angallassinermik aqqissuussamut ataqatigiinneq. Angalatitsisup angallassinermut pilersaarutaata angallassisut allat pilersaarutaannut ataqatigiinnerat, kiffartuussinermik isumaqatigiissutinik ingerlatsisut aamma akilersinnaasumik angalaarfinnik ingerlatsisisunut. 4. Billitsit tamatigoortuunerat. Angalatitsisut billitsit pillugit atugassarititaannik, taakkununga ilanngullugit taamaatitsiinartooqartillugu kinguaattoortoqartilluguluunniit billitsit annaaneqarsinnaanerat, taamatullu angalatitsisooq angallavissap annaasap taartissaanik neqerooruteqarsinnaanera. 5. Inniminniinermik aamma billitsilerissumik aqqissuussineq kiisalu nassatanik passussinermik aqqissuussineq. Angalatitsisup aqqissuussai inniminniinermut tapertaanersut billitsit atorlugit angalanerni tikiffissaq tikillugu. 6. Iliuserisat. Angalatitsisup pisattanik passussinermik eqaatsumik neqerooruteqarneranik naliliineq. 7. Kinguaattoortoqartillugu ilaasut pisinnaatitaaffiat. 8. Billest akii. Billitsit akiinik naliliineq. 	20 %
CSR-politikki	CSR-politikki immikkoortunik sisamanik imaqarpoq taakkununga angalatitsisup politikkini allaaserissavaa: <ol style="list-style-type: none"> 1. Avatangiisit aamma pinngortitaq 2. Piginnaasanik ineriartortitsineq aamma sulisussarsiorneq 3. Pisinniartarneq 4. Suliffimmi atugassarititaasut Angalatitsisup CSR-imik politikikianik naliliinermi pingaartineqassaaq angalatitsisooq politikkeqarnerisooq, CO2-mik aniatitsineq killilersorniarlugu suliniuteqartoq, piginnaasanik ineriartortitsinermik aamma kalaallinik sulisinnaasunik sulisussarsiorarneq tapersersuisut, ileqqorlunnernik pitsaaliuineq aamma timikkut tarnikkullu suliffimmi pitsaasumik atugassaqaqtitsineq.	10 %

Tabel 1 - Ilaasunik angallassinermi kiffartuussinermik isumaqatigiissutinik tunniussinermi killissarititaasut

Angalatitsisut pisinniartarfinnik atorlutik angallassinermik suliassanik neqerooruteqarsinnaapput. Taamaattoq neqeroorutini allassimassaaq, pisinniartarfiit suut atorneqassanersut aamma kingorna pisinniartarfinnik taarsiisoqassagaluarpat akuersissut pissarsiarineqassaaq. Neqerooruteqartut isumaqatigiissut naapertorlugi ingerlatsinermi aningaasatigut sullissinermillu tamakkiisumik akisussaaffeqarput, ilanngullugit kiffartuussinerit pisinniartarfinnit sularineqarnerat.

Naalakkersuisoqarfiup neqeroortitsinermi piumasaqaatini allasavai, neqeroorutit tunniussinermi kingorna angalatitsisunik ataasiakkaarilluni isumaqatigiinniarnernut aggersaasoqarnissaa siunertarineqartoq. Naatsorsuutigineqarpoq angalatitsisut aallarniutit neqeroorummik tunniussinera tunuli-aqutaralugu minnerpaamik ataasiarluni isumaqatigiinniarnermik ingerlatsisoqassasoq. Isumaqatigiinniarnernit tamaasa kingorna angalatitsisooq kaammattorneqassaaq, naalakkersuisup isumaqatigiinniarnermi tusarliussai aallaavigalugit neqeroorummik nutartikkamik tunniusseqqullugit.

Isumaqatigiinniarnermik siullermik ingerlatsinermi angusat tunuliaqutaralugit naalakkersuisoqarfiup neqerooruteqartut ikilisakkat isumaqatigiinniarnermik ingerlatsinermut nutaamut aggersarsinnaavai, taamaaliornissaq naleqqussimassappat. Angalatitsisut neqeroorutaanni ilanngussat suulluunniit isumaqatigiinniarnermi ilanngunneqarsinnaapput.

Neqeroorutitsineq pillugu piumasaqaatini eqqarsaatigineqassaaq, *isumaqatigiinniarnernit inernerisin-naammassuk Namminersorlutik Oqartussat neqeroortitsinermi atortunik naleqqussaasinnaanera, taannalu kingorna angalatitsisunut nassiunneqassaaq.*

Aallartisarnermi neqeroorutit kingornalu neqeroorutit nutartikkat ulloq apriliip 25-at 2016 kingusin-nerpaamik nunatsinni nalunaaqutaq 18:00 nassiunneqareersimassapput.

Isumaqatigiinniarnernit piffissami 26. april – 12. maj 2016, Danmarkimi Københavnimi ingerlanneqarnissaat naatsorsuutigineqarpoq.

4.2.1. Inerniliussap ilaa

Ineqarnermut, Sanaartornermut Attaveqatigiinnermullu Naalakkersuisoqarfik neqerooruteqarnermi piumasaqaatini allappoq, neqeroorutitik pissarsiniarnermi qitiusutut allaffeqarfimmi pisinniartarnermut malittarisassat avataatigut ingerlanneqartoq. Taamaattumik neqeroorutitik pissarsiniarneq pisortat kajumissutsiminnik neqeroornerigaat.

Deloitte naliliivoq, neqeroortitsinermi atortussat naleqquttumik suliarineqarsimapput aamma ammasumik uppersussulimillu neqeroortitsinerup samminissaannut tapertaallutik.

4.3. Isumaqatigiinniarnernit

Ineqarnermut, Sanaartornermut Attaveqatigiinnermullu Naalakkersuisoqarfiup neqeroorutitik tigusaqarnermi kingorna ulluni tulluuttuni angalatitsisut arfineq-pingasut isumaqatigiinniarnernik ingerlatsiffigai.

Ulloq 30. juni 2016 angalatitsisunik ukuninnga akuleriissitsinissaq Air Greenland A/S, Disko Line A/S aamma Norlandair ehf neqerooruteqartunit aningaasaqarnikkut iluanaarutaanerpaasussatut takussutissiivoq. Angalatitsisut sinneri piviusunngortinneqarsinnaasutut naliliinerugallartoq pillugu ilisimatinneqarput aamma naalakkersuisoqarfimmit taakkua neqeroorutaat piviusunngortinneqarsinnaasutut isumaqatigiinniarfigissallugit kissaatigisaannut ilaanngillat.

Killiliineq	Naliliineq
Aningaasaqarneq	Neqeroorutinin akuleriissitsilluni ajugaasut unammillertunit malunnaatilimmik akikinnerupput, aamma kisiartaallutik aningaasanut missingersuutip ukiumut tapiissutit DKK 121,4 mio.kr.-it iluanniittunik taasipput. Tassunga ilanngullugu malugineqarpoq, Norlandairip neqeroorutaa angallassinissamik suliassami 11 malunnarluartumik akikinnerusoq. Ilanngullugu malugineqarpoq, Disko Linep ataatsimut katillugu neqeroorutaa kisiartaallu Qeqqanut tunngassuteqartoq aamma katinnerani Qeqertarsuup Tunua, Qeqqa aamma Kujataa ilanngullugit, unammillertunit alani annertuumik akikinnerussuteqartoq.
Tunniussinissap isumannaatsuunera aamma Pitsaasuseq	Namminersorlutik Oqartussanit nalilerneqarpoq, angalatitsisut toqqarneqartut aaqqiissutaat ingerlatseqqinnissamut aamma pitsaasutsimut naammaginatsumik isumannaatsuunissamik peqartut. Allanguutit pingaernerit Kujataani pissasut, tassani angallassineq pingaarneq umiarsuarmik angallaassinermut allannguuteqassasoq, aamma Nerlerit Inaannik sullissineq timmisartut suluusallit atorlugit Island aqqusaarlugu angalatitsisussamit nutaamit Norlandair ingerlanneqassasoq. Umiarsuarmik angallassinerep annertusisaa aaqqissuulluakkatut nalilerneqarpoq aamma angalatitsisumit misilittagaqarluartumik ingerlanneqassaaq. Qulimiguulik angallassinermi atorneqartussaq Air Greenlandimit attartugaavoq, taanna sivisuumik Disko Linemik suleqateqarsimavoq. Akuleriinnik atuilluni kiffartuussineq tunniussinissap isumannaatsuussusianik maannamut tassunga tunngasumi atugassarititaasumut naleqqiullugu naammattumik qulakkeerinnissangatinneqarpoq aamma pitsaassuseq ajunngilaq.
CSR	Neqerooruteqartut ajugaasut tamarmik immikkoortut ilaanni "CSR" aallaavigalugu nalilersorneqarput aamma tamarmik naammaginatsumik inissisimapput. Immikkoortumi uuttuutigineqartut atugaq 10 % eqqarsaatigalugu, taamattumik oqaatigineqartariaqarpoq, inerniusussamut tamanna aalajangiisuusimangitsoq.

Tabel 2 - Angalatitsisunik akuleriisitsinermik ataatsimut naliliineq

Angalatitsisut piviusunngorsinnaasumi ajugaasut naalakkersuisoqarfimmit kissaatigineqartunut neqeroorutimik naleqqussarnissaanut isumaqatigiinniarnernik ingerlatsinermut peqataaqqipput.

4.3.1.1. Air Greenland-imik isumaqatigiinniarneq

Air Greenland ulloq 25. april 2016, angallassinermik suliassat timmisartumik imaluunniit qulimigulimmik pisariaqartitsisut tamaviisa neqerooruteqarfigai. Neqeroorummii atorussat nutaat naatso-rsorneqarsimangillat, kisianni ingerlatsivik neqeroorummi allappoq, atorussanut nutaanut neqeroorummik nassiussisinnaalluni.

Neqeroorummi meeqqanut soraarnerussutisialinnullu akikillisaatit ilanngunenqarsimapput, billitsinik ataqatigiissunik pisinissamut periarfissalikkat aamma tapissutitut pisarsiaqartitat katillutik ukiut tamaasa 140,16 mio. kr.-inik naleqarput.

Air Greenland tunniussisinnaanerup isumannaatsuuneranik aamma pitsaassutsimut tunngasut pitsaasumik naliliiffigineqarput, ingerlatsiviup Kalaallit Nunaanni tuniniaavimmi oqaluttuarisaanini tunuliaqutaralugu, ataqatigiissumik angalatitsinermi aaqqissuussaqarpoq aamma neqeroorummi nutaami angallaffittut aaqqissuussamut nutaamut aningaasaliinissaq pisariaqartinneqanngilaq.

Air Greenland angallassinermi maannamut atugassarititaasut assingusunik tunniussissaaq. Angalatitsisoq sivusuumik aamma patajaatsumik Kalaallit Nunaanni illoqarfinnut nunaqarfinullu timmisartuussinermik misilittagaqarpoq, tamanna neqeroorummi tunniussinerup isumannaasuunissaanut pitsaassusianullu anner-tuumik pingaaruteqarpoq. Ilanngullugu pitsaasutut naleqartinneqarpoq, Air Greenlandimi ataqatigiissumik angallassinermik inniminniinnermilu aaqquissuussanarpat akilersinnaasumik aamma kiffartuussinermik isumaqatigiissutinik timmisartuussinertut aaqquissuussanarpat, taamatullu angallassinermi teknikkikkullu tunuliaqutissatut pigisanik pisariaqartunik peqarluni. Aaqquissuussinikkut attaveqaatinik nutaanik pilersitsi-nissaaq, soorlu hangaritut atortunik pisariaqanngilaq, soorlu maannamut heliportit 46-t atortussatut neqeroorutigisanit imasiillaanaq atorveqarsinnaapput, taakkua tassaasut BEL 212 aamma AS 350. Taa-maattumik aaqquissutissatut neqeroorutaasukkut sanaartornissanik angisuunik pisariaqartitsisoqanngilaq, neqeroorutit aningaasatigut nanertuenera eqqaassanngikkaanni ingerlatsinissaaq 1. januar 2017 aallartin-neqarsinnaavoq.

Boks 4 –Tunniussinissap isumannaatsuunera aamma Pitsaassuseq pillugit immikkoortiter-nerit tunuliaqutaralugit Air Greenlandip neqeroorutaanik naliliineq

Ineqarnermut, Sanaartornermut Attaveqatigiinnermullu Naalakkersuisoqarfik aamma Air Greenland ulloq 29. april 2016, ataatsimiinnikkut isumaqatigiinniarnertik aallartippaat. Isumaqatigiinniarnerni aallaavigineqarpoq ingerlatseqatigiiffiup ulloq 25. april 2016, neqeroorutaa. Isumaqatigiinniarnertit siullianni naalakkersuisoqarfimmit apequtiginneqartut tassaapput makkua pillugit paasisutissat:

1. Ingerlatsiviup naliliinera, Ittoqqortoormiinit angalasut tikitassatut ornitaannut
2. Ingerlatsivup naliliinera, kiffartuussinermik isumaqatigiissutit atuuttut annaassagaluarunikkit soraarsitsinissat amerlassusisaat aamma taakkua suliaasaqarfinnut sumiiffinnullu ag-guataarsimanerat, aamma
3. Kujataani ukiuunerani timmisartuussinermik ingerlatsisoqassagaluarpat akigitinneqartussaaq.

Air Greenland neqeroorutip ilassutissaanik ulloq 6. maj 2017 tunniussivoq, tassani ingerlatseqatigi-iffiup Ittoqqortoormiinit angalasut kiisalu soraarsitsinissat amerlassusiannik naliliinertit saqqummiup-pai. Ingerlatsivimmit ilanngullugu oqallinneq ammarneqarpoq qulimiguulinnik Bell 212-inik qulimi-guulinnut EC155b1-inut taarsiinissamut tunngasooq.

Taassuma sanaitigut Air Greenlandip Kujataani ukiuunerani qulimiguullit marluk atorlugit tim-misartuussinissamut neqeroorut saqqummiuppaa, tassunga tapiissutit pisariaqartinneqartut ukiut tamaasa 32,2 mio. kr.-iupput.

Ulloq 18. maj 2017 Air Greenland neqeroorummik nutartikkamik nassiussivoq. Neqeroorut nassiun-neqarpoq naalakkersuisoqarfimmit isumaqatigiinniaqqinnerit tunuliaqutaralugit. Angallassinermik suliaasamut tamakkiisumut neqeroorut maanna ukiut tamaasa 136,66 mio. kr.-iulerput. Arsummik timmisartuussinissaaq aamma meeqqanut soraarnerussutisialinnullu akikillisaatit peerneqarpata uki-umut tapiissutit pisariaqartinneqartussaaq 132,94 mio. kr.-inut ikilissaaq.

Taassuma sanaitigut Nerlerit Inaannut *shuttle transport (unittaqaattaarluni angallassineq)* immikkut neqeroorutigineqarpoq, ukiut tamaasa 8,83 mio. kr.-inik tapiiffigineqarnissamik pisariaqartitsisoq, taamatullu ingerlatseqatigiiffiup ukiuunerani Kujataani timmisartuussisarnissamut neqeroorutini uteqqippaa.

Taakkua sanaitigut Air Greenlandimit atortussat nutaanerusut atorlugit neqeroorutaasinnaasumik saqqummiussivoq. Ingerlatsivimmit qulimiguullit pigineqartut qulimiguulinnik nutaanik EC155b1, taarserniarneqarput. Kiffartuussinermik isumaqatigiissutit neqeroorut atortussanik nutaanik ilalik

ukiut tamaasa 141,5 mio. kr.-inik naleqassaaq. Arsummik timmisartuussisarnerup aamma meeqqanut soraarnerussutisialinnullu akikillisaatit peerneqarpata ukiumut tapiissutitut pisariaqartinneqartussa 137,9 mio. kr.

Ulloq 9. juni 2016 Air Greenland neqeroorummik ilassummik nassiuussivoq ulloq 8. juni 2016, isumaqatigiinniarluni ataatsimiinneq tunuliaqutaralugu. Ilassutitut neqeroorutini kiffartuussinermik isumaqatigiissutit aamma akilersinnaasumik aqquutit tamaasa akornanni billitsinik pisisinnaaneq peerneqarpoq, kinguaattoortoqartillugu ingerlatsiviup nakkutilliiffiginngisaata avataatigut unnuinissamut imaluunniit ingerlaqqinnissamut aqqummik annaasanut aningaasartuutit matussuserneqassanngilat, tamanna ukiut tamaasa 8,76 mio. kr.-inik sipaarutaassaaq. Taamaalluni tapiissuteqarnissamut pisariaqartitaq ukiumut 127,9 mio.kr.-inngorpoq, maannamut atortut atorlugit aamma atortut nutaat atorlugit ukiut tamaasa 136,92 mio. kr.-iussalluni.

19. december 2016, Air Greenlandimik kiffartuussinermik isumaqatigiissutit atsiorneqarput. Angallassinermik suliassat 1-3 aamma 8-10 isumaqatigiissutigineqarput. Isumaqatigiissut ukiuni 4½ atuutissaaq 1. januar 2017-imit 30. juni 2021-mut. Isumaqatigiissut katillugu ukiut 4 sivitsorneqarsinnaavoq, ukiut marlukkaarlugit. Isumaqatigiissutip sivitsorneqarnera illuatungeriit akornanni isumaqatigiissutigineqassaaq, isumaqatigiissutip atorunnaarnera qaammatit arfinillit sioqqulugit.

Ukiumut sullissinermut aningaasatut tapiissutigineqartut katillutik 72.496.000 kr.-iupput.

4.3.1.2. Disko Linemik isumaqatigiinniarneq

Disko Linep angallassinermik suliassat 4 (Qeqertarsuup Tunuani aasaanerani angallassineq) aamma 7 (Kujataani aasaanerani angallassineq) neqerooruteqarfigai ulloq 25. april 2016. Neqeroorutini ilaapput meeqqanut soraarnerussutisialinnullu akikillitaatitut toqqarneqarsinnaasut katillutik ukiut tamaasa tapiissutitut pisariaqartitat 17,95 mio. kr.

Disko Line pitsaasutsit aamma tunniussinermik isumannassuseq pillugu pitsaasumik naliliiffiginneqarput, naak ingerlatsiviup neqeroorutai angallassinerup nangingneqarnissaanut qularnaveqqusiissummik imaqanngikkaluartut. Naliliinermi tunngavilersuutigineqarpoq ingerlatsiviup marloqiusamik angallassinermik aqqiussuusaqarnera, umiarsuakkut aamma qulimiguullimmik angallassinerit neqeroorutigineqaramik.

Maannamut aqqiussuussamut sanilliussinermi aqqiussuussap toqqakkap kinguneranik, umiarsuarmik angallassineq annertusarneqassaaq. Maannamut kiffartuussinerup allannguutissaraa, sapinngisaq tamaat ornitat Qeqertarsuup Tunuani, Qeqqani aamma Kujataani ukioq naallugu umiarsuarmik ingerlaarfigineqarnissaat, kisianni qulimiguullimmik sullissinermik ilallugit, taanna pisariaqartitsineq naapertorlugi attartorneqartassaaq. Billitsit akiat maannamut qulimiguullimmik angallassinermi akit atuuttut naapertorlugit aalajangersarneqassapput, taamaaliornikkut qulimiguullimmik angalanermi akit qaffasinnerussallutik, angallammik sukkasuuliamik akikinnerulaarlutik umiarsuarmilli kigaatsumik ingerlaartumik ilaanermut akit apasinnerullutik.

Angallavimmili ataatsimi qulimiguullimmik ingerlanneqarneq akisunerulerpoq, tamanna neqeroorutip pitsaassusianik sanngiillisaasit nalilerneqarluni, kisianni akimik aqqiineq qulimiguullimmik angallanneqarneri billitsinut akigititaasunut assingusunut nalimmassaanertut naapertuuttut saqqummiunneqarpoq.

Umiarsuarmik angalanissamut billitsisoqarsimatillugu, silalli ajornera pissutigalugu angallassineq ingerlanneqarsinnaanngippat tamanna akiliuteqaqqigani qulimiguullimmik ingerlatsisoqartarpoq. Assingusumik akinik utertitsisoqarneq ajorpoq qulimiguullimmik angallassineq – silap pissusia pissutilluunniit assigiinnitsunik pissutigalugit angalatitsisup naalagaaffiginngisaannik – taamaallaat angallammik ingerlatsiso-

qarsinnaatillugu. Umiarsuarmik aamma qulimiguulimmik angallanneqarsinnaanerit akuleriissinneqarsinnaapput, taamaaliorlunilu silap pissusia tunngavigalugu akulikissuseq qulakkeerneqarsinnaavoq, aamma angallammik akikinnerusumik angalasinnaaneq pitsaassutsimut tunniussinermilu isumannaarinnikkut nukittoqqutitut isigineqarpoq.

Akilersinnaasumik angallavissanut angallanneqarsinnaanermut qulakkeerinntoqarsinnaangilaq. Taamaattumik ilaasut taakkununga immikkut billitsisariaqarput, nassatanik passussillutik aamma billitsimik annaasaqartoqarsinnaalluni, soorlu unnuineq nerisaqarnerlu nammineq akilerneqassallutik, ilaasup akilersinnaasumik aqutissamut tulliuuttumut ilaasinnaanerata tungaanut.

Tassunga tunngasoq pitsaassutsimut annertuumik sannguequtitut isigineqarpoq, taamaattorli ilaatigoortumik pitsanngorsaataasutut isineqarluni angallammik ingerlanneqarnermi tikinnerup aallarnerullu akornanni piffissaq sivisunerusoq ingerlasartoq timmisartup angalanermik nangitsisussap aallarnissaanut, taamaattumik ajornartorsiut qulimiguulimmik angallassinermi annikinnerusussatut nalilerneqarpoq, qulimiguulik timmisartup aallanngitsiarnerani tikittarmat. Qeqertarsuup Tunuani aasaanerani kiffartuussinermi ajornartorsiut assingusoq nalunaarsorneqarsimangilaq, naak ajornartorsiutit ukiuunerani annerusinnaasorineqaraluartut.

Disko Linemik kiffartuussinermik isumaqatigiissutip imarai meeqqanut soraarnerussutisialinnullu akikilliliinissamut periarfissaq. Namminersorlutik Oqartussat politikkikkut isumaqatigiinniarsinnaatitsissut akuerisaasoq atorlugu periarfissamik tassannga atuinnissartik toqqarpaat, taamaaliornikkut angallassinermik suliasat tamarmik meeqqanut soraarnerussutisialinnullu akikillisaatinik imaqarlutik. Periarfissamik atuineq ilassutitut aningaasaliissummik ukiumut DKK 1,9 mio. kr. missaannik akeqarpoq. Malugineqarpoq Disko Line angallassinermik suliasat 4/5, angallassinermik suliasaq 6 kiisalu angallassinermik suliasaq 7 aju-gaassutigalugit neqeroorutigimmagit, qanorluunniit neqeroorutit naliliinermi meeqqanut soraarnerussutisialinnullu akikillisaatitut neqeroorutit eqqarsaatigissagaluaraanni.

Boks 5 – Tunniussinissap isumannaatsuunera aamma Pitsaassuseq pillugit immikkoortiterinerit tunuliaqutaralugit Disko Linep neqeroorutaanik naliliineq

Ulloq 18. maj 2016 angallassinermik suliasat 4, 6 aamma 7 pillugit neqeroorutit aqqissuutat nassinneqarput. Angallassinermut suliasanut 4 aamma 7, neqeroorutit aqqissuussat ukiup affaanik ingerlatsinermik matussusiissapput, tamanna Disko Linemik naleqquttuunngitsutut isigineqarpoq, piffissaq umiartorfissaq sivikitsuaraassammat. Ukiup affaanik angallassinermi suliasaqarfiit 4 aamma 7 tapiissutitut pisariaqartitsinerit 6,1 aamma 4,1 mio. kr.-iupput. Disko Linep angallassinermik suliasaqarfimmuut 6 ukiumut ilivitsumut aamma ukiup affaanut tapiissutitut pisariaqartitaq 3,2 aamma 4,1 mio. kr.-iusussatut saqqummiuppaat.

Ineqarnermut, Sanaartornermut Attaveqatigiinnermullu Naalakkersuisoqarfimmik isumaqatigiinniarnerit tunuliaqutaralugit Disko Linemik neqeroorutit nutartigaq 15. juni 2016 nassiinneqarpoq. Angallannermi suliasat 4 aamma 5 ataatsimoortillugit neqeroorutigineqarput, tamanna isumaqarluni Qeqertarsuup Tunuani ukioq naallugu angallassineq, tapiissuteqarnissamut pisariaqartitaq 19,2 mio. kr.-iullutik, ukioq naallugu angallassineq 6 Qeqqani, katillugu tapiissuteqarnissamut pisariaqartitaq 5,1 mio.kr.-it, taamatullu Kujataani ukioq naallugu angallassineq ukiut tamaasa tapiissuteqarnermut pisariaqartitaq 21,6 mio. kr.-it. Angallassinernut tamanut tapiissuteqarnissamut pisariaqartitaq ukiut tamaasa 46 mio. kr.-it.

Ulloq 24. september 2016, kiffartuussinermik isumaqatigiissutit naalakkersuisoqarfiup akornanni atsiorneqarput. Angallassinermik suliasat 4, 5, 6 aamma 7 isumaqatigiissuteqarfigineqarput meeqqanut soraarnerussutisialinnullu akikillisaatit ilanngullugit ukiut tamaasa 47.828.592 kr.

4.3.1.3. Norlandair-imik isumaqatigiiniarneq

Norlandairip angallannermi suliasaq 11, ulloq 25. april 2016 neqerooruteqarfigaa, sapaatip akuneranut aallartarnerit marluk ukiumut tapiissuteqarnissamut pisariaqartitsineq 1,86 mio.kr.-iulluni.

Nordlandair pitsaassuseq aamma tunniussinissap isumannaatsuuneranik neqeroorutaa pitsaasunik naliliiffiqineqarpoq. Naliliineq pivoq naak ornitaq Islandimit sullinneqassagaluartoq, taamaaliornikkut ilaasut aqqutissat akilersinnaasut atorlugit Nuummumut, Narsarsuarmut Kangerlussuarmullu ingerlaqqinnissaannut periarfissiisoqarluni. Ilanngullugu Europamut imaluunniit Amerikap avannaanut angalaqqinnissaq pitsaasunik periarfissaqalerpoq.

Timmisartuq suluusalik atorlugu sapaatip-akunneranumut marloriarluni Akureyrimut angalatitsisumit nutaamit, Nordlandair Islandimi angerlarsimaffeqartumit, Nerlerit Inaat timmisartumik tikinneqartalerpoq, taamaaliornikkut Kulusuk, Nuuk Narsarsuaq aamma Kangerlussuarmut Reykjavikimit aqqutissat akilersinnaasut atorlugit ingerlasoqarsinnaavoq, pissutsit ilaanni ulloq taanna allanut ingerlaqqittoqartarpoq, pissutsilli ilaanni unnuinernik amerlangitsunik pissutsinilli akuttunerni arlaleriarluni unneqqaararluni ingerlaqqittoqartarluni. Billitsit akii – taakkununga ilanngullugit aqqutissanut akilersinnaasunut billitsit akii – Nerlerit Inaanit ornitanut assingusunut piffissami matumani akigitinneqartunut assingunerupput. Taamaattoq Ittoqqortoormiinit angallannerup ilarujussua nunatsinni ornitanut tunngassuteqanngillat, aamma Islandimit ulloq taanna assersuutigalugu Danmarkimut aqqutissaqartarpoq, unammillertoqarnera aamma ullumikkut Kangerlussuarmut aqqutinut billitsit malunnaatilimmik akikinnerit atorlugit.

Timmisartumik suluusalimmik timmisartuussinermik ingerlatsisoq nutaaq Norlandair ukiup ilarujussua Nerlerit Inaanut timmisartuussinernik ingerlatsisareerpoq aamma naatsorsuutigineqassaaq ingerlatsineq annertuumik isumannaatsuunissaa naatsorsuutigineqartariaqartoq.

Boks 6 – Tunniussinissap isumannaatsuunera aamma Pitsaassuseq pillugit immikkoortiterinerit tunuliaqutaralugit Norlandairip neqeroorutaanik naliliineq

Ulloq 18. maj 2016, Norlandair neqeroorummik nutartikkamik sapaatip akunneranumut ataasiarluni aallartarnissamik imalimmik nassiussivoq. Tapiissutitut pisariaqartitaq ukiut tamaasa 1,21 mio. kr.-inngorluni apparsimavoq.

Ulloq 8. december 2016, angallanermik suliassaq 11 pillugu Norlandair kiffartuussinermik isumaqatigiissummik atsioqatigineqarpoq. Isumaqatigiissutip imaraa ukiumut aallarnerit 104 minnerpaamik sapaatip-akunneranumut aallarnek ataaseq. Aallaaviatigut sapaatip-akunneranumut marloriarluni timmisartortoqartassaaq. Isumaqatigiissut 1. januar 2017-imiit 30. juni 2021 tikillugu atuuppoq. Isumaqatigiissut katilluni ukiut marlukkaarlugit, ukiunik sisamanik sivitsorneqarsinnaavoq. Isumaqatigiissumik sivitsuineq illuatungeriinnit isumaqatigiissutip naanissaanut kingusinnerpaamik qaammatit arfinillit sioqqulugit suliarineqassaaq. Kiffartuussinernut ukiut tamaasa tapiissutit 1.860.574 kr.-iupput.

4.3.2. Inerniliussap ilaa

Naleqqussimassagaluarpoq, Ineqarnermut, Sanaartornermut Attaveqatigiinnermullu Naalakkersuisoqarfiup isumaqatigiinniarsinnaatitsissutip politikikkut aallartinneqarnera akuersissutigineqarneralu utaqqimaarsimagaluarpagu, neqeroortitsinerup isumaqatigiinniarnerrillu aallartinneqarnerat sioqqullugu.

Neqerooruteqartunik neqeroortitsineq aamma isumaqatigiinniarnerrit aallartinneqarput, Naalakkersuisut Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliamit akuerineqarluni, naalakkersuisoqarfimmu isumaqatigiinniarsinnaatitsissumik tunniussinissamut akuersissuteqarnera sioqqullugu. Taamaaliornikkut neqerooruteqarnermut isumaqatigiinniarnernullu politikikkut sunniuteqarsinnaaneq killilerneqarput.

Neqeroortitsinermut aamma isumaqatigiinniarnernut atatillugu, naapertuussimassagaluarpoq Ineqarnermut, Sanaartornermut Attaveqatigiinnermullu Naalakkersuisoqarfik ingerlaavartumik isu-

maqatigiinniarsinnaatitsissut uterfigisarsimasuuppagu, taamatullu Naalackersuisut aamma Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliap akuersissuteqarneratigut aqqiissutinik allannguutinillu suliaqarlutik.

Isumaqatigiinniarsinnaatitsissummik naleqqussaaneq, taakkununga ilanngullugit Aningaasanut Inatsimmi sinaakkutissatut aalajangersakkat aqputigalugit isumaqatigiinniarnermi angusat, politik-kikkut annermik aalajangiusimaneqarsimassagaluarput aamma unammilleqatigiinnermut tapertaalutik, kiffartuussinermik isumaqatigiissutit taakkualu kingorna ilassutit isumaqatigiissutit eqqarsaatigalugit.

Isumaqatigiinniarnernit naammassineqarnerannut atatillugu kiffartuussinermik isumaqatigiissutinik allaqqaakkat pillugit Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliamik tusarniaanermi erseqqissovoq, isumaqatigiinniarnernit angusat politikikkut akuerineqarnerat naammattoq pigineqanngitsoq. Taamaakkaluartoq isumaqatigiinniarnernit naammassineqarnissaat toqqarneqarpoq angalatitsisunillu isumaqatigiissutit atulersinneqarlutik.

Neqeroortitsinermi atortuni nangaanartoqartinneqarpoq, naalackersuisoqarfik neqeroortitsinermi atortussanik naleqqussaasinnaanera, akerliliutsillugu neqerooruteqarnermi atortussat allanngortitat neqerooruteqartunut tamaginnut nassiunneqarlutik. Allaatut oqaatigalugu naalackersuisoqarfik neqeroortitsinermi atortunik allanngortitsisinnaavoq, taakkununga ilanngullugit ilaasunik angallasinermi tapiissutit ukiumoortumik missingersuutaannik, isumaqatigiissutit sivissusiannik, billitsit akiinik, nassatanik passussinermik il.il., kingorna neqeroortitsinermi atortut neqerooruteqartunut tamaginnut nassiunneqartartillugit.

Naalackersuisoqarfiup periarfissaq taanna angalatitsisunik isumaqatigiinniarnerni atorluarsinnaagaluarpa, erseqqimmat isumaqatigiinniarnernit inernerat politikikkut tapersorneqanngitsoq, aamma isumaqatigiinniarsinnaatitsissummik naleqqussarsimasumik immaqa ilassutit aningaasaliissutissamik qinnuteqaammik ilalimmik Naalackersuisut aamma Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliamut saqqummiussimasinnaagaluarput. Tamatuma kingorna neqeroortitsinermi atortussat naleqqussarsimasut neqerooruteqartunut tamaginnut nassiussuunneqarlutik isumaqatigiinniarnernit ingerlaqqinnissaat siunertarlugu.

Paarlattuanik toqqarneqarpoq, piviusunngorsinnaasutut ajugaasut akornanni angalatitsisunik isumaqatigiissuteqarnissaq, tamatumalu kingorna ilassutit isumaqatigiissutit atorlugit kiffartuussinerup qaffasissusianik pitsanngorsaalluni. Taamaaliornikkut Naalackersuisoqarfiup Namminersorlutik Oqartussat angalatitsisunik kiffartuussinermik isumaqatigiissuteqarfigeriikkanik isumaqatigiinniasinnaanermut pitsaanngitsumut inissinneqarpoq, tamanna naapertuutinnigilaq.

Taassuma saniatigut angalatitsisut taakku, piviusunngorsinnaasutut ajugaasut akornannut pinnigitsut, apeqqusersinnaavaat, neqeroortitsinermi piumasaqaatit ima allanngortigisimanersut, namminneq neqeroorutigisaralutik isiginiarneqarsinnaasimagaluarnersut. Neqeroortitsinermi atortunik naleqqussaansamik periarfissamik atuineq aqputigalugu angalatitsisunit allanit isornartoriorneqarnissaq pinngitsoortinneqarsimasinnaagaluarpoq.

Ineqarnermut, Sanaartornermut Attaveqatigiinnermullu Naalackersuisoqarfik angalatitsisumik ataatsimik ukiunik sisamanik sivissusilimmik isumaqatigiissusiorpoq, naalackersuisup kisimiilluni isumaqatigiissut ukiup affaanik imaluunniit ukiumik ataatsimik sivitsorneqarsinnaanera aalajangiiffigisinnaavaa, aamma isumaqatigiissuteqarnerup kingorna isumaqatigiissummik sivitsuinissamut periarfissaqarluni, katillugit ukiunik 8½ siviussuseqartumik. Taassuma saniatigut angalatitsisunik mar-

lunnik isumaqatigiissutit ukiunik 4½ sivilissuseqartut isumaqatigiissutigineqarput. Isumaqatigiissutit taakkua isumaqatigiinnerup kingorna ukiut marlukkaarlugit katilugit ukiunik sisamanik sivit-sorneqarsinnaapput.

2016-imut Aningaasanut Inatsit aqutugalugu, Naalakkersuisut isumaqatigiissutit ukiumik ataatsimik sivitsuinissaannut periarfissinneqarput. Isumaqatigiissutinik sivitsueqqissinnaanermi Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliamit imaluunniit Inatsisartunit akuersissutigineqarnissanik pisariaqarpoq, oqaasertaliussat allanngortinnerisigut.

Ineqarnermut, Sanaartornermut Attaveqatigiinnermullu Naalakkersuisoqarfik isumaqatigiissutit aqutugalugit ukiunik 4½ sivitsuinissamut imminut periarfississimavoq. Tamannali ima isumaqartari-aqanngilaq, isumaqatigiissutini ukioq ataaseq qaangerlugu periarfissamik tassannga Naalakkersuisut imaluunniit naalakkersuisoqarfik atorluanaanissamut akuerisaasut, taanna Aningaasanut Inatsimmit akuersissutigineqareemat.

Naalakkersuisunit isumaqatigiissutit sivit-sorneqarnissaat kissaatigineqaralarpat, ukiup ataatsip ta-assuma avataatigut – taanna Aningaasanut Inatsit aqutugalugu akuersissutigineqareersumit, tamanna Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliamit imaluunniit Inatsisartunit akuerineqaqqaassaaq.

Isumaqatigiissutit sivit-sorneqarnissaannut kiffartuussinermik isumaqatigiissutit periarfissaat, Naalakkersuisut Aningaasanut Inatsit naapertorlugu isumaqatigiissutinik sivitsuinissaminnut pisin-naatitsissutaasa saniatigut, ima isumaqanngilaq, naalakkersuisoqarfik isumaqatigiinniarsinnaatitsissummik qaangiisimasoq.

4.4. Ilaasunik angallaassineq pillugu kiffartuussinermik isumaqatigiissutit pillugit ilassutitut isumaqatigiissutit

Ilaasunik angallassinermi kiffartuussinerup qaffasissusianik pitsanngorsaanissamut politikikkut kissaatigineqartoq tunuliaqutaralugu Kommunimut, Nunaqarfinnut, Isorliunerusunut, Attaveqatigiinnermut Ineqarnermullu Naalakkersuisoqarfik isumaqatigiinniarnernik ingerlatsivoq aamma kiffartuussinermik isumaqatigiissutaasut pillugit ilassutitut isumaqatigiissuteqarluni. Ilassutitut isumaqatigiissutit imaraat kiffartuussinerup pitsanngoriaataat kinguaattoortoqartillugu ilaasut pisin-naatitaaffiinik qulakkeerinnineq aamma nassatanik passussinermut tunngasut taamatullu Qeqertarsuup Tunuani qulimiguulimmik angallassinermi akit appariaataat nalinginnaasut taamatullu Qaqortup aamma Narsarsuup akornanni qulimiguulimmik angallassinermi.

Ilassutitut isumaqatigiissutit isumaqatigiinniassutigineqarput aamma atulersinneqarput aallartissutitut neqeroortitsinerup naammassineqarnerata kingorna. Naalakkersuisoqarfik taamaattumik nali-liivoq, ilassutitut isumaqatigiissutit imminni isumaqatigiissutitut atuuttut, taakkualu neqeroortitsinermik pisussaaffiup ataanniingitsut. Taamaattoq Naalakkersuisoqarfiup – ilassutitut isumaqatigiissutit isumaqatigiinniassutigineqarnerat aamma atulersinneqarnerat neqeroortitsinermik ingerlatsinerup kingunitsianngua pimmat aamma ilassutitut aningaasaliissutinik imaqarmat – taakkua neqeroortitsinermi atortuni aamma isumaqatigiinniarnerni attuallanneqarsimmata, neqeroortinik nali-liinermik ataatsimoortumik nutarteriffigisimavai qulakkeerumallugu, kiffartuussinermik isumaqatigiissutit tunniussat taakkununga ilanngullugit tapiissutitut, isumaqatigiissutit neqeroortitsinermi pimasaaqatit tunngavigalugit aningaasatigut iluanaarutaanerpaasussatut.

Ilassutitut isumaqatigiissutit aamma kiffartuussinermik isumaqatigiissutit ataatsimoortilugit nalilerneqarneranni naalackersuisoqarfimmit isumaqartoqarpoq, ilassutitut isumaqatigiissutinik atulersitsineq aamma taassuma kinguneranik aningaasatigut sinaakktissamik alliliineq naliliinerup allanngorneranut sunniuteqartoq, kiffartuussinermik isumaqatigiissutinik tunniussinermi tunngaviusumik, ilassutitut pisiat tamarmik aamma taakkua kingorna aningaasat amerlanerulernerat, nalinginnaasumik pitsaassutsip qaffariarneranut aamma tunniussinissap isumannaatsuuneranut pitsanngoriaataalerneranut naligiissinneqarsinnaanerat. Taamatuttaaq Naalackersuisoqarfimmit inalilerneqarpoq, ajugaasut akigititaasa aamma piviusunngortinneqarsinnaasup akikinnerpaaq piviusunngortinneqarsinnaasumut akikinnerpaap tullianut angalatitsisumik allamik ilallugu akigititaat malunnaatilimmik assigiinngissuteqartut. Tassunga ilanngunneqassaaq, piviusunngortinneqarsinnaasup akikinnerpaap tullianut pissutsinut tunngatillugu politikkikkut kissaatigisat naapinniarlugit ilassutitut pisiassat allat pisariaqarsimanissaraluaat.

Ilassutitut isumaqatigiissutit katillutik ilassutitut aningaasaliissutinik 21,6 mio. kr.-inik naleqarput.

4.4.1.1. Kujataani aamma Qeqertarsuup Tunuani qulimiguulimmik piginnaasat ilaneqarnerat pillugu isumaqatigiissut, kiisalu Qaqortup Narsarsuullu akornanni aamma Qeqertarsuup Tunuani qulimiguulimmik angallassinermi billitsit akikillineqarnerat

Kommunimut, Nunaqarfinnut, Isorliunerusunut, Attaveqatigiinnermut Ineqarnermullu Naalackersuisoqarfik Disko Linemik ilassutitut isumaqatigiissummik ulloq 19. September 2016, atulersitsivoq Narsarsuup Qaqortullu akornanni qulimiguulimmik angallassinermi billitsit akiata 1.400 kr.-init 1.061 kr.-inut appariaatissaanut, tamatuma nassataanik tapiissutitut pisariaqartitat ukiut tamaasa 1,2 mio. kr.-inik amerleriarput. Saniatigut isumaqatigiissutigineqarpoq Qeqertarsuup Tunuani qulimiguulimmik angallassinermi billitsit akiat nalinginnaasumik 30 %-imik akikillineqassasut. Tamanna ukiut tamaasa tapiissutitut pisariaqartitat 2,4 mio. kr.-inik amerleriarnerannik kinguneqarpoq.

Ilanngullugu isumaqatigiissutigineqarpoq qulimiguulimmik ataatsimik allamik, tassa Bell 212-mik Qeqertarsuup Tunuani qaammammi ataatsimi ulluni 15. oktober-imit 14. november tikillugu ingerlaartitsisoqassasoq, tassunga ilassutitut pisariaqartitsineq 1,6 mio. kr.-iuvoq, aamma Kujataani qulimiguulimmik ataatsimik allamik qaammata sisamani decemberimit marsimut angalatitsineq, tapiissutitut pisariaqartitanik ukiut tamaasa 7,5 mio. kr.-inik naleqartumik.

Ilassutitut isumaqatigiissut tapiissutinik 12.645.944 kr.-inik pisariaqartitsivoq.

4.4.1.2. Umiarsualiviit aamma timmisartoqarfiit imaluunniit heliportit akornanni angallassinermi kinguaattoortoqartillugu ilaasut unnuinissaannut nerisaqarnerannullu matussutissat pillugit isumaqatigiissut

Kommunimut, Nunaqarfinnut, Isorliunerusunut, Attaveqatigiinnermut Ineqarnermullu Naalackersuisoqarfik 28. decemberip 2016 Disko Linemik isumaqatigiissummik allamik atulserseqqippoq, kiffartuussinermik isumaqatigiissutit iluanni kinguaattoortoqarnera pissutigalugu ilaasut unnuinissaannut nerisaqarnerannullu matussutissamik.

Immikkut tunniussamut tassunga tapiissutinik pisariaqartitsineq 4,5 mio. kr.-inik qaffariaammik nasataqarpoq.

4.4.1.3. Billitsinik allangortitsineq aamma pisineq pillugu isumaqatigiissut

Kommunimut, Nunaqarfinnut, Isorliunerusunut, Attaveqatigiinnermut Ineqarnermullu Naalakkersuisoqarfik, Air Greenland A/S, Vejle Rejser, Tupilak Travel aamma Grønlands Rejsebu-reaumik isumaqatigiissummik atulersitsivoq billitsinik allangortitsineq aamma nutaanik pisineq pillugit. Isumaqatigiissutit illuatungeriinnit suliarineqarput piffissami 2. januarimit 23. februar 2017.

Isumaqatigiissummi pineqarput Disko Linep kiffartuussinermik isumaqatigiissuteqarfigisaanni ilaasut, kiffartuussinermik isumaqatigiissuteqarfigisat angalaarfiini kinguaattoortoqartillugu ilaasut akilersinnaasumik angallavinnik ingerlaqqittussat angumersinngitsoorneranni atuuttumik.

Isumaqatigiissutit kinguneraat, ilaasut billitsiisa ilaaffissatut inissalimmut tullermut allangortinneqarsinnaanerit, ilaasup Kalaallit Nunaanni ornitassaanut imaluunniit Islandimi Danmarkimiluunniit ornitassaanut siullermut. Ilaasup billitsia allangortinneqarsinnaatinnagu, billitsit aqqutissamut inissalimmut siullermut allangortinneqassapput. Akitsuutit aamma billitsit akiinik allangortitsinermik suliaqarnermi aningaasartuut Kommunimut, Nunaqarfinnut, Isorliunerusunut, Attaveqatigiinnermut Ineqarnermullu Naalakkersuisoqarfimmut akiligassiissutigineqassaaq.

Billitsinik allangortitsinermut nutaanillu pisinermut tapiissutit pisariaqartitaq ukiut tamaasa 4,5 mio. kr.-iuvoq.

4.4.2. Inerniliussap ilaa

Kommunimut, Nunaqarfinnut, Isorliunerusunut, Attaveqatigiinnermut Ineqarnermullu Naalakkersuisoqarfik isumaqarsimavoq, ilassutit isumaqatigiissutit neqerooruteqarnermik pisaasaffiup iluaniingitsut, tamanna Deloittemit eqqortutut isigineqarpoq. Ilassutit isumaqatigiissutit kiffartuussinermik isumaqatigiissutit assigalugit pisinniartarnermi kaajallaasitami malittarisassat iluaniingillat.

Aamma malugineqarpoq, sullinneqarnissamik qinnuteqartoq isumaqatigiinniarnermi pitsaasumik inissisimatinneqanngitsaq, ilassutit kiffartuussineq ataaseq tunngaviatigut angalatitsisumit ataasiinnarmut neqeroorfigineqarsinnaasooq neqerooruteqartitsinermik ingerlatsiffigineqassappat. Pisumi taamaattumi amerlanertigut akilersinnaanerusarpoq angalatitsisumik suliamik naamassinninnissamut periarfissaqartumik isumaqatigiinniarnermik ingerlatsinissaq.

Ilaasunik angallassinermut aningaasatigut sinaakktissatut tapiissut ilassutit isumaqatigiissutinik pisinissamik isumaqatigiinniarnernut atatillugu ukiut tamaasa aningaasaliissutit 122,9 mio. kr.-init ukiut tamaasa aningaasaliissutinut 142,7 mio. kr.-inut qaffapput, taassuma assigaa aningaasanut sinaakktissap 16 %-imik qaffariaateqarnera. Ilassutit isumaqatigiissutinik pisinissamik isumaqatigiinniarnernit tapiissutinik pisariaqartitsinerup 21,6 mio. kr.-inik qaffariarnermik kinguneqarpoq, kiffartuussinermik isumaqatigiissut atulersinneqartut eqqarsaatigalugit qaffariaat 18 %-iulluni.

Taamaalillutik angallassinermik suliassat neqeroortitsinermik ingerlatsiffigineqarsimasut, anner-tuumik allanguuteqarsimapput. Aningaasatigut sinaakktissaq allangorsimavoq aamma kiffartuussinerup qaffasissusianut piumasaqaatit neqeroorutaasussat nutaanngorput.

Ilassutit isumaqatigiissutit pillugit ingerlatsineq neqeroortitsinerup nalaani neqerooruteqartunut erseqqissuusimangilaq, tamannalu tunngavigalugu neqeroortitsinermi atortuni eqqarsaatigineqarsimassagaluarpoq, suliassamik neqerooruteqartuusoq piumasaqaatinik allangortitsisinnaasooq, piumasaqaatit nutaat pillugit neqerooruteqartut tamarmik nassinneqarnerisigut, tamanna

tunngavissiivoq neqeroortitsinermik ingerlatsinermi neqerooruteqarsimasut sinneri neqeroortitsinermik periuseq aamma naalackersuisoqarfik pillugu pissutissaqarluni isornartorsiummik saqqummi-ussisinnaanerannut.

Periuseq atorneqartussatut toqqagaq isumaqarpoq, Kommunimut, Nunaqarfinnut, Isorliunerusunut, Attaveqatigiinnermut Ineqarnermullu Naalackersuisoqarfik siunissami suliassanik neqerooruteqartussatut uppernassutsimik annaasaqarsinnaagaluartoq. Uppernassuseq, suliassanut neqeroorutigineqartussanut unammilleqatigiinnermik pilersitsinissami pingaaruteqartoq.

Kiffartuussinermik isumaqatigiissutinik isumaqatigiinniarnert naammassineqarsimapput, tamatuma nassataanik ilaasunik kiffartuussinerup qaffasissusianik pitsanngorsaanissamut naalackersuisut iliuserisinnaasaat annertuumik killilerneqarsimasut.

Pisumi aalajangersimasumi isumaqatigiissutit atulersinneqareersut atorunnaarsinneqarnissaat piviusunngorsimasinnaanngilaq aamma isumaqatigiissutinik nutaanik neqerooruteqartitseqqinnissaq. Tamanna aningaasatigut annertuumik kingunipiloqassagaluarpoq, angalatitsisut isumaqatigiissusi-orfigeriikkat taarsiiffigineqarnissamik piumasaqaataasigut, taamatullu ilaasunik angallassinermi kiffartuussinermik isumaqatigiissutinut nutaanut tapiissutinut aningaasartuutinik nutaanik.

Tassunga ilanngullugu isumaqatigiissutinik atorunnaarsitsinissamik eqqarsaatersornermi piffissaq eqqarsaatigalugu, angalatitsisunik nutaanik isumaqatigiissusiornissaq piviusorsiornerusimannngilaq, taakkua ingerlatsinermik ulloq 1. januar 2017 aallartitsinissamut piareersimasussaammata.

Taamaakkaluartoq naalackersuisoqarfiup kiffartuussinermik isumaqatigiissutit allaqqaakkat tusarniaassutigineqarnerisa nalaannili, politikikkut pisunik malussarniarsimannginnera aamma tassunga ilanngullugu aningaasatigut sinaakuttissaq allannngortoq pillugu ilassutitut aningaallissutissanik qinnuteqaatissamik nassiussisimannginnera, Naalackersuisunit aalajangerneqarluni Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliamit akuersissutigineqartussamik, naleqqutinngilaq.

Illassutitut isumaqatigiissutit atulersinneqartut ilaasunik angallassinermut tapiissutit katinnerisa ilarujussuinut tunngassuteqarput. Tapiissutini immikkoortoq taanna unammilleqatigiinnermik ingerlatsiffiunngilaq. Taamatuttaaq angalatitsisut allat isumaqatigiinniarnerni peqataatinneqanngillat, taassuma kinguneranik piviusunngorsinnaasutut ajugaasoqarpoq taamaattumillu kiffartuussinermik isumaqatigiissutini atulersinneqartuni isumaqatigiinniarnermi tunngavissami. Taamaattumik erseqqivissumik aalajangiisoqarsinnaanngilaq, kiffartuussinermik isumaqatigiissutini piumasaqaatit nutaat iluanni aamma aningaasatigut sinaakuttissap nutaap iluani, neqerooruteqartunik allanik isumaqatigiinniarnert aningaasatigut iluanaarutaasinnaasumik kinguneqartitsisimasinnaannginnerat.

Naalackersuisoqarfik, isumaqatigiinniarsinnaatitsissumik suliaqarnermut atatillugu periarfissaqarsimavoq, isumaqatigiinniarsinnaatitsissumik erseqqinnerusumik piumasaqarsimasinnaagaluarpoq. Taassuma saniatigut naalackersuisoqarfiup ingerlaavartumik isumaqatigiinniarsinnaatitsissutit allannngortinneqarnera akuersissutigisimasinnaagaluarpaq, tassunga ilanngullugit aningaasatigut sinaakuttissaq, meeqqat soraarnerussutisiallillu akikillisaaffigineqarnerannut matussutissatut ilassutitut aningaasaliissutinik qinnuteqarluni. Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliaq isumaqatigiinniarsinnaatitsissumik akuersinermut aamma tusarniaanermut atasumik allappoq, tapiisutit pillugit Aningaasanut Inatsimmi sinaakuttissanik allannguineq qinnuteqaammik nutaamik pisariaqartitsisoq.

Periarfissaq taanna atorneqarsimasinnaagaluarpoq ilaasunik angallassinermut tapiissutit pillugit isumaqatigiinniarnermi angusat aamma politikikkut pingaarnersiukkat imminnut ataqatigiinerunerat qulakkerniarlugu.

Om Deloitte

Deloitte leverer ydelser inden for Revision, Skat, Consulting og Financial Advisory til både offentlige og private virksomheder i en lang række brancher. Vores globale netværk med medlemsfirmaer i mere end 150 lande sikrer, at vi kan stille stærke kompetencer til rådighed og yde service af højeste kvalitet, når vi skal hjælpe vores kunder med at løse deres mest komplekse forretningsmæssige udfordringer. Deloitte's ca. 200.000 medarbejdere arbejder målrettet efter at sætte den højeste standard.

Deloitte Touche Tohmatsu Limited

Deloitte er en betegnelse for Deloitte Touche Tohmatsu Limited, der er et britisk selskab med begrænset ansvar, og dets netværk af medlemsfirmaer. Hvert medlemsfirma udgør en separat og uafhængig juridisk enhed. Vi henviser til www.deloitte.com/about for en udførlig beskrivelse af den juridiske struktur i Deloitte Touche Tohmatsu Limited og dets medlemsfirmaer.

Inatsisartut Kukkunersiuinermut Ataatsimiititaliaat

**Itisiliilluni ingerlatsinermik kukkunersiuineq - Ilaasunik angallassinermi
kiffartuussinermik isumaqatigiissusianik ingerlatsineq**

12-02-2018

Sags nr.: 2017 - 23241

Dok. nr. 27570638

Kukkunersiuinermut Ataatsimiititaliaq ilaasunik angallassinermi kiffartuussinermik isumaqatigiissusiat suliarineqarnerini ingerlatsinermik annertusisamik kukkunersiuisoqarnissaanik inniminniivoq. Naalakkersuisut nalunaarusiaq tiguaat, aammalu Deloitte-p tamatumunnga atatillugu Naalakkersuisut oqaaseqaateqaqqullugit qinnuigai.

Postboks 909

3900 Nuuk

Tlf.: (+299) 34 50 00

E-mail: box909@nanoq.gl

www.naalakkersuisut.gl

Suliap ingerlanerani tamarmiusumik misissueqqissaartoqarnera Naalakkersuisut qujassutigaat, tamatumunngalu atatillugu naammagisimaarlugu maluginiarpaat, pissutsinik, Naalakkersuisut suliamik isumaginninnerminni unioqqutissimasaannik imaluunniit maleruagassanik malittarisassanillu atuuttunik saneqqussimasaannik Deloitte naammattoorsisimanngitsaq.

Aamma Naalakkersuisut maluginiarpaat, suliap ingerlanerani suliap ilaat allatut iliuuseqarfigineqarsinnaasimagaluartut Deloitte inerniliisimasoq. Oqaaseqaatit naliliinerillu Naalakkersuisunit paasineqarput, kiffartuussinermullu isumaqatigiissusiornissanik sulianilluunniit assingusunik piareersaasarnerninnut atatillugu taakku eqqaamassallugit.

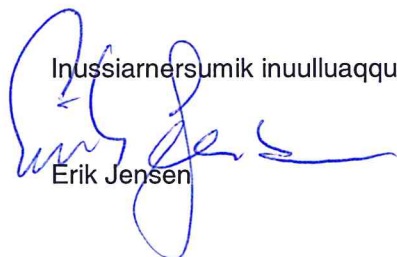
Kiffartuussinermut isumaqatigiissutinut neqeroorteqartitsisarneq qitiusumik allaffeqarfimmi nioqqutissanik sullissinernillu pisiniartarnermut kaajallaasitap avataaniittoq nalunaarusiami inerniliisutigineqarpoq. Taamaakkaluartoq qupp. 16-imi allassimavoq, *"Kaajallaasitaq pisiassat erseqqissumik suussusersisat saniatigut nalinginnaasumik pisortat neqeroortitsineranni, killilimmik neqeroortitsinerne aamma isumaqatigiinniareerluni isumaqatigiissutini atuuppoq, pisiniartoq qitiusumik allaffeqarfimmut ilaasimappat, pisiniartarneq pillugu kaajallaasitami § 2 takuuk."*

Kaajallaasitami § 1-3-mi aalajangersakkani aamma kaajallaasitamut ilanngussami allassimavoq, kaajallaasitaq aningaasaqarnermut inatsimmi tapiissutinut kontot allat aqqutigalugit kiffartuussinernik pisiniartarnermut, soorlu aningaaserivinnut pilersuineranut, atuartunut nerisaqartitsineranut, nioqqutissanik pilersuineranut nassiussanillu assartuineranut atuutinngitsaq. Suliassaqarfinnut taakkununga pisortat isumaqatigiissusiortarnerannut maleruagassat nalinginnaasut inatsisillu atuupput, taamaattumillu allaffeqarfiup iluani maleruagassanut, ingerlatsinermut aningaasaliissutinik aqutsinermut tunngasunut ilaatinneqaratik.

Naggasiutigalugu suliap ingerlanerata peqqissaartumik misissorneqarneranut qujaqqippunga, aammalu nalunaarut apeqqutissaqarfigineqarpat Naalakkersuisut

soorunami Inatsisartut Kukkuersiuiinermut Ataatsimiititaliaannut ikiunnissaminut
piareersimapput.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Erik Jensen

INATSISARTUT

**Ineqarnermut Attaveqatigiinnermullu
Naalackersuisoq / Maani**

Ulloq: 30. oktober 2018
J.nr.: 01.32.03

**Ilaasunik angallassinermi kiffartuussinermik isumaqatigiissusiat suliarineqarnerini
ingerlatsineq pillugu kukkundersiuneq tunngavigalugu Kukkundersiunermit
Ataatsimiititaliamit apeqqutit**

Ilaasunik angallassinermi kiffartuussinermik isumaqatigiissusiat suliarinerini ingerlatsineq pillugu kukkundersiunermit inernerit tunngavigalugit Kukkundersiunermit Ataatsimiititaliap Nunatta Karsiata kukkundersiuisua Deloitte Kukkundersiunermit Ataatsimiititaliamit qinnuigineqarpoq nalunaarusiami kaammattuutaasut tunngavigalugit – ataatsimiititaliaq sinnerlugu - tapertatut nassuiaatinik Ineqarnermut Attaveqatigiinnermullu Naalackersuisoqarfimmit pissarsiniaqullugu. Ataatsimiititaliap kingullermik ulloq 19. oktober 2018-imi ataatsimiinnerani Nunatta Karsiata kukkundersiuisuata paasissutissiissutigaa akissutinik pissarsiniarneq iluatsissimangitsoq. Ataatsimiititaliap tamanna ajuusaarnartippaa, tassami Nunatta Karsiata kukkundersiuisua Kukkundersiunermit Ataatsimiititaliamit toqqaannarlugu piginnaatinneqarluni sulimmat.

Kiffartuussinissamut isumaqatigiissutit isumaqatigiinniutigineqarneri aallartissimasut Kukkundersiunermit Ataatsimiititaliamit paasineqarpoq. Misissuinerup inernerini siullertut misilittakkanik katersuiffittut atuuffeqarmata ataatsimiititaliap apeqqutaanut nassuiaammik/pilersaarummik nassiussinikkut akissuteqartoqarsinnaavoq, tassunga ilanngullugu kaammattuutit qulaani pineqartut qanoq naapertorniarneqarnersut nassuiaatigineqarluni.

Nalunaarusiami tikkuarneqarpoq siunissami neqerooruteqartitsinernik ingerlatsinerit ima piffissaalluartigitillugu aallartinneqartariaqartut naalackersuinikkut ingerlatsinernut isumaqatigiinniarnerrillu ingerlanneqarnerannut naammattumik piffissaqartitsisoqarluni. Aammattaaq neqerooruteqartitsinermik ingerlatsineq ima siusitsigisukkut naammassineqartariaqartoq isumaqatigiissuteqarfigineqartut pilersaarusiornissaminnut naammalluartumik piffissalernerqarlutik – angallavissanullu pilersaarutit piffissaalluartillugu saqqummiunneqarsinnaatillugit, taamaalillutik atuisut piffissaqarluarlutik angalanissaminnik pilersaarusiorsinnaangortillugit.

***Naalackersuisut Kukkundersiunermit Ataatsimiititaliamit qinnuigineqarput
neqerooruteqartitsinerni aggersuni naammattumik piffissaqartitsinissaq
qulakkeerniarlugu maannakkut allaffissornikkut iliutsit suut aallartinneqarniartut
nassuiaatigeqqullugu – tamanna soorunami Aningaasanut Inatsississap,***

kiffartuussinissamut isumaqatigiisummut tunngavissiisup suliarineqarnera ataqqillugu.

Isumaqatigiinniarsinnaatitsissutip imarisai, naalackersuinikkut pingaarnersiuiinernik susassaqtunillu oqaloqateqarnernit ingerlanneqarsimasunit paasissutissanik pissarsiarineqartunik siunertarineqartoq naapertorlugu ersersitsinngitsut nalunaarusiami inerniliunneqarpoq.

Negerooruteqartitsinerni aggersuni taamak pisoqaqqinnginnissaa qulakkeerniarlugu maannakkut allaffissornikkut iliuitsit suut aallartinneqarniartut nassuiaatigeqqullugu Naalackersuisut Kukkunersiuinermut Ataatsimiititaliamit qinnuigineqarput – tassunga ilanngullugit qulequttat attuumassuteqartut tamaasa ilanngunneqarnissaat siunertaralugu sinaakkutitut sakkussanik assingusunilluunniit atuisinnaanermik isumaliutit.

Naalackersuinikkut pingaarnersiuiinerup allanngoriartorneranut isumaqatigiinniarsinnaatitsissummik ingerlaavartumik naapertuussaasoqarsimasinnaanera siunertamut pitsaasuusimasinnaasoq nalunaarusiami inerniliunneqarpoq.

Negerooruteqartitsinerni aggersuni ingerlaavartumik naleqqussaasoqartarsinnaanera qulakkeerniarlugu allaffissornikkut iliuitsit suut aallartinniarneqarnersut nassuiaatigeqqullugu Naalackersuisoq Kukkunersiuinermut Ataatsimiititaliamit qinnuigineqarpoq, tassunga ilanngullugit ingerlatseriaaseq atorniarneqartoq pillugu isumaliutaasimasinnaasut, isumaqatigiinniarnermut tunngavissaq Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliamit akuersissutigineqaqqaassaaq ingerlatsinerullu naajartornerani attaveqatigiinnerup imarisaanik ilisimatinneqarluni.

Piffissap atsioqatigiissutigineqartup naanerata kingorna ingerlaannartitsinissamut isumaqatigiinniarsinnaatitaanermut piginnaatitsissut tunngavissinneqanngitsaq nalunaarusiami inerniliunneqarpoq. Sammisaaq taannarpiaq nalorninartorsiornermut tunngaviusimavoq.

Negerooruteqartitsinerni aggersuni nalorninartorsiornerit taamaattut iliuseqarfiginiarlugit allaffissornikkut iliuitsit suut aallartinniarneqarnersut nassuiaatigeqqullugu Naalackersuisoq Kukkunersiuinermut Ataatsimiititaliamit qinnuigineqarpoq.

Qulaani apeqqutinut akissutit ataatsimiititaliamit kingusinnerpaamik ulloq 8. november 2018-imi tiguneqassasut Kukkunersiuinermut Ataatsimiititaliap qinnutigissavaa.

-oOo-

Naalackersuisup allakkiamut matumunnga akissutai Kukkunersiuinermut Ataatsimiititaliap Nunatta Karsiata 2017-imut naatsorsuutai pillugit isumaliutissiisutaanut atorineqartussaammata erseqqissaatigineqassaaq.

Naalakkersuisut oqaaseqaataasa kalaallisuunngorlugit danskisuunngorlugillu nassiunneqarnissaat qinnutigineqarpoq. Qarasaasiakkut assilinerinik uunnga nassiussisoqarnissaa qinnutigineqarpoq: inatsisartut@inatsisartut.gl kiisalu uunga frsc@ina.gl

Ikinngutinnersumik inuulluaqqusillunga

Karl-Kristian Kruse

Ataatsimiititaliap Siulittaasua

Inatsisartut Kukkunersuinermut Ataatsimiititaliaat
cc Deloitte v. Bo Colbe

**Angallanermut kiffartuussinissamut isumaqatigiissutit pillugit apeqqutinut
itisiliisussanut akissuteqaat**

05-11-2018
Suliaq nr.: 2018 - 19317
Id nr. 34467085

Ataatsimiititaliap apeqqutaannut qujallunga Naalakkersuisut sioqqustisumik
akuersissuteqareerneranni, matumuuna akissutikka nassiunneqarput.

Postboks 909
3900 Nuuk

Saaffiginnissutip akissuteqarfigineqarneranut atatillugu apeqqutit kalaallisuunngortillugit
nutsertippakka. Apeqqutit taamatullu akissutit oqaatsini marlunni Ataatsimiititaliamut
ilisimatitsissutitut ilanngullugit nassiuppakka.

Tlf.: (+299) 34 50 00
E-mail: box909@nanoq.gl
Fax: (+299) 34 63 56
www.naalakkersuisut.gl

**Apeqqut 1: Neqeroortitsinermi pisussami naammattumik piffissaliinissaq
qulakkeerniarlugu, allaffissornikkut suliniutit aalajangersimasut suut
aallartinneqarniarnersut nassuiaqqullugu Naalakkersuisoq qinnuigissavarput –
soorunami Aningaasanut inatsisip suliarineqarnerata ingerlanera,
isumaqatigiissuteqarnissamut inatsimmi tunngaviliisartoq, ataqqillugu.**

Akissut: Naalakkersuisut Deloitte inassuteqaataannut naapertuuttumik siunissami
neqeroortitsinissap kiffartuunneqarnissamut isumaqatigiissutit atuutlerfissaat ukiunik
1½-2-nik sioqqullugu aallartinnessaa anguniarniarpaat.

Tassunga atatillugu oqaatigisinnaavara, siunissami sumiiffinni angallanermut
kiffartuussinissamut isumaqatigiissuteqarfiusuni angallannikkut sullissinermut
killissaliussat aalajangersarneqarnissaannut suliap ingerlanerata aallarnisarneqarnera
aallartereermat. Inatsisartunut aamma Naalakkersuisunut ilaasortat tamaasa ulluni 6.-7.
oktober 2018 angallanermut kiffartuussinissamut isumaqatigiissutit pillugit
isumasioqatigiinnissamut Naalakkersuisut qaaqqusimagaluarpaat, kisianni 2018-imi
Ukiaanerani ataatsimiinnerup ammarneqarnissaata kinguartinneqarnera pissutigalugu
tamanna kinguartinneqarluni.

Isumasioqatigiinnermut siunertaassaaq neqeroortitsinermut suliap ingerlanera pisussat,
kisiannili aamma pingaartumik angallanermut kiffartuussinissamut isumaqatigiissutinut
pisussanut killissaliussat pillugit politikikkut oqallinnissamut periarfissaqartitsinissaq.

*Apeqqut 2: Nalunaarusiami inerniliisoqarpoq, politikikkut pingaarnersiuneq aammalu
niuerfimmi oqaloqatigiinnermit ingerlanneqartumit paasissutissat takuneqarsinnaalerlugit
isumaqatigiinninnissamut piginnaatitsissutip naammattunik imaqarnissaa
Ineqarnermut, Sanaartornermut Attaveqatigiinnermullu Naalakkersuisup
naleqquttumik qulakkeersimangikkaa.*

**Neqeroortitsinermi pisussami taamaaqataanik pisoqarnissaa
pinngitsoortinniarlugu allaffissornikkut suliniutit aalajangersimasut suut
aallartinneqarniarnersut nassuiaqqullugu Naalakkersuisoq qinnuigissavarput –**

ilanngullugu qulequttat attuumassuteqartut tamaasa ilaatinnissai qiunertaralugu, killissaliussatut sakkussanik assigisaannilluunniit atuinissamut tunngatillugu isumaliutersuutaasimasinnaasut.

Akissut: Neqeroortitsinerup isumaqatiginninniarnerule ingerlanerini pisariusuni annertuunilu taamaattuni, suliap ingerlanerani aqutsinissamut annertuumik pisinnaasaqarnissaq pisariaqartoq, Naalackersuisut isumaqatigivaat. Tamannarpiaq pissutigalugu Advokathuset Lundgren aamma Rambøll Aviation 2016-imi neqeroortitsinerup ingerlanerata nalaani inatsisilerinikkut, suliaqarnikkut minnerunngitsumillu suliap ingerlaneranut siunnersuisutut suliaqartinneqarput.

Neqeroortitsinerup ingerlanissaanut pisussamut Deloitte nammineq suliat ingerlanerinit aqutsinermut sakkussaannik imaluunniit taamaaqataannik siunissami atuisarnissaq pillugu Deloitte siunnersuutaanut, Naalackersuisut soqutiginnillutik isummorsorput. Kisianni suliat ingerlanerannut aqutsinermut imaluunniit killissaliussanut sakkussat suut, neqeroortitsinerit pisussat ingerlaneranni atorneqassanersut, Naalackersuisut maannakkorpiaq aalajangersaasinnaangillat.

Apeqquut 3: Nalunaarusiami inerniliisoqarpoq, Naalackersuisup politikikkut pingaarnersuinerni allangortoqarneranik malugisaqarnermini isumaqatiginninniarnissamut piginnaatitsissut ingerlaavartumik naleqqussarneqartarnissaa qulakkeertarsimappagu, tamanna naleqqussimassagaluartoq.

Neqeroortitsinerni pisussani ingerlaavartumik taamatut naleqqussaasarnissaq qulakkeerniarlugu allaffissornikkut suliniutit aalajangersimasut suut aallartinneqarniersut nassuiaqqullugu Naalackersuisoq qinnuigissavarput, ilanngullugu Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliap isumaqatiginninniarnissamut tunngavissat aallaqqaammut akuersissuteqarfignarsulugit aammalu suliap ingerlanerani naggataatigut isumaqatigiissutit imarisai pillugit ilisimatinneqartarluni, suliap ingerlaneraniq ilusiliinermut tunngatillugu isumaliutersuutaasimasinnaasut.

Akissut: Naalackersuisut naliliinerat malillugu, isumaqatiginninniarnissamut piginnaatitsissut ingerlaavartumik aningaasaliinernut tapiliussanut naleqqussarneqartarluni, siunissami sulianik ingerlatitsinerup aqqissuunneqarnissaa piviusorsuunngilaq.

Suliasat tamanut ammasumik neqeroortitsivigineqarnissaat toqqarneqassappat, neqerooruteqartut assigiinngitsut arallit aqqiissutissanik, tunngavigisanik sillimaffissanillu assigiinngitsorpasuarunik neqerooruteqarlutik, isumaqatiginninniarnerule ingerlanera pisariusuusussaavoq.

Isumaqatiginninniarnerule iluatsiviulluarnissaa qulakkeerniarlugu, isumaqatiginninniarnissamut piginnaatitsissutit ersarissuunissaa pisariaqartussaavoq.

Angallannermut kiffartuussinissamut isumaqatigiissutit nutaamik neqeroortitsivigineqassappata, tamanna qanoq iluseqartinneqassanersoq maannakkorpiaq aalajangiiffigineqanngimmat, suliap ingerlaneranut ilusiliussassamik aalajangersaasinnissaq maannakkorpiaq siunertaqanngilaq.

2019-imut Aningaasanut inatsisissatut siunnersuummi allassimasutut, Kontomut pingaarnermut 72.20.05 Ilaasunik angallassinermut tapiissutit, oqaasertaliussami akuersissuteqartarnermut suleriaaseq naleqqussarneqassasoq Naalakkersuisut siunnersuutigaat, taamaalilluni Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliaq isumaqatiginninniarnissamut piginnaatitsissummut akuersissuteqartarluni siusinnerusukkut aaqqissuussisoqaraluatoq, tamatuma saniatigut siunissami aamma isumaqatiginninniarnep inerneranik akuersissuteqartussanngussalluni.

Naalakkersuisut siunissami neqeroortitsinerni, kiffartuussinerup annertussusaanut najukkanit kissaatigineqartut sapinngisamik pitsaanerpaamik paasisimaarilernissaanut, kommunini isumaqatiginninniarnissamut piginnaatitsissuteqarnerup sioqqutsisumik tusarniaassutigineqartarnissaata qulakkeernissaa, naatsorsuutigaat.

Naalakkersuisut siunissami neqeroortitsinissaq sioqqullugu tamatumalu nalaani, neqeroortitsinermi najoqqutassani kiffartuussinermut ujartorneqartumut, neqeroortit tiguneqartut imarisaannut aammalu isumaqatigiissuteqarnissamut ataqatigiissitsinernut/periarfissatut ilusilianut piviusorsiortunut, immersuganngorlugu takussutissiamik atuisarnerup ingerlateqqinnissaa annertusitinnissaalu, naatsorsuutigaat. Naalakkersuisut tassunga atatillugu kiffartuussinerup annertussusaani neqeroortigineqartumi ilaatinneqartut ataasiakkaat imminnut ataqatigiinnerisa aammalu akigititassatut neqeroortigineqartut allatigullu aningaasaqarnikkut atugassarititaasut imminnut ataqatigiinnerisa takussutissiarinissaat aallunniarpaat, taamaalilluni Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliaq, kiffartuussinerup pitsaassusaata kissaatigineqartup naammassisinnaanissaanut ilassutitut aningaasaliinissamik pisariaqartitsinermik nalilersuinissamut, sapinngisamik pitsaanerpaamik tunngavissaqassalluni.

Apeqqu 4: *Nalunaarusiami inerniliisoqarpoq, isumaqatiginninniarnissamut piginnaatitsissuteqarneq, piffissap isumaqatigiissuteqarfiusup sivisussusaanut tunngatillugu, qaangerneqarsimanngitsoq. Minnerunngitsumillu qulequtaq taannarpiaq nalornissuteqarnissamik pissutissaqalersitsisimavoq.*

Neqeroortitsinerni pisussani taamatut nalornissuteqartoqalernissaa pakkersimaarnarlugu, allaffissornikkut suliniutit aalajangersimasut suut aallartinneqarniarnersut nassuiaqqullugu Naalakkersuisoq qinnuigissavarput.

Akissut: Siunissami suliap ingerlanerani Aningaasanut inatsimmi isumaqatigiissutit sivisussusissai immaqalu aamma sivitsuinissamik periarfissat pillugit aalajangersakkat aalajangersarneqartut, neqeroortitsinermut najoqqutassani, isumaqatiginninniarnissamut piginnaatitsissuteqarnermi aammalu isumaqatigiissutini inaarutaasuni takuneqarsinnaanissaat, annertuumik pingaartinneqassaaq, soorlu aamma 2016-imi neqeroortitsinerup nalaani taamaattoqartoq.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Aqqalu Jerimiassen